

Skandinaviens nordligaste tekniska universitet
Forskning & utbildning i världsklass

ÅRSREDOVISNING 2021

LULEÅ
TEKNISKA
UNIVERSITET

06

REKTOR
HAR ORDET

08

STUDENTERNA
HAR ORDET

11

RESULTAT-
REDOVISNING

65

EKONOMISK
UTVECKLING

71

FINANSIELL
REDOVISNING

PRODUKTION Luleå tekniska universitet i samarbete med Geektown kommunikationsbyrå, Luleå
PRODUKTIONSSAMORDNING Nina Thörlund, Luleå tekniska universitet
KONTAKTPERSON RESULTATREDOVISNING Nina Thörlund, Luleå tekniska universitet
KONTAKTPERSON FINANSIELL REDOVISNING Åsa Hersinger, Luleå tekniska universitet
FORM Geektown kommunikationsbyrå i samarbete med Luleå tekniska universitet
OMSLAG Geektown kommunikationsbyrå

LULEÅ
TEKNISKA
UNIVERSITET

INNEHÅLL

6 REKTOR HAR ORDET

8 STUDENTERNA HAR ORDET

10 UPPLYSNINGAR OM RESULTATREDOVISNINGEN

11-70 RESULTATREDOVISNING

11 Utbildning

- 13 Sammanfattning
- 13 Resultatindikatorer
- 16 Andra bedömningsgrunder
- 25 Övrig redovisning i enlighet med regleringsbrev

40 Forskning och innovation

- 42 Sammanfattning
- 42 Resultatindikatorer
- 45 Andra bedömningsgrunder

49 Samverkan

- 51 Sammanfattning
- 51 Andra bedömningsgrunder
- 56 Övrig redovisning i enlighet med regleringsbrev

58 Kultur och miljö

- 60 Sammanfattning
- 60 Resultatindikatorer
- 61 Andra bedömningsgrunder
- 62 Övrig redovisning i enlighet med regleringsbrev

65 Ekonomisk utveckling

- 67 Sammanfattning
- 68 Intäkter och kostnader
- 70 Inbetalda och oförbrukade bidrag

71-84 FINANSIELL REDOVISNING

- 72 Resultaträkning
- 73 Balansräkning
- 74 Anslagsredovisning
- 79 Noter

85 VÄSENTLIGA UPPGIFTER

86 UPPGIFTER OM UNIVERSITETSSTYRELSEN

87 STYRNING OCH KONTROLL

89 BILAGOR

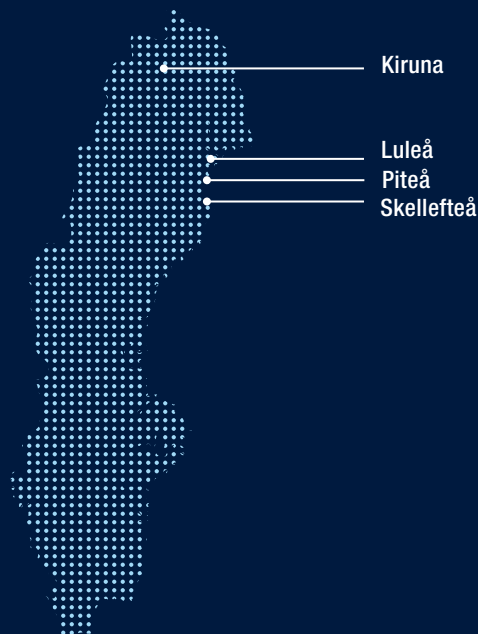
- 89 Återrapporteringskrav 2021

Återrapporteringskrav i enlighet
med regleringsbrev eller förordning

LULEÅ TEKNISKA UNIVERSITET

UNIVERSITETSORTER

VISION 2030

Vi formar framtiden genom nydanande utbildningar och banbrytande forskningsresultat. Med utgångspunkt i den arktiska regionen skapar vi global samhällsnytta.

EKONOMI

UTBILDNING

2 371 ♀ 52%
♂ 48%

Nybjörjare grundnivå

1 708 ♀ 59%
♂ 41%

Examinerade grundnivå och avancerad nivå

367 ♀ 49%
♂ 51%

Nybjörjare avancerad nivå

4 885* ♀ 58%
♂ 42%

Förstahandssökande grundnivå och avancerad nivå

104 ♀ 38%
♂ 62%

Nyantagna doktorander

74 ♀ 35%
♂ 65%

Antal doktorsexamina

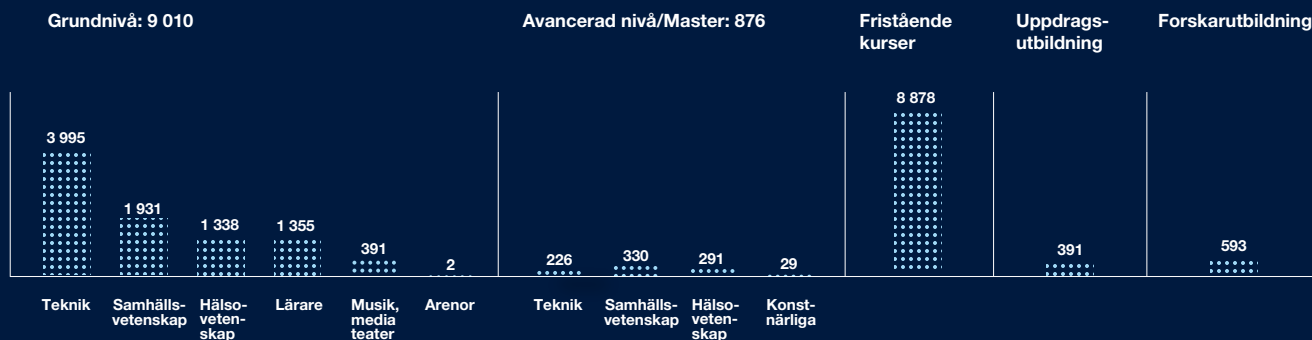
* Ny definition exkl. tekniskt basår, skådespelarprogrammet och internationell rekrytering.

ANTAL STUDENTER

Totala antalet studenter

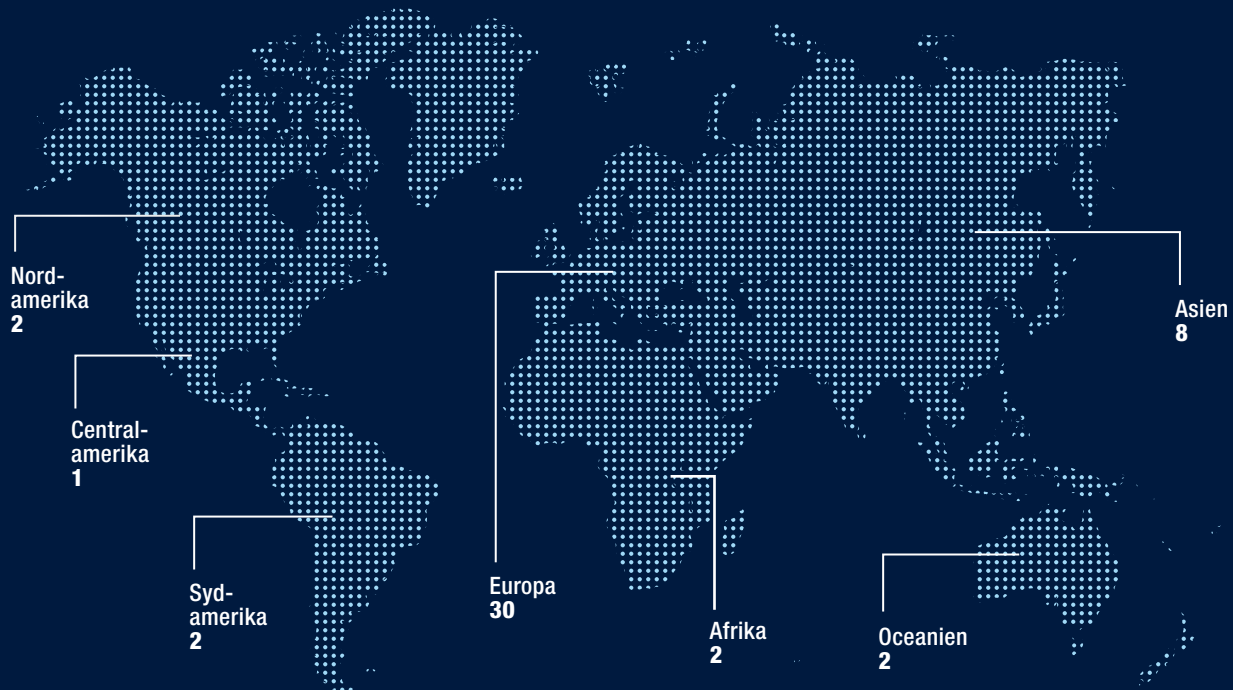
grundutbildning inkl. förutbildning och avancerad nivå

19 155 ♀ 50%
♂ 50%

INTERNATIONELLT UTBYTE INOM UTBILDNING

Universitetet har avtal avseende utbildning med 293 universitet i 47 länder.
Antal länder i respektive världsdel anges nedan.

MEDARBETARE

1 476

Årsarbetare

152

Professorer

VETENSKAPLIG OCH KONSTNÄRLIG PRODUKTION

26

Konstnärliga
produktioner

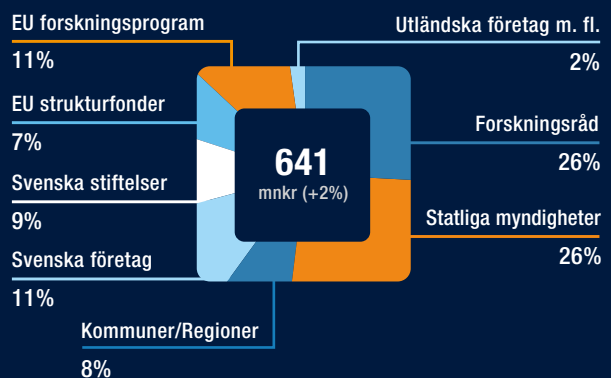
1 029

Vetenskapliga
artiklar

FORSKNINGSINTÄKTER

EXTERNA INTÄKTER PER FINANSIÄRGRUPP

REKTOR HAR ORDET

UNDER 2021 HAR vi påbörjat firandet av universitetets 50-årsjubileum – ett firande som kommer att sträcka sig ända fram till våren 2022. När vi för femtio år sedan fick riksdagsuppdraget att säkra viktig kunskap och kompetens för basnäringen i norr, skapades en kultur byggd på regionalt ansvarstagande och samarbete med det omgivande samhället med syfte att skapa nytta. Detta är något som än i dag kännetecknar vår verksamhet.

NÄR VI SKA NAVIGERA i en föränderlig värld som de kommande 50 åren innebär är Luleå tekniska universitets vision en viktig grund. Vi ska bidra till global samhällsnytta genom nydanande utbildningar och banbrytande forskningsresultat med utgångspunkt i den arktiska regionen. Beroende på vad som händer i vår omvärld måste vi kontinuerligt omdefiniera vad nydanande och banbrytande står för. Vi behöver reflektera över hur vår geografiska position har format oss och hur den kommer att påverka oss i framtiden. Vår långa tradition av samarbete med industrin gör att vi blir en naturlig del av de satsningar som nu sker i Norrbotten och Västerbotten, satsningar som ska möjliggöra den gröna omställningen av industrin. Det som vid första anblick kan te sig som en omvandling enbart för industrin och regionens företag, är i själva verket en omvandling av hela samhället. Med vår stora ämnesbredd kan vi bidra med ett helhetsperspektiv när det gäller denna omvandling. Forskningen och utbildningarna inom samhällsvetenskap, ekonomi, hälsa, lärande, konst och samhällsbyggnad är därför viktiga för att utveckla en attraktiv och hållbar region där människor vill leva och bo.

FORSKARSKOLAN PRAKTIKNÄRA skolforskning, PROFS, som under året startade sin andra omgång med nya doktorander, är ett bra exempel på när forskningen bidrar till att utveckla lärarutbildningarna och kunskapsutveckling i skolan, samt i förlängningen också vårt samhälle.

VÅRA TVÄRVETENSKAPLIGA framtidsområden som på olika sätt knyter an till den gröna omställningen av industrin har under året fortsatt att ta kliv framåt. Naturresurser för hållbar samhällsomvandling, SUN, fokuserar på de tillgångar i form av malm, skog och vatten som är centrala för att nå de globala hållbarhetsmålen. Creaternity studerar hur den digitala teknologin kan möjliggöra ett cirkulärt användande av material och effektivt energianvändande för att nå ett koldioxid- och resursneutralt samhälle.

SOM EN DEL AV dessa framtidsområden har vi under året presenterat två nya satsningar som handlar om energiomställningen och som sker i nära samarbete med ledande basindustrier och företag. I maj invigdes Center for Hydrogen Energy Systems Sweden, en forsknings- och kunskaps-satsning vid Luleå tekniska universitet med inriktning mot vätgas användning i industriella processer och energisystem. I det nystartade utbildnings- och forskningscentret Arctic Center of Energy, ACE, ingår Northvolt, RISE, Skellefteå kommun och Skellefteå kraft. ACE:s vision är att bli ett världsledande centrum inom samhällets energiomställning.

UNIVERSITETET SPELAR EN viktig roll för att säkra kompetensförsörjningen om Sverige ska kunna visa vägen i den hållbara omställningen. Inom SUN och Creaternity görs därför också stora satsningar på utbildning och under 2022 startar fyra nya program som är relaterade till framtidsområdena och som är nydanande på olika sätt.

GENOM DE HÄR olika initiativen har vi unika möjligheter att positionera oss som ett av Europas och Sveriges starkaste lärosäten när det kommer till forskning och utbildning inom den gröna omställningen och det attraktiva samhällsbyggandet.

JUBILEUMSÅRET HAR KANTATS av en pandemi som fortfarande har sitt grepp om världen. Det har varit krävande, men också lärorikt. Jag är tacksam över att vår verksamhet har klarat den här prövningen på ett bra sätt och förhoppningsvis får vi fortsätta återgången till det nya normalläget. Jag vill rikta ett stort tack till våra anställda, studenter och samarbetspartners. Ni gör Luleå tekniska universitet till en drivande kraft för att skapa global samhällsnytta. Vi ska fortsätta med det och tillsammans forma de kommande femtio åren av vår historia.

Birgitta Bergvall-Kårebörn
Rektor för Luleå tekniska universitet

A portrait of Birgitta Bergvall-Kåreborn, a woman with short blonde hair and black-rimmed glasses, wearing a dark blue blazer over a white blouse. She is looking directly at the camera with a neutral expression. Her hands are resting on a white surface in front of her.

**”GENOM DE OLIKA
SATSNINGARNA HAR VI
UNIKA MÖJLIGHETER ATT
POSITIONERA OSS SOM ETT
AV EUROPAS OCH SVERIGES
STARKASTE LÄROSÄTEN NÄR
DET KOMMER TILL FORSKNING
OCH UTBILDNING INOM DEN
GRÖNA OMSTÄLLNINGEN OCH
DET ATTRAKTIVA SAMHÄLLS-
BYGGANDET.”**

Birgitta Bergvall-Kåreborn
Rektor för Luleå tekniska universitet

STUDENTERNA HAR ORDET

2021 är året då det digitala samhället blev det nya normala, utmaningarna från året innan har nu övergått till mer av en vardag. Under våren började många studenter tappa motivation och lust till sina studier, varje dag såg likadan ut, lördag som torsdag, tentaperiod eller inte. Många blev sittandes i sina studentlägenheter och längtade efter ett liv där man inte träffade sina klasskamrater via en skärm. Det har uppmärksammats att den psykiska hälsan på campus har blivit sämre för många studenter under pandemin, något som vi i kårerna har jobbat aktivt med under hela året för att förbättra. Sommaren kom med mer än bara ljusa dagar och nätter, också med ett ljus i tunneln då det började viskas om ett vaccin och ett öppnande av samhället.

Under hösten kunde en fysisk välkomstperiod genomföras med hänsyn till de restriktioner som kvarstod. Våra studenter, nya som gamla, fick möjlighet att knyta nya kontakter men också att återse sina klasskompisar, universitetet och studentlivet. Detta bidrog till en gladare vardag, bättre studiemotivation samt en roligare studietid. Studentlivet började vakna till liv igen på campus genom att sektioner, Stuk och kårerna började arrangera aktiviteter för våra studenter vilket har visats ha en stor efterfrågan och uppskattning från de deltagande.

Sedan kom det som många väntat på, universitetet välkomnade tillbaka oss studenter till campus. Många upplevde en lättnad över att återgå till salsundervisning, att trängas i microlanden och i matkön på Stuk. Energin och glädjen som sprids när man går genom korridorerna är något som vi alla, studenter, lärare, universitetspersonal och kåren, har längtat efter sen vi ställde om till digitalt.

Luleå Studentkår och Teknologkåren vill fortsätta vara studenternas röst för att förbättra och utveckla utbildningen. Vi ser en efterfrågan på en mer flexibel undervisning med till exempel inspelade föreläsningar som kan underlätta inläringen. Vi i kåren vill även fortsätta vara en del av studenternas berikade studietid här på universitetet. Det är nu, när övergången till den campusförlagda utbildningen sker på nytt, som vi i kåren ytterligare en gång måste utföra ett väldigt viktigt arbete, precis som vid övergången till det digitala. Det är nu vi har möjligheten att påverka framtidens utbildning mer än någonsin och det är något vi inte tänker gå miste om!

Vi är glada över att alla har orkat hålla ut under året. Nu blickar vi framåt, håller tummarna för att pandemin går i rätt riktning och att ytterligare ett nytt, och denna gång bättre normalt, etableras i samhället.

LULEÅ STUDENTKÅR

Amanda Jonsson

Kårordförande Luleå studentkår

Erik Bosen

Kårordförande Teknologkåren

**”VI VILL FORTSÄTTA VARA
STUDENTERNAS RÖST
FÖR ATT FÖRBÄTTRA OCH
UTVECKLA UTBILDNINGEN”**

Amanda Jonsson
Kårordförande Luleå studentkår

Erik Boson
Kårordförande Teknologkåren

UPPLYSNINGAR OM RESULTAT- REDOVISNINGEN

Disposition i resultatredovisningen

Resultatredovisningen är utformad så att den kan utgöra ett underlag för regeringens bedömning av universitetets verksamhet och resultat. Redovisningen utgår från de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion samt de mål och återrapporteringskrav som regeringen har angett i regleringsbrev eller annat beslut. Enligt förordningens krav ska redovisningen innehålla analyser och bedömningar av verksamhetens resultat och dess utveckling.

Varje kapitel inleds med utfall per resultatindikator eller andra bedömningsgrunder. Sedan redovisas regeringens mål eller den del av högskolelagen som är kopplat till området, med en samlad bedömning. Den löpande texten är uppdelad i resultat utifrån resultatindikatorer, andra bedömningsgrunder och övrig redovisning i enlighet med regleringsbrev.

Nivåer för resultatbedömning

Resultatbedömning i resultatredovisningen sker utifrån bedömning av utvecklingen hos valda resultatindikatorer och redovisas enligt en tregradig skala. Bedömningsnivåerna är god, tillfredsställande och inte tillfredsställande.

1. God: Bedömningen används om en större del av de utvärderade resultatindikatorerna utvecklats fördelaktigt eller är oförändrade jämfört med föregående år.
2. Tillfredsställande: Bedömningen används om större delen av resultatindikatorerna är minst oförändrade jämfört med föregående år.
3. Inte tillfredsställande: Bedömningen används om huvuddelen av resultatindikatorerna utvecklats märkbart ofördelaktigt i förhållande till föregående år eller om särskilt viktiga resultatindikatorer markant försämrats.

Resultatindikatorer

I enlighet med förordning om årsredovisning och budgetunderlag och Ekonomistyrningsverket föreskrifter och allmänna råd har universitetet tagit fram resultatindikatorer som ska användas som stöd för bedömningar av resultaten inom respektive verksamhetsområde.

Utbildning

- Examen på grundnivå och avancerad nivå
- Genomströmning i utbildning
- Genomströmning i utbildning på forskarnivå
- Examen på forskarnivå

Forskning

- Extern forskningsfinansieringsgrad
- Vetenskapliga artiklar
- Konstnärliga produktioner

Kultur och miljö

- Lärare med vetenskaplig/konstnärlig kompetens

UTBILDNING

**UNIVERSITETET HAR ETT
BRETT UTBILDNINGSBUD
INOM TEKNIK, SAMHÄLLS-
VETENSKAP, HUMANIORA,
KONST OCH HÄLSOVETENSKAP.**

UTBILDNING

RESULTATINDIKATORER

76% GENOMSTRÖMNING
I UTBILDNING 2021

2020 2019
78% **82%**

GENOMSTRÖMNING I UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ

4,4 DOKTORSEXAMEN
2021

2020 2019
4,2 **4,3**

2,8 LICENTIATEXAMEN
2021

2020 2019
3,0 **2,7**

1708 EXAMEN PÅ GRUNDNIVÅ
OCH AVANCERAD NIVÅ 2021

2020 2019
1698 **1749**

EXAMEN I UTBILDNING FORSKARNIVÅ

74 DOKTORSEXAMEN
2021

2020 2019
67 **78**

29 LICENTIATEXAMEN
2021

2020 2019
18 **34**

REGERINGENS MÅL

SVERIGE SKA VARA en framstående kunskaps- och forskningsnation som präglas av hög kvalitet. Regeringens mål är att utbildning och forskning vid universitetet och högskolor ska hålla en internationellt hög kvalitet och bedrivs effektivt.

SAMLAD BEDÖMNING

LULEÅ TEKNISKA UNIVERSITET bedömer att resultatet och utvecklingen för området har sammantaget varit tillfredsställande. Bedömningen grundar sig på resultatredovisning och övrig relevant återsrapportering och information.

SAMMANFATTNING

UNIVERSITETET HAR ETT brett utbildningsutbud inom teknik, samhällsvetenskap, humaniora, konst och hälsovetenskap. Utbildningar ges på fyra utbildningsorter: Kiruna, Luleå, Piteå och Skellefteå. Majoriteten av utbildningsverksamheten bedrivs i form av program som leder till yrkesexamina samt generella och konstnärliga examina.

SÖKTRYCKET TILL UNIVERSITETETS programutbildningar och antalet nybörjare ökade under 2021. Universitetet tilldelades möjlighet att utöka antalet platser på särskilt samhällskritiska utbildningar, samt gavs särskilda medel för att utveckla sommarkurser, korta kurser för yrkesverksamma, livslångt lärande, studenthälsa och medel för att utveckla kapacitet för distansundervisning.

UNDER ÅRET HAR antalet utfärdade examina ökat inom samtliga programområden undantaget högskoleingenjörsexamina som fortsätter att minska.

UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ har följts upp genom enkätundersökningar som riktar sig till doktorander, handledare och alumner. Resultatet innebar att förbättringsområden och förslag till kvalitetsförbättrande åtgärder kunde identifieras. Antalet antagna doktorander ökade under året jämfört med föregående år.

UNDER ÅRET HAR universitetets modell för utvärdering av utbildningar reviderats, från en tvåårig cykel till en treårig. Med längre uppföljningsperiod skapas bättre förutsättningar att följa upp resultat av vidtagna åtgärder. Ett kvalitetsråd har inrättats med syfte att utveckla kvalitetsledningssystemet och att sammanställa en årlig kvalitetsrapport med fokus på kvalitetsfrågor av strategisk art.

Resultatindikatorer

Genomströmning i utbildning

Figur 1	Genomströmning, procent		
	2019	2020	2021
Genomströmning	82	78	76
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>85/80</i>	<i>82/75</i>	<i>79/73</i>
Genomströmning programkurser	88	86	84
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>92/85</i>	<i>90/82</i>	<i>87/82</i>
Genomströmning fristående kurser	60	49	48
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>62/58</i>	<i>52/45</i>	<i>51/45</i>

KÄLLA: LADOK

Genomströmning på kurs, antalet helårsprestationer i förhållande till antalet helårsstudenter för samtliga kurser, minskade märkbart för 2021. Viss minskning var förväntad som konsekvens av stor ökning av program studenter hösten 2020 och 2021 samt det fortsatt stora

utbudet av fristående kurs vilket medfört ännu ej avklarade kurser och prestationer. Universitetet kommer att arbeta för att öka genomströmningen i utbildning.

Genomströmningen för fristående kurs, som historiskt har en lägre genomströmning, minskade ytterligare en procentenhet för 2021. Ökningen av fristående kurs samt att majoriteten av kurserna gavs på distans bedöms vara huvudsaklig anledning till lägre utfall.

Universitetet anser att minskningen för program studenterna är oroande även om det delvis kan förklaras av den ökade rekryteringen. Omläggningen av undervisning, kurser och examinationer med anledning av pandemin bedöms ha stor påverkan på utfallet.

Genomströmningen fördelat på kvinnor och män visar fortsatt märkbart högre genomströmning för kvinnliga programstudenter än manliga. Könsfördelningen bland programnybörjare på universitetsnivå har under mycket lång tid varit väldigt jämn med högst två procentenheters skillnad mellan manliga och kvinnliga nybörjare.

Genomströmning i forskarutbildning

Figur 2	Nettostudietid för utbildning på forskarnivå, antal år		
	2019	2020	2021
Licentiatexamen			
Hum-Sam vetenskapsområde	2,9	1,7	-
Tekniskt vetenskapsområde	2,7	3,1	2,8
Doktorsexamen			
Hum-Sam vetenskapsområde	3,6	3,6	3,9
Tekniskt vetenskapsområde	4,4	4,3	4,5

KÄLLA: LADOK

Universitetet arbetar för att öka genomströmningen på forskarnivå. Den nominella tiden är fyra år för doktorsexamen respektive två år för licentiatexamen. Nettostudietid, det vill säga studietid omräknad i heltid utifrån rapporterad aktivitetsgrad, är ett mått som indikerar doktorandernas genomströmning.

Nettostudietiden för doktorsexamen har i år ökat något inom universitetets båda vetenskapsområden. Coronapandemin kan möjligtvis ha bidragit till ökningen, då exempelvis insamling av data, möjligheten att delta vid nationella och internationella konferenser och kurser kan ha påverkats. Liksom tidigare år är nettostudietiden för licentiatexamen och doktorsexamen högre inom tekniskt vetenskapsområde jämfört med det humanistisk-samhällsvetenskapliga området.

Examen i utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Figur 3	Examina i utbildning på grundnivå och avancerad nivå		
	2019	2020	2021
Grundnivå			
Högskoleingenjör	63	61	39
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>21/79</i>	<i>18/82</i>	<i>21/79</i>
Övrig teknisk utbildning	78	65	87
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>36/64</i>	<i>40/60</i>	<i>39/61</i>
Lärarytelse	173	110	142
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>81/19</i>	<i>91/9</i>	<i>67/33</i>
Samhällsvetenskap	266	257	276
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>53/47</i>	<i>63/37</i>	<i>56/44</i>
Musik media och teater	78	77	78
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>41/59</i>	<i>38/62</i>	<i>49/51</i>
Hälsövetenskap	378	396	385
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>84/16</i>	<i>84/16</i>	<i>82/18</i>
Totalt grundnivå	1 036	966	1007
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>65/35</i>	<i>68/32</i>	<i>64/36</i>
Avancerad nivå			
Civiliingenjör	292	331	276
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>34/66</i>	<i>32/68</i>	<i>36/64</i>
Teknik	145	92	78
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>37/63</i>	<i>27/73</i>	<i>23/77</i>
Lärarytelse	30	127	111
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>73/27</i>	<i>76/24</i>	<i>77/23</i>
Samhällsvetenskap	80	78	99
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>56/44</i>	<i>54/46</i>	<i>49/51</i>
Musik media och teater	4	2	4
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>50/50</i>	<i>50/50</i>	<i>0/100</i>
Hälsövetenskap	162	102	133
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>79/21</i>	<i>80/20</i>	<i>82/18</i>
Totalt avancerad nivå	713	732	701
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>49/51</i>	<i>48/52</i>	<i>51/49</i>
Totalt antal examina	1 749	1 698	1708
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>58/42</i>	<i>60/40</i>	<i>59/41</i>

KÄLLA: LADOK

Antalet utfärdade examina under året ökade marginellt och inkluderar särskilda uppdrag och uppdragsutbildning. Examina på grundnivå ökade medan examina på avancerad nivå minskade något. Av utfärdade examina var en procent enligt 1993 års högskoleförordning, resten enligt 2007-års högskoleförordning.

Utfallet var något lägre än förväntat vid jämförelse av antal antagna studenter för berörda antagningsomgångar. Andelen kvarvarande studenter minskade något och andelen studenter som inte varit aktiva i högre årskurs ökade märkbart. Osäkerhet för andel examina finns ett antal år framåt för studentkullar som påverkas av pågående pandemi och visar hög andel icke aktiva studenter.

Ökningen av examina på grundnivå återfinns inom samtliga programområden undantaget högskoleingenjörsexamina som minskar. Viss minskningen var förväntad med anledning av tidigare rekrytering, utbildningsutbud samt andel studieavbrott på högskoleingenjörsutbildningar.

På avancerad nivå blev antalet civilingenjörsexamina märkbart lägre efter flera års höga antal. Minskningen är främst med anledning av tidigare års stora kullar som nått examen men även viss ökning av avbrott i högre årskurs kan ses. Antalet civilingenjörsexamina förväntas åter stiga om ett antal år med stöd av ökad rekrytering.

För lärarutbildningarna ökade antalet examina men ökningen är lägre än förväntat då antalet kvarvarande studenter minskat. För samhällsvetenskapliga utbildningar ökar antalet examina och förväntas öka ytterligare inom några år baserat på antal nybörjare. Inom det hälsovetenskapliga området ökade antalet examina och förväntas öka kommande år med anledning av fler nybörjare.

Yrkesexamina utgjorde 56 procent av totala examina, en minskning med ett par procentenheter från föregående år. Av antalet utfärdade examina är det drygt 180 individer som erhållit dubbla examina. Dessa återfinns i likhet med tidigare år inom det hälsovetenskapliga området där studenter utöver yrkesexamen även tagit ut generell examen på grundnivå eller avancerad nivå.

Av totala utfärdade examina var andelen kvinnor 59 procent, en minskning med en procentenhet. I förhållande till antagna studenter till utbildningar visar detta fortsatt att kvinnliga studenter i högre grad erhåller examen än manliga studenter.

Examen i forskarutbildning

Figur 4	Examina i utbildning på forskarnivå		
	2019	2020	2021
Tekniskt vetenskapsområde			
Licentiatexamen	32	17	29
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>38/62</i>	<i>47/53</i>	<i>34/66</i>
Doktorsexamen	66	57	64
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>27/73</i>	<i>35/65</i>	<i>31/69</i>
Humanistiskt-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde			
Licentiatexamen	2	1	0
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>100/0</i>	<i>100/0</i>	<i>0/0</i>
Doktorsexamen	12	10	10
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>50/50</i>	<i>80/20</i>	<i>60/40</i>
Totalt			
Licentiatexamen	34	18	29
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>41/59</i>	<i>50/50</i>	<i>34/66</i>
Doktorsexamen	78	67	74
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>31/69</i>	<i>42/58</i>	<i>35/65</i>

KÄLLA: LADOK

Under 2021 examinerades 74 doktorer på universitetet, vilket är sju fler än föregående år. Andelen kvinnor som examinerades var 35 procent, det är i paritet med tidigare år och motsvarar andelen kvinnliga doktorander vid universitetet. Inom det humanistiskt-samhällsveten-

skapliga området finns en högre andel kvinnliga doktorander och i likhet med föregående år var det fler kvinnor som examinerades inom det området än inom det tekniska området.

Totalt avlades 29 licentiatexamen vid universitetet, elva fler än föregående år. Vid Luleå tekniska universitet är det betydligt vanligare att det utfärdas licentiatexamen inom det tekniska vetenskapsområdet och i år utfärdades samtliga inom det. Andelen examina som avlades av män var 66 procent.

Antalet utfärdade examina påverkas av många faktorer, till exempel hur många doktorander som antagits och hur många av dem som är i fas att examineras. Med anledning av pandemin gavs möjlighet att genomföra licentiatseminarium och digitala disputationer. Det kan vara en bidragande orsak till att det utfärdades fler examina detta år jämfört med föregående år. Tidigare under pandemin fanns indikationer på att seminarier och disputationer flyttades fram något i väntan på färre reserestriktioner.

Kvalitetsutveckling

Kvalitetsutveckling inom utbildning

I enlighet med högskolelagen ska verksamheten anpassas så att en hög kvalitet nås i utbildning och forskning. De tillgängliga resurserna ska nyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten och den ska bedrivas så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Universitetet har ett kvalitetsledningssystem som beskriver förutsättningarna för kvalitetsarbetet, roller, ansvar och de processer och aktiviteter som bedrivs för att kvalitetssäkra och utveckla verksamheten.

På lärosätesövergripande nivå har rektor beslutat att inrätta ett kvalitetsråd med syfte att utveckla kvalitetsledningssystemet. Kvalitetsrådet sammanställer varje år en kvalitetsrapport och bidrar med beslutsunderlag i kvalitetsfrågor av strategisk art. Vid lärosätet pågår ett arbete med förberedelser inför Universitetskanslersämbetets (UKÄ) granskning av kvalitetssäkringsarbetet.

Det pågår också ett kontinuerligt kvalitetsarbete av enskilda lärare, studenter, utbildningsansvariga, kollegiala organ på olika nivåer samt studentkårerna. Utvecklingen sker i linje med forskning inom aktuellt område, erfarenhet, utvärderingsresultat, universitetspedagogisk forskning och genom ett lärande mellan olika lärosäten nationellt och internationellt. Universitetet har särskilt fokuserat på aktiviteter för att öka kvaliteten i all utbildning och att ge studenterna incitament och förutsättningar att fullfölja den. Kärnan i universitetets kvalitetsarbete inom all utbildning är de

cykliska modellerna för ständigt förbättringsarbete, som tillsammans med riktlinjer är viktiga för den kvalitetskultur som upprätthålls och utvecklas av alla medarbetare. Lärosätet har även arbetat med Universitetskanslersämbetets granskningar av utbildning och mottagit beslut kring dessa.

Intern utvärdering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Universitetets modell för utvärdering av utbildningar har reviderats under året, från en tvåårig cykel till en treårig. Med längre uppföljningsperiod skapas bättre förutsättningar att följa upp resultat av vidtagna åtgärder samt genomföra externa granskningar av utbildningar innan en ny granskningsomgång med självvärderingar initieras.

Under året har utvärdering av utbildningsprogram genomförts baserat på kvantitativt data för 2020. På övergripande universitetsnivå visade utfallet ökat söktryck samt en något minskad andel kvarvarande studenter och genomströmning. Utbildningsledningens analyser har fördjupats med stöd av det kompletterande underlag som tas fram via universitetens beslutsstödsystem. Analyserna angav i huvudsak pandemin som trolig orsak för det något negativa utfallet och förhoppningsvis sker snart en normalisering.

För de utbildningar som visade avvikande utfall ska redovisningar lämnas för planerade åtgärder.

Nationell utvärdering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

I juni fick universitetet besked om UKÄ:s beslut rörande granskningen av ämneslärarutbildningens undervisningsämnen i matematik och samhällskunskap. UKÄ har beslutat att utbildningarna håller hög kvalitet.

UKÄ har under året genomfört en utbildningsvärdering av utbildningen grafisk design, konstnärlig kandidat. Utbildningen fick omdömet hög kvalitet.

Den tematiska granskningen av breddad rekrytering har genomförts under 2021. Seminarium med berörda lärosäten har skett i oktober. Delning planeras ske i december 2021 och beslut 2022.

Lärosätet har inlett arbetet med UKÄ:s granskningar av sjuksköterskeutbildningen samt specialistsjuksköterskeutbildningarna ambulanssjukvård och psykiatrisk vård som samtliga kommer att slutföras under 2022.

Kvalitetsutveckling inom forskarutbildning

Under året har ett omfattande kvalitetssäkringsarbete genomförts för att säkerställa korrekt information i den handbok som beskriver hur utbildning på forskarnivå bedrivs vid universitetet. Samtliga interna regler och riktlinjer som berör forskarutbildningen har setts över för att säkra att nationella lagar och förordningar efterföljs.

En översyn av modellen för utvärdering av utbildning på forskarnivå har genomförts vilket resulterat i en ny riktlinje som beskriver hur utbildningsformen följs upp, samt hur kvalitetsförbättrande åtgärder identifieras och adresseras. Beslutade förbättringsåtgärder följs upp och återrapporteras på ett systematiskt sätt.

Utredning pågår om digitalisering av den individuella studieplanen kan genomföras.

Intern utvärdering av utbildning på forskarnivå

Under året har arbete pågått med de förslag till kvalitetsförbättrande åtgärder som beslutades 2020. Bland annat har förtydliganden genomförts gällande hur överenskommelser om institutionstjänstgöring och förtroendeuppdrag dokumenteras, en mall med dialogområden som ska användas vid medarbetarsamtal med doktorander har utarbetats och doktorandombudens roll och ansvarsområden har förtydligats i en riktlinje.

Under våren genomfördes en doktorand- och handledarenkät i enlighet med modellen för utvärdering av utbildning på forskarnivå. Enkäten till doktorander omfattade frågor relaterade till utbildningsprocessen, till exempel upplevelser av handledningen, arbetsmiljön och möjlighet till inflytande och delaktighet. Enkäten till handledare fokuserade på deras upplevelser av handledarrollen samt på doktorandens utbildning. Resultatet av enkäterna ska analyseras och därefter ska kvalitetsförbättrande åtgärder identifieras.

Nationell utvärdering av utbildning forskarnivå

UKÄ genomförde under året granskningar av forskarutbildningsämnen inom det kemiska området. För lärosätets del omfattades ämnet gränsytors kemi. UKÄ har lämnat omdömet hög kvalitet.

Andra bedömningsgrunder

Förstahandssökande och registrerande studenter

Universitetets programutbud omfattar närmare 80 utbildningar på grundnivå och avancerad nivå. Flera av utbildningarna har dessutom olika inriktningar. Majoriteten av utbildningarna, närmare 70 procent, är utbildningar på grundnivå.

Söktrycket till universitetets programutbildningar på grundnivå ökade även 2021. Antalet förstahandssökande, exklusive förutbildningen tekniskt basår och skådespelarprogrammet, ökade med tio procent. Utfallet avser samtliga antagningsomgångar under året.

Det ökade söktrycket återfanns inom majoriteten av universitetets programområden. För höstens nationella antagningsomgång för kurser och program ökade antalet förstahandssökande i hela landet med tre procent enligt universitets- och högskolerådet. För universitetet var motsvarande utfall fyra procent.

Antalet nybörjare ökade sammantaget under året med närmare fem procent med huvudsaklig ökning på program på grundnivå. För utbildningar på avancerad nivå med internationell rekrytering minskade antalet nybörjare, vilket förklaras med pågående pandemi.

Antal helårsstudenter och helårsprestationer

Figur 5	Helårsstudenter		
	2019	2020	2021
Arenor*	0	0	0
<i>kvinnor/män, %</i>	0/0	0/0	0/0
Civilingenjör	2 083	2 105	2 129
<i>kvinnor/män, %</i>	26/74	26/74	26/74
Högskoleingenjör	240	225	215
<i>kvinnor/män, %</i>	14/86	15/85	17/83
Övrig teknisk utbildning	359	367	381
<i>kvinnor/män, %</i>	30/70	33/67	35/65
Lärare	825	844	865
<i>kvinnor/män, %</i>	78/22	77/23	78/22
Samhällsvetenskap	1 097	1 147	1 242
<i>kvinnor/män, %</i>	52/48	51/49	53/47
Musik, media och teater	341	311	283
<i>kvinnor/män, %</i>	44/56	45/55	46/54
Hälsovetenskap	946	981	1 005
<i>kvinnor/män, %</i>	83/17	81/19	80/20
Avancerad nivå	373	409	466
<i>kvinnor/män, %</i>	49/51	47/53	47/53
Fristående kurser	1 220	1 524	1 834
<i>kvinnor/män, %</i>	55/45	52/48	50/50
Summa grundnivå och avancerad nivå	7 485	7 913	8 422
<i>kvinnor/män, %</i>	49/51	49/51	49/51
Avräkning mot anslag**	7 246	7 593	8 199
Särskilt åtagande	94	63	37
Övriga åtaganden	77	118	76
Studieavgiftsskyldiga***	69	79	101
GU satsning 2020	-	60	9
Uppdragsutbildningar	125	161	184
<i>kvinnor/män, %</i>	49/51	49/51	49/51
Kostnad, grund- och avancerad nivå (tkr)	726 872	741 088	746 679
Kostnad per helårstudent (tkr)	97	94	89

* Under avveckling

** Varav 60,62 HST 2021 avser livslångt lärande

*** Inklusive Erasmus mundus, 3:e landsstudenter (ej full avgift)

KÄLLA: LADOK OCH UNIT4 BUSINESS WORLD (F.D. AGRASSO)

Figur 6	Helårsprestationer		
	2019	2020	2021
Arenor*	0	0	0
<i>kvinnor/män, %</i>	0/0	0/0	0/0
Civilingenjör	1 763	1 790	1 790
<i>kvinnor/män, %</i>	27/73	27/73	27/73
Högskoleingenjör	198	181	163
<i>kvinnor/män, %</i>	16/84	16/84	18/82
Övrig teknisk utbildning	302	274	285
<i>kvinnor/män, %</i>	31/69	33/67	37/63
Lärare	703	675	748
<i>kvinnor/män, %</i>	84/16	82/18	79/21
Samhällsvetenskap	927	943	1 001
<i>kvinnor/män, %</i>	54/46	53/47	54/46
Musik, media och teater	304	272	236
<i>kvinnor/män, %</i>	44/56	46/54	48/52
Hälsovetenskap	875	927	928
<i>kvinnor/män, %</i>	83/17	82/18	81/19
Avancerad nivå	377	321	386
<i>kvinnor/män, %</i>	48/52	51/49	48/52
Fristående kurser	718	741	882
<i>kvinnor/män, %</i>	57/43	56/44	54/46
Summa grundnivå och avancerad nivå	6 168	6 200	6 420
<i>kvinnor/män, %</i>	51/49	51/49	51/49
Avräkning mot anslag**	5 961	5 969	6 269
Särskilt åtagande	82	57	41
Övriga åtaganden	58	103	73
Studieavgiftsskyldiga	67	53	81
GU satsning 2020	-	18	12
Uppdragsutbildningar	97	124	161
<i>kvinnor/män, %</i>	54/46	48/52	44/56
Kostnad, grund- och avancerad nivå (tkr)	726 872	741 088	746 679
Kostnad per helårsprestation (tkr)	118	120	116

* Under avveckling

** Varav 60,62 HPR avser livslångt lärande, som justerats till 100% genomströmning i enlighet med regleringsbrev

KÄLLA: LADOK OCH UNIT4 BUSINESS WORLD (F.D. AGRASSO)

Antalet helårsstudenter ökade kraftigt i förhållande till föregående år. Inom ordinarie anslag var ökningen sju procent jämt fördelat jämt mellan program och fristående kurs som resultat av utökad ram med uppdrag från regeringen, tillgängligt utrymme och ökat söktryck.

För program ökade flertalet av universitetets olika programområden som resultat av pågående utbyggnad för särskilda utbildningssatsningar samt ökad rekrytering. Undantaget var högskoleingenjörstuderingarna samt program inom konstnärliga området. Minskningen för dessa områden var på grund av minskat utbudet samt lägre antagning för några utbildningar. Utbildningar på avancerad nivå fortsätter öka främst med anledning av distansanpassade utbildningar inom samhällsvetenskapliga området samt specialistsjuksköterskeutbildningar.

Utfallet för antalet helårsprestationer inom ordinarie anslag avviker märkbart i förhållande till ökningen av helårsstudenter. Utfallet kan till viss del förklaras med den ökade rekryteringen till program och fristående kurs där resultat och prestationer ännu inte redovisats. För flertalet av programområdena och fristående kurs var dock genomströmningen oroande låg. Utfallet, i kombination med något minskade kvarvarandegrad samt ökning av andel studenter som inte är aktiva i programutbildningarna, bedöms till stor del vara en negativ konsekvens av pågående pandemi.

Fördelningen av kvinnliga och manliga studenter för helårsstudenter är mycket jämn medan helårsprestationer fortsatt visar något högre utfall för kvinnliga studenter.

Kvarvarande studenter

Figur 7	Kvarvarande studenter efter 1 år, procent		
	2019	2020	2021
Kvarvarande efter 1 år kvinnor/män, %	73 77/70	74 76/71	73 75/71

KÄLLA: LADOK

Andelen kvarvarande studenter efter ett år anger andelen studenter som finns kvar i termin tre på den utbildning, omfattande minst 180 högskolepoäng, som de registrerade sig på som nybörjare. Årets utfall visar på en minskning vilket befarats och är oroande. För studenter i högre årskurs märks tendens till ökning av studieavbrott samt en tydlig ökning av ej aktiva studenter. Detta negativa utfall bedöms vara en konsekvens av pågående pandemi.

Utbildning forskarnivå

Det finns totalt 65 forskarutbildningsämnen vid universitetet, varav 49 inom teknisk fakultet och 16 inom filosofisk fakultet.

Tre forskarutbildningsämnen har omprövats under året: industriell design, engelska med didaktisk inriktning och svenska med didaktisk inriktning. Omprövningen resulterade i att forskning och utbildning på forskarnivå även fortsatt ska bedrivas inom ämnena med några mindre justeringar. Ämnet industriell design bytte namn till design och fick ett något utvidgat ämnesomfång. Omprövningen av de didaktiska ämnena resulterade i ett tydligare fokus på den ämnesdidaktiska forskningen i relation till lärarutbildningarna.

Ämnesbeskrivningen för forskarutbildningsämnet musikalisk gestaltning reviderades under året. Ämnesbeskrivningen breddades genom att krav på koppling till egen musikkonstnärlig verksamhet ersattes med en mer generell skrivning som på ett tydligare sätt inrymmer musikpedagogisk kompetens.

Under året genomfördes en översyn av forskarutbildningsämnenas klassificering enligt standard för svensk indelning av forskningsämnen, för att säkerställa bästa möjliga precisering. Baserat på nationell jämförelse och ämnenas omfång omklassificerades ämnet drift- och underhållsteknik från 'annan samhällsbyggnadsteknik' till 'tillförlitlighets- och kvalitetsteknik' och ämnet rymdtekniska system från 'annan elektronik och elektroteknik' till 'rymd- och flygteknik'. Resterande ämnen bedömdes vara korrekt klassificerade.

Antagna forskarnivå

Figur 8	Doktorander		2019		2020		2021	
	Totalt	kvinnor/män, %	Totalt	kvinnor/män, %	Totalt	kvinnor/män, %		
Humanistiskt-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde								
Nyantagna	25	64/36	20	80/20	19	68/32		
- varav mot lic examen	0	0/0	1	100/0	0	00/00		
Antagna till senare del	1	100/0	0	0/0	0	00/00		
Totalt antal doktorander	98	56/44	102	59/41	103	59/41		
Tekniskt vetenskapsområde								
Nyantagna	83	41/59	70	34/66	85	31/69		
- varav mot lic examen	3	67/33	1	0/100	0	00/00		
Antagna till senare del	4	50/50	0	0/0	2	50/50		
Totalt antal doktorander	482	37/63	480	36/64	490	36/64		
Totalt universitetet								
Nyantagna	108	46/54	90	44/56	104	38/62		
- varav mot lic examen	3	67/33	2	50/50	0	00/00		
Antagna senare del	5	60/40	0	0/0	2	50/50		
Totalt antal doktorander	580	40/60	582	40/60	593	40/60		

KÄLLA: LADOK

Under året antog universitetet 104 nya doktorander, vilket är 14 fler än föregående år. Av dessa doktorander antogs drygt 80 procent inom det tekniska vetenskapsområdet. Liksom tidigare år är det en större andel män som antas inom det tekniska vetenskapsområdet än inom det humanistiskt-samhällsvetenskapliga området. Andelen män som antogs till forskarutbildning inom det tekniska vetenskapsområdet var 69 procent, medan det inom det humanistiskt-samhällsvetenskapliga området var det motsatta förhållandet med 68 procent kvinnor.

Universitetets möjligheter att anta doktorander påverkades initialt av coronapandemin, rekryterings- och urvalsprocessen försvårades i och med att fysiska möten inte var möjliga. Sedan pandemins start har verksamheten anpassat sig, skapat nya arbetsrutiner och digitala möten har blivit vardag, det kan möjligen förklara ökningen av antalet nyantagna doktorander.

Av universitetets totala antal doktorander är 40 procent kvinnor, vilket är en ökning med sju procentenheter sedan 2011. Det kan vara ett resultat av att universitetet systematiskt arbetar för att rekrytera fler kvinnor till forskarutbildning.

Internationalisering

Den samlade internationella verksamheten vid varje universitet ska dels stärka kvaliteten i universitetets utbildning och forskning, dels bidra nationellt och globalt till hållbar utveckling. (HL 1 kap §5)

UNIVERSEH

Universitetet bildar tillsammans med fyra andra europeiska lärosäten UNIVERSEH, European Space University for Earth and Humanity, ett Europauniversitet vars syfte är att bygga nära samarbeten mellan europeiska lärosäten, underlätta mobilitet och flerspråkighet, främja studenters integration och mångfald, stödja tvärvetenskapliga program och stärka pedagogisk innovation och entreprenörskap i Europa. Utveckling av utbildningsverksamhet och innovativa samarbeten inom den europeiska rymdsektorn står i fokus men UNIVERSEH är ett tvärvetenskapligt projekt som berör hela universitetet. I alliansen ingår Université Fédérale Toulouse Midi-Pyrénées, Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica W Krakowie, Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf och Université du Luxembourg. Inom UNIVERSEH finns totalt 140 000 studenter, forskare och personal.

Under 2021 utvecklades en uppsättning pedagogiskkurser för lärares kompetensutveckling och det genomfördes en serie webinarier för pedagogisk inspiration. Interdisciplinära kurser, till exempel rymdmedicin, klimat och affärsutveckling, planetära isar och en arktisk vinterskola, har tagits fram och ska genomföras kommande läsår, liksom kurser i europeisk historia och rymdhistoria. Tandemkurser i form av språkkaféer och innovationstävlingen Startech har genomförts. Industrins och andra institutioners önskemål och syn på interdisciplinära kunskaper och färdigheter hos deras framtida arbetstagare har kartlagts.

Moplat, en plattform för mobilitet med information om utbytesmöjligheter för studenter, lärare, forskare och administrativ personal, har sjösatts. På en personalkonferens med medverkande från alla universitet inom alliansen diskuterades goda exempel och utmaningar avseende stöd till studenter med funktionsvariation och breddad rekrytering. Women in Space, en aktivitet för breddad rekrytering med fokus på kvinnor i rymdsektorn, har också genomförts.

Europauniversitetet har utvecklat en forsknings- och innovationsdimension genom projektet Beyond UNIVERSEH, ett Horisont 2020-projekt som löper under tre år. Syftet med Beyond UNIVERSEH är

att skapa tvärvetenskapliga samverkansytor och att definiera en plan för konsortiets rymdforskning de kommande åren. Universitetet leder ett av projektets arbetspaket: att utveckla en forskningsagenda för 2035 och en vision för 2050.

Internationella utbyten

Figur 9	Studenter i internationellt utbyte		
	2019	2020	2021
Utresande studenter kvinnor/män, %	110 36/64	29 31/69	64 28/72
Inresande studenter kvinnor/män, %	265 31/69	211 33/67	239 37/63

Fr.o.m. 2019 beräknas antalet studenter baserat på kalenderår, innan 2019 beräknades antalet studenter baserat på läsår.

KÄLLA: LADOK

Universitetets samarbete med utländska lärosäten sker i huvudsak genom Erasmus+ och bilaterala utbytesavtal. Genom att erbjuda studenter möjlighet till utlandsstudier och utländska studenter möjlighet att studera vid universitetet, skapas goda möjligheter till internationella erfarenheter.

De senaste åren innan pandemin har antalet studenter som deltagit i den avtalsbaserade utbytesverksamheten, vanligtvis en eller två terminers studier, legat mellan 100 och 140. Gruppen studenter som söker sig utanför Europa för utbytesstudier är normalt större än den grupp som deltar i utbytesprogram inom Europa. Under 2021 har pandemin påverkat utbytesverksamheten. Många partneruniversitet utanför Europa har varken skickat ut eller inte tagit emot utbytesstudenter under året.

Av de utresande utbytesstudenterna är 28 procent kvinnor och 72 procent män.

Två studenter på mastersprogrammet i materialteknik fick Erasmusstipendium för att tillbringa en del av sin utbildning vid annat lärosäte och sex studenter fick Erasmusstipendium för att göra praktik utomlands. Ovanstående studenter är inte medräknade i statistiken över utbytesstudenter.

Med syfte att öka intresset för studier utomlands brukar universitetet årligen anordna ett stort evenemang där alumner som studerat utomlands och utbytesstudenter deltar och berättar om sina erfarenheter. På grund av pandemin har arrangemanget utgått. Digitala föreläsningar om studier och praktik utomlands har genomförts.

Den största gruppen inkommande utbytesstudenter, 96 procent, studerade liksom tidigare år inom det europeiska utbytesprogrammet Erasmus+ och dessa studenter kom främst från Frankrike och Tyskland.

Antalet inresande studenter har ökat något, och fortfarande råder obalans i utbytet. Av de inresande studenterna är 37 procent kvinnor och 63 procent män.

Internationaliseringsarbetet är ett prioriterat område och är en av sex huvudstrategier i universitetets Vision 2030. Genom utländska gästlärare, litteratur på engelska samt gemensamma projekt med studenter från utländska lärosäten, får studenterna internationella

och interkulturella perspektiv i sin utbildning. Flertalet av universitetets internationella kontakter sker i bilateral form via forskargrupper och utbildningsprogram. Trots en låg grad av mobilitet bland lärare och doktorander, finns ett stort internationellt inslag i universitetets utbildningar på forskarnivå. Inom de flesta forskningsområden förekommer internationella kontakter och samarbeten.

LTU har 293 avtal/utbildningssamarbeten i 47 länder.

Masterutbildning i samverkan med internationella parter

Universitetet är part i sex konsortier för gemensamma masterutbildningar och koordinatör för två av dessa. Gemensamt för fem av de sex utbildningarna är att studenterna får examensbevis från minst två av de lärosäten som är samarbetspart i berörd utbildning. För masterutbildningen Tribos utfärdas, som första och ännu enda utbildning vid universitetet, gemensam examen. Under året antogs nya studenter till fem av de sex utbildningarna.

Rymdvetenskap och rymdteknik, SpaceMaster, bedrivs tillsammans med Cranfield University i Storbritannien, Alto University School of Electrical Engineering i Finland, Czech Technical University i Tjeckien samt Université Paul Sabatier Toulouse III i Frankrike. Luleå tekniska universitet är koordinatör för konsortiet, utbildningen ges i Kiruna.

Geovetenskapliga resurser, Emerald, genomförs i samarbete med Technische Universität Bergakademie Freiberg i Tyskland, Université de Liège i Belgien och Université de Lorraine i Frankrike. Utbildningen har beviljats stöd från Erasmus+ för antagning till och med 2022.

Materialteknik, Amase, genomförs från och med 2021 i samarbete med Universität des Saarlandes i Tyskland, Université de Lorraine i Frankrike, Universitat Politecnica de Catalunya i Spanien, Montanuniversitat Leoben i osterrrike samt Unversita degli Studi di Padova i Italien. Utbildningen har beviljats stöd från Erasmus+ för antagning till och med 2024.

Tribologi, Tribos, bedrivs tillsammans med University of Leeds i Storbritannien, University of Ljubljana i Slovenien samt Coimbra University i Portugal. Utbildningen har beviljats stöd från Erasmus+ för antagning till och med 2022.

Hållbar datorkommunikation och molnbaserad databehandling, Genial, genomförs i samarbete med Université de Lorraine, Nancy i Frankrike och Leeds Beckett University i Storbritannien. Utbildningen har beviljats stöd från Erasmus+ för antagning till och med 2023.

Arktiska mineralresurser, i samarbete med Technical University i Danmark samt University of Oulu i Finland, har ej startat under året, planeras att ges från hösten 2022. Luleå tekniska universitet ar koordinatör för konsortiet.

Utöver samarbeten i gemensamma masterutbildningar har universitetet sedan lång tid internationellt

samarbete inom civilingenjörsutbildningen internationellt materialteknik, EEIGM. Samarbetet med Institut National Polytechnique de Lorraine i Nancy, Frankrike, la Universitat Politecnica de Catalunya i Barcelona, Spanien, och die Universität des Saarlandes i Saarbrucken, Tyskland har pagat sedan början av 1990-talet och innebär att studenter har möjlighet till minst dubbel examen. På senare år har NUST MISIS i Moskva, Ryssland och Universite Libre i Bryssel, Belgien tillkommit i samarbetet.

Forskarutbildning i samverkan med internationella parter

Forskarutbildningssamarbeten med internationella lärosätena kräver att etablerade samarbeten finns mellan lärosätena innan avtal tecknas. Universitetet har avtal som möjliggör forskarutbildning som leder till dubbel examen alternativt gemensam examen, inklusive konkretiserade ämnesspecifika avtal som reglerar hur utbildningen ska genomföras.

Samverkan genomföras inom olika ämnesområden med följande universitet:

- Harbin Institute of Technology, Kina (byggproduktion, konstruktionsteknik)
- Nanjing Tech University, Kina (energiteknik)
- Penza State University, Ryssland (kommunikations- och berakningsssystem)
- University of Coimbra, Portugal (maskinelement)
- University Collage Cork, Irland (arbetsterapi)
- University of Leeds, Storbritannien (maskinelement)
- University of Ljubljana, Slovenien (maskinelement)
- University of Oulu, Finland (gransytors kemi)
- University of Politehnica of Bucharest, Rumänien (strömningslära)
- University of Tehran, Iran (drift och underhållsteknik, strömningslära)

Breddad rekrytering av studenter på grundnivå och avancerad nivå

Universitetet ska aktivt främja och bredda rekryteringen till universitet och högskolor. (HL 1 kap §5)

En av universitetets utmaningar är att uppnå en jämnare könsfördelning inom teknikutbildningar där män idag utgör majoritet på 74 procent, samt lärarutbildningar och utbildningar inom området hälsa där kvinnor utgör majoritet på 80 respektive 74 procent.

Universitetet är med i det nationella nätverket Include för att få tillgång till erfarenhetsutbyte och stöd i arbetet med breddad rekrytering. Inom ramen för science centret Teknikens hus verksamhet, placerat i anslutning till universitetsområdet i Luleå jobbar universitetet för att öka intresset för teknik, naturvetenskap och matematik hos barn och unga. Universitetet driver också Vetenskapens hus tillsammans med IVA och LKAB. Där genomförs populärvetenskapliga föreläsningar och andra utåtriktade evenemang för att stimulera en bred målgrupp till högre studier och intresse för forskning. I alla universitetets marknadsföringsaktiviteter lyfts underrepresenterat kön och mångfald fram ur olika aspekter. Särskilda satsningar görs för att öka rekryteringen från Norrbottens inlandskommuner där rekryteringen är lägre än riksgenomsnittet, ett exempel är den digitala mässan Utbildning för framtiden.

Genom ett brett och riktat utbildningsutbud och ett stort antal utbildningar och kurser på distans, möjliggör universitetet för en breddad målgrupp av sökande. Till exempel ges tekniskt basår, civilingenjör öppen ingång, kompletterande utbildning för sjuksköterska med examen från land utanför EU/EES samt Schweiz, kompletterande pedagogisk utbildning som bedrivs i samverkan med stiftelsen Teach for Sweden, snabbspår för utländska ingenjörer och MOOC:ar, på distans. Även stödfunktioner för retention såsom universitetets välkomstperiod, karriärstöd och nätverk för underrepresenterat kön inom utbildningen är viktigt. Till exempel har universitetet tagit fram webbplatsen Trygg på LTU och Institutionen för system- och rymdteknik driver ett nätverk för att stötta och synliggöra kvinnor som läser datateknik, rymdteknik och teknisk fysik och elektroteknik.

För att främja intresset för teknik och naturvetenskap för unga kvinnor har bland annat plattformen Tech for Youth tagits fram där elever och lärare från förskolor, grundskolor och gymnasieskolor får inspiration och tips på teknikaktiviteter. Universitetet har genomfört teknikutmaningen You're born for this för åttondeklassare. Teknikutmaningen består av en teknikbox som är programmerad med ett antal teknik- och matematikfrågor som klasserna ska lösa och svara med binära tal för att ta sig vidare i utmaningen. En tävling för förskolor i Norrbotten i syfte att inspirera till att arbeta mer med teknik och naturämnen har genomförts och åtta skolklasser i grundskolan årskurs ett och två har "fjärrstyrt" en student med inspirerande och enkla experiment digitalt. Gymnasietjejer i årskurs två bjöds in till eventet 5-TEK som det här året hade 70 anmällda.

Studentrekrytering

Förstahandssökande till höstens utbildningsprogram på grundnivå och avanceradnivå, exklusive förutbildning tekniskt basår, skådespelarprogrammet och internationell rekrytering, ökade med tolv procent jämfört med 2020. Fysiska event har ersatts av digitala och universitetet arbetar med att öka synligheten i sociala medier där fokus varit så kallade Instagram take-overs av universitetets studentambassadörer samt marknadsföring av aktuella event. Frågestunder arrangeras via sociala medier och under antagningsperioden för höstterminen 2021 deltog över 1 000 personer. Under året har universitetet arrangerat mer än 20 take-overs med representation från alla utbildningsområden, utbildningsorter och distansstudenter.

CRM-systemet, Customer relationship management system, användes under 2021 för ett utskick till förstahandssökande. Utskicket segmenterades för att erbjuda skräddarsydd information till mottagarna. Öppningsfrekvensen var 65 procent och åtta procent klickade på länkar i utskicket. En ökning av följare på sociala media noterades efter utskicket.

Enligt nybörjarenkäten är den främsta informationskällan för valet av universitetsutbildning universitetets hemsida, 63 procent, följt av antagning.se, 48 procent. Information via sociala medier anges vara den viktigaste aktiviteten, 47 procent, och 34 procent av respondenterna anger att universitetets sociala medier påverkade dennes val att studera vid universitetet. Resultaten av nybörjarenkäten går i linje med trenden de senaste åren trots att det endast var 360 svaranden i år jämfört med drygt 2 000 svaranden före pandemin då enkäten delades ut fysiskt i klassrummen.

I linje med universitetets hållbarhetsarbete valde universitetet att inte trycka någon utbildningskatalog 2021, istället togs en mindre folder fram för direktutskick till presumtiva studenter i olika segment, till exempel har elever vid musikkförberedande program på folkhögskolor fått ett utskick medan gymnasieelever fått ett annat. En satsning på rörligt innehåll har initierats och två studentrekryteringsfilmer togs fram för att användas i minst två år vid event, i sociala medier och på webben.

Andra aktiviteter som genomförts är exempelvis digitalt öppet hus med cirka 200 klasser som följde sändningen, digital utbildningsmessa med 723 besökare i den digitala monter och 505 visningar av universitetets webinarier.

Studentstöd

På grund av pandemin har allt studentstöd under året haft digitalisering i fokus, men från och med hösten har studenterna också erbjudits personliga samtal. Telefonsupporten via Service Point har prioriterats och webben har varit en ännu viktigare kanal för studenterna. För att tydligare nå ut med information har studentnotiser med till exempel påminnelser om anmälan till tentamen lyfts fram som så kallat global message via lärplattformen. Studiestarten, då universitetet och studentkårerna samverkar för att skapa en god introduktion till akademiska studier och studentliv, fick till stor del bedrivas digitalt och i en förkortad version. Ett antal filmer med rundturer på campus och välkomstinformation gjordes tillgängliga för de nya studenterna på webben. Studievägledarna har främst arbetat digitalt med enskild vägledning, klassinformation via Zoom och vid digitala utbildningsmässor. Studenter har också erbjudits fysiska gruppsamtal kring studieeval.

Antalet studenter med behov av särskilt pedagogiskt stöd har ökat med nästan 50 procent sedan 2016. Främst består ökningen av studenter med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och dyslexi. Behovet av stöd kring struktur i studierna ökar därmed varför en satsning på att värva och utbilda studentmentorerna har prioriterats.

Biblioteket stödjer studenternas utveckling av informationskompetens, akademiskt skrivande samt presentations- och studieteknik. Genom nära samarbete med lärare är bibliotekets tjänster anpassade till studenternas läroprocess. Tjänsterna erbjuds normalt på plats och digitalt i form av aktiviteter som handledning, konsultationer och seminarier. I biblioteket finns bland annat laborativa lärmiljöer där studenter kan visualisera sina idéer, experimentera och skapa ny kunskap tillsammans. Där finns också ett Active Learning Classroom som stödjer studentaktiv pedagogik och ett självhjälpsområde där besökaren kan hantera de flesta av sina låneärenden själv. Arbetet för att öka studentens attraktivitet på arbetsmarknaden görs bland annat genom en kurs i personlig branding om 7,5 högskolepoäng, mentorskapsprogram där antalet mentorpar har utökats under året samt karriärplaneringsprogram för forskarstuderande. Ett initiativ mellan landets högskolor och universitet har under hösten startat för att öka samverkan kring studentstödande aktiviteter med fokus på studenthälsa och karriärvägledning.

Effekter av utbildning i regionen

Regionen präglas av en positiv ekonomisk utveckling sett till både konjunktur och arbetsmarknad, inte minst genom pågående långsiktiga satsningar och genomförande av stora klimat-, industri- och samhällsbyggnadsprojekt. Universitetet bidrar till den positiva utvecklingen i regionen genom kompetensförsörjning och forskning. Några av universitetets mest betydande regionala bidrag är att stimulera intresset för högre utbildning, höja utbildningsnivån och öka anställningsbarheten hos studenter. Andelen av befolkningen i regionen som är 22 år eller äldre och som har eftergymnasial utbildning om minst tre år, har ökat kontinuerligt mellan 1995 och 2020. 23 procent av regionens kvinnor hade eftergymnasial utbildning 2020, 13 procent av männen.

Universitetet erbjuder relevanta programutbildningar och kurser utifrån länets och landets behov av arbetskraft, där i många fall projekt- och examensarbeten och verksamhetsförlagd utbildning genomförs i nära samarbete med regionens arbetsgivare. Förekomsten av högre utbildning är också en förutsättning för att kunna bedriva forskning i regionen, vilket är till gagn för såväl industri som offentlig sektor och kan kopplas till pågående satsningar.

Samband mellan utbildning och forskning

Verksamheten skall bedrivas så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. (HL 1 kap §3)

Sambandet mellan utbildning och forskning är en bärande princip i universitetets kvalitetspolicy och adresseras i universitetets interna utvärdering av såväl utbildningar som forskningsämnen. En grundläggande förutsättning för att säkra ett nära samband är att aktuella forskningsresultat integreras och att vetenskapliga metoder och arbetssätt tillämpas i utbildningarna. För att skapa förutsättningar för detta strävar universitetet mot en hög andel lärare med vetenskaplig och konstnärlig kompetens, det vill säga lärare som är disputerade eller meriterade på konstnärlig grund. Under 2021 uppgick andelen till 84 procent, vilket är i paritet med den senaste femårsperioden. För att ytterligare säkerställa kopplingen mellan utbildning och forskning har universitetet vid etablering av nya utbildningar kriterier för att bedöma om relevant forskningsöverbyggnad finns. Forskningsämnenas ämnesföreträdare, som har det övergripande kvalitetsansvaret, ansvarar för att säkerställa att ämnet är involverat i utbildning och att ämneskurserna har god forskningsanknytning.

För att synliggöra forskningsresultat för studenter deltar aktiva forskare i utbildningen och förmedlar sambandet mellan forskning och utbildning. Studenter involveras också i forskning genom att vara delaktiga i projektkurser baserade på forskningsprojekt.

Pedagogiskt utvecklingsarbete

Under året har universitetet arbetat med ett utvecklingsarbete som syftar till att i ett pedagogiska avseende stärka lärarnas kompetens, kurser och utbildningar samt de digitala och fysiska lärandemiljöerna.

Under året har det genomförts workshoppar för lärare med fokus på vägledande pedagogiska principer för effektiv undervisning. Det har också gjorts förberedande strategiskt arbete för en plattform som ska underlätta lärarens arbete med kurser och utveckling.

Även doktorandernas situation har adresserats genom ett förbättringsarbete i samarbete med Fakultetsnämndernas forskarutbildningsgrupp och Avdelningen för HR. Inom ramen för förbättringsarbetet har ett mentorsprogram för nya handledare initierats.

Genom olika projekt och utbildningsinsatser, däribland coaching av fyra pilotprojekt, har ett särskilt fokus legat på arbetet med nydanande utbildning. Beslut har fattats om att tre av dessa ska ingå i utbildningsutbudet från och med hösten 2022.

Strategiska medel för nydanande utbildning har utlysts under året. Av totalt 14 ansökningar har sex beviljats medel om totalt 1 mnkr. Samtliga institutioner är representerade bland de beviljade ansökningarna. Bland de beviljade ansökningarna finns exempelvis Walk About – Framtidens distribuerade lärande vid LTU, ett projekt som undersöker förutsättningarna att använda interaktiva 3D-miljöer för ökat lärande, och projektet Tvärkonstnärliga angreppssätt i utbildning som syftar till att utveckla nya tvärkonstnärliga kurser för årskurs två och tre inom musik och scenkonst.

Under året avslutades den strategiska satsningen på CDIO-anpassning av universitetets ingenjörutbildningar och ambitionen är att integrera det i löpande verksamhet. Resultatet är hittills en bland lärarkåren ökad insikt om ingenjör som yrkesprofession, vilket ska utgöra grund för framtida utbildningsrevideringar.

Etableringen av ett Europauniversitet har startat och Luleå tekniska universitet leder det pedagogiska innehållet i samarbetet och har inlett arbetet med att implementera innovativa pedagogiska modeller i tio nya kurser som ska utforska och exemplifiera dessa innovativa metoder.

Det övergripande kvalitetsarbetet med kursvärderingar har fortsatt i form av tre underområden: optimering av systemstöd, kvalitetsutvecklande process och frågeenkätens innehåll. Syftet är att få

fram ett system för att uppnå bättre underlag för kurs- och programutveckling, vilket ska tas i drift nästa år.

Bra laborationsmiljöer är en förutsättning för en grundutbildning med hög kvalitet. Laborationsmiljöerna är i ständigt behov av förnyelse och uppgradering för att möta de krav som ställs på dem. Universitetet har en intern labbfond där lärare två gånger per år kan söka medel för utrustning. Under 2021 har totalt 16 ansökningar beviljats medel för ny utrustning. I vårens utlysning beviljades exempelvis medel till ingenjörutbildningarna för robothundar, industrirobotar och för tillverkningsutrustning av olika slag. Dessutom beviljades medel för medicinsk utrustning till sjuksköterskeutbildningarna. I höstens utlysning beviljades bland annat medel för mätutrustningar inom maskin- och mekanikutbildningar samt elektrolysutrustning för tillverkning av väte från vatten. Därutöver gavs också medel för förstärkning av utrustning för distans- och hybridutbildning.

Övrig redovisning i enlighet med regleringsbrev

Universitetets utbud

Utbildningsutbudet vid universitetet ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Universitet ska i årsredovisningen redovisa:

1. vilka bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser som ligger till grund för beslut om utbildningsutbudet.
2. lärosätets avvägningar när det gäller t.ex. fördelningen mellan program och kurser på olika nivåer och med olika förkunskapskrav samt fördelningen mellan campus och nätbaserad utbildning.
3. prioriteringar och förändringar som rör utbildningar inom hälso- och sjukvårdsområdet samt lärar- och forskolläro-utbildningar ska särskilt kommenteras.
4. därutöver ska en redovisning lämnas över hur lärosätet möter det omgivande samhällets behov av utbildning.

Universitetets utbud och fördelning mellan program och fristående kurser följer och beaktar interna riktlinjer, målbild för utbildningsportfölj samt takbelopp och särskilda uppdrag. Ökat takbelopp med uppdrag samt tillgängligt utrymme har möjliggjort fortsatt ökad rekrytering till såväl program som fristående kurs under 2021.

Det utbud och platser som fastställs, främst för programutbildningar, baseras på tidigare års erfarenheter, befintlig kapacitet och kompetens samt särskilda uppdrag. Dialoger och samverkan med avnämare för de olika programområdena har betydelse och säkerställs inom exempelvis programråden. Dialog med avnämare för hälso- och lärarutbildningarna är av särskild vikt för de utbyggnadsuppdrag som universitetet har och utmaningarna kring platser för verksamhetsförlagd utbildning.

För detta andra år med pågående pandemi framkommer konsekvenser. Antalet studenter som avbryter eller inte är aktiv i sin utbildning ökar och prestationerna visar negativt utfall.

Utveckling av nydanande utbildning, som kopplar till universitetets Vision 2030, har under året fortsatt. Beslut om planerad start hösten 2022 för tre pilotutbildningar har tagits och för befintligt programutbud har implementering och säkerställande av nydanande inslag påbörjats.

Universitetets målbild för utbildningsportfölj har med stöd av särskilda uppdrag, efterfrågan, utfall och förutsättningar reviderats under året. Utbildningsportföljen anger att programutbildningar, främst på grundnivå, fortsatt ska prioriteras.

Utfallet för året visar på märkbar ökning av antal helårsstudenter och ökning av utbildningar med distansundervisning inom ordinarie anslag. Andelen programstudenter inkluderande behörighetsgivande förutbildning utgjorde 78 procent och fristående kurs ökade till 22 procent av totalen. Inom programutbildningarna är majoriteten, 95 procent, av helårsstudenterna inom utbildningar som börjar på grundnivå och behörighetsgivande förutbildning. På avancerad nivå ökade andelen något, i likhet med föregående år.

Nätbaserad undervisning

Antalet helårsstudenter inom ordinarie anslag ökade med drygt sju procent 2021. Av dessa var andelen med undervisningsformen distans drygt 36 procent, vilket är en ökning med närmare fyra procentenheter från föregående år.

Av antalet helårsstudenter på program utgjorde distansundervisning närmare 25 procent, en ökning med två procentenheter eller närmare 190 helårsstudenter för 2021. Av antalet helårsstudenter för fristående kurs ökade andelen med distansundervisning med sex procentenheter till 78 procent. Av andelen

med distansundervisning, var närmare 95 procent av kurserna på grundnivå.

Inom programutbildningarna startade 23 utbildningar med programtillfällen på distans. Majoriteten av dessa var inom lärar- och hälsovetenskapliga området på grundnivå och avancerad nivå. Andelen helårsstudenter inom program med distansundervisning förväntas öka ytterligare då höstintagningen för förskolläraryrket och kandidatutbildningen internationell ekonomi startade på distans mot tidigare campusutbildning. Inför det kommande läsåret planeras att högskoleingenjörsutbildningen underhållsteknik ska starta på distans samt en ny magisterutbildning inom trä. Distansutbildning för program innebär för flertalet utbildningar ett antal obligatoriska träffar på lärosätet för exempelvis laborationer och examinationer.

Universitetet har under en följd av år satsat på utveckling av distansutbildningar, detta delvis som en utveckling av tidigare utbildningsform decentraliserad utbildning. Utbudet och utbyggnaden av undervisningsformen distans är en viktig del i livslångt lärande och bidrar till att tillgodose behovet i samhället av utbildning. Utbildningar på distans ökar tillgängligheten för såväl medborgare som arbetsmarknad.

Fristående kurser

Utbudet för fristående kurser omfattade närmare 22 procent av antalet helårsstudenter inom ordinarie anslagsfinansiering. Andelen fristående kurs ökade med närmare tre procentenheter. De kurser som gavs under året på grundnivå var fortsatt hög, drygt 85 procent av antalet helårsstudenter. Andelen helårsstudenter för kurser på avancerad nivå ökade något.

Utrymme och platser för fristående kurs utökades för att möta behov samt uppdrag om livslångt lärande och sommarkurser. Utbudet av kurser baserades till stor del av kursgivande institutions kapacitet inkluderande attraktivitet och efterfrågan. Vikten av ett fristående kursutbud som inkluderar universitetets ämnen och områden lyfts särskilt med kursgivande institution. Under året har arbete med strategi för fristående kursutbud påbörjats.

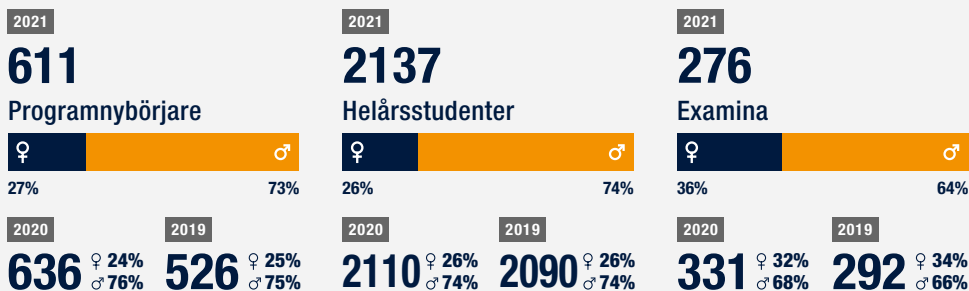
De senaste årens kraftfulla ökning av fristående kurser förväntas minska framgent med anledning av utrymme inom takbeloppet. Enligt universitetets långsiktiga utbildningsportfölj kan en sådan minskning komma att omfatta närmare fem procentenheter av antalet helårsstudenter inom ordinarie anslag på sikt.

Utbildningsutbud per programnivå

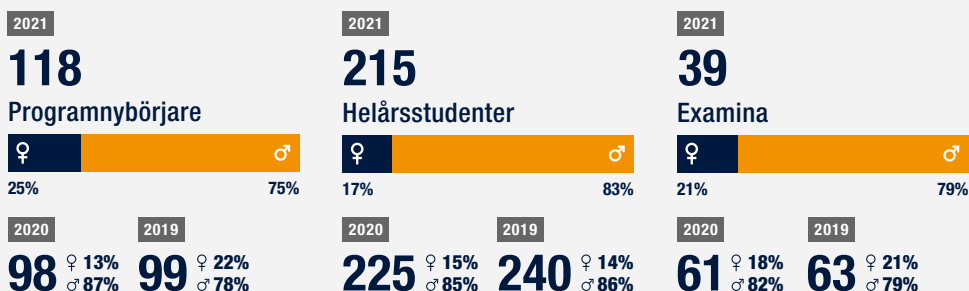
Figur 10 Återrapportering i enlighet med regleringsbrev för utvalda programområden

■ Kvinnor, % ■ Män, %

Civilingenjör- utbildning

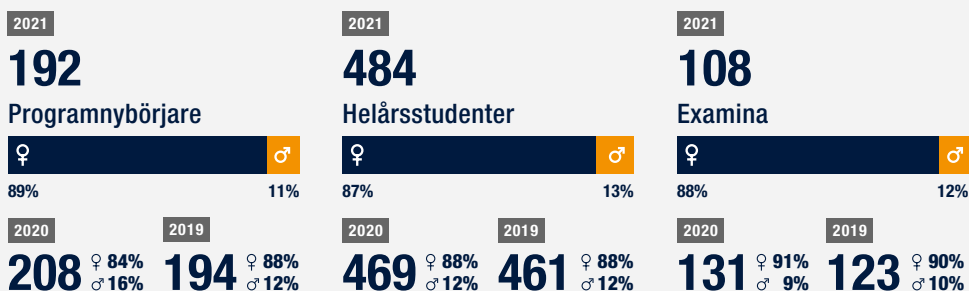

Högskoleingenjör- utbildning

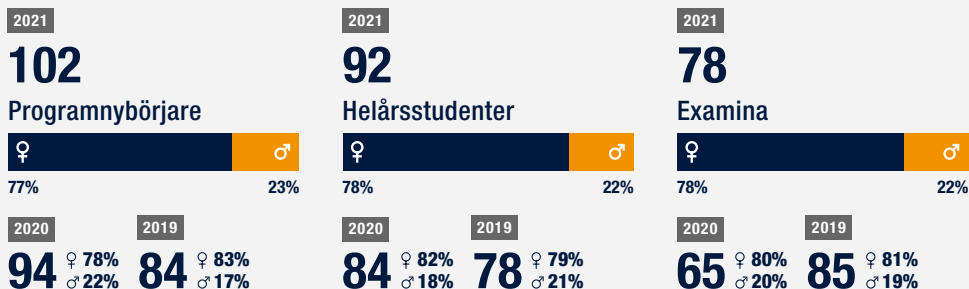

Sjuksköterske- utbildning

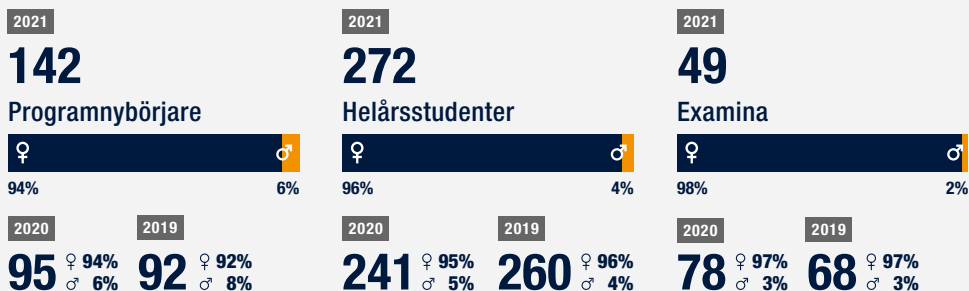
exkl. röntgensjuk-
sköterskeutbildning

Specialistsjukskö- terskeutbildning

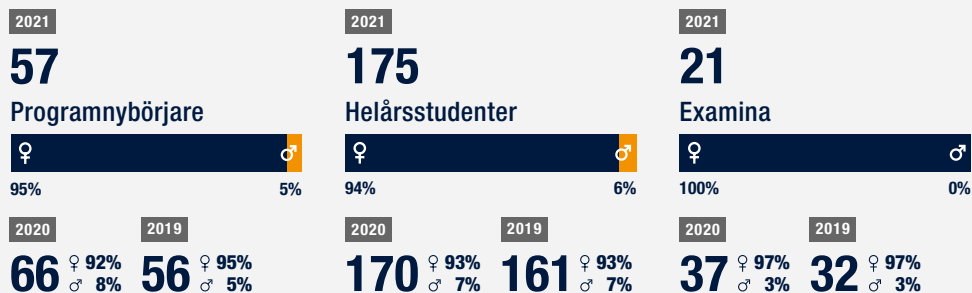
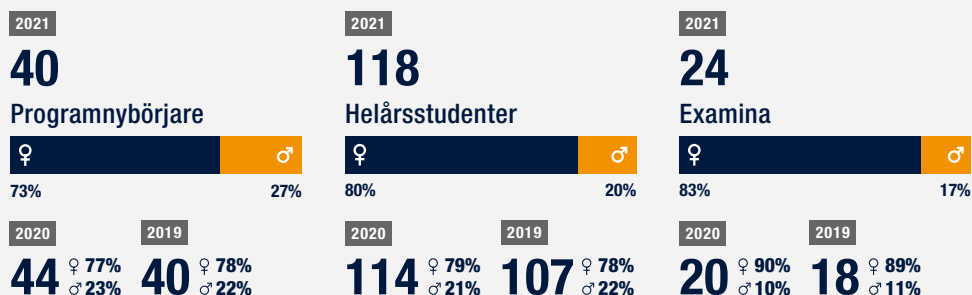
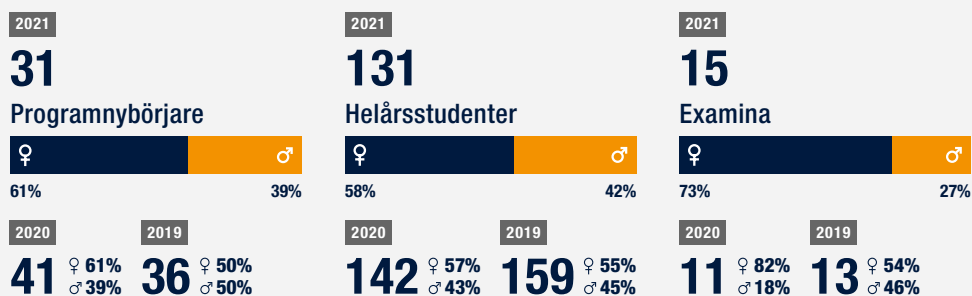
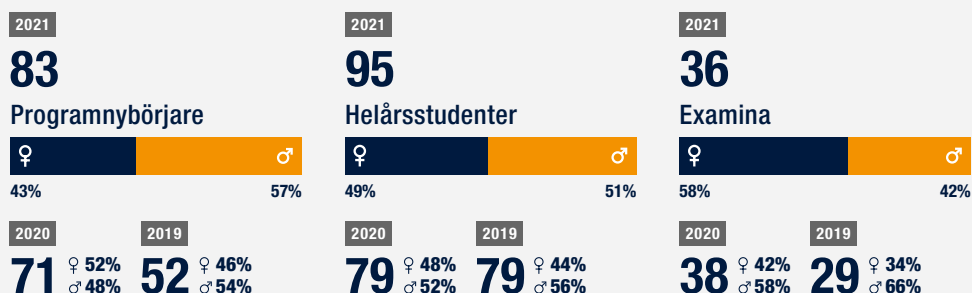
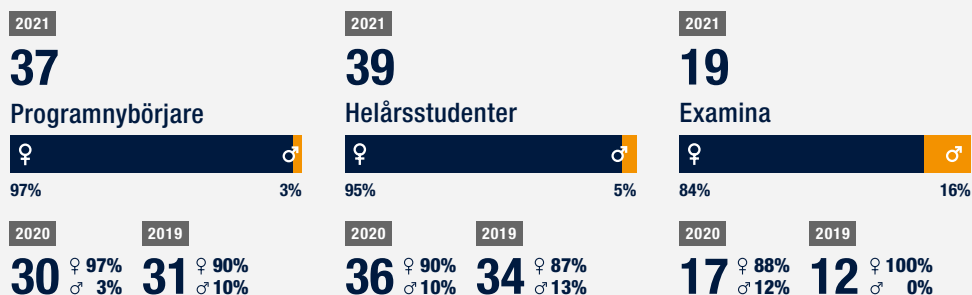

Förskolläraryr- utbildning

Figur 10 forts. Åtterrapporering i enlighet med regleringsbrev för utvalda programområden

■ Kvinnor, % ■ Män, %

Grundlärare mot
förskola och åk.1-3Grundlärare mot
grundskolans
åk.4-6Ämneslärare
inriktning mot
gymnasieskolanÄmneslärare
inom programmet
kompletterande
pedagogisk
utbildningSpecialpedagog
(Ny ht-2016)

KÄLLA: LADOK

Mål för antal examina

Figur 11	Mål för antal examina			
	2019	2020	2021	2021-2024
Läro- och förskolläroarutbildningar				
Förskolläroare	68	78	49	260
Grundläroare	50	57	45	220
Specialpedagog	12	17	19	85
Ämnesläroare	47	49	51	210
Totalt	177	201	164	775
Hälso- och sjukvårdsutbildningar				
Röntgensjuksköterska	20	24	24	90
Sjuksköterska	123	131	108	515
Specialistsjuksköterska	85	65	78	270
Totalt	248	220	210	875

KÄLLA: LADOK

Å

Under 2021–2024 har lärosätet mål om antal utfärdade examina från vissa utbildningar. Lärosätet ska i årsredovisningen redovisa antalet utfärdade examina inom respektive område de senaste tre åren för de yrkesexamina som anges i tabellen samt vilka åtgärder som har vidtagits för att uppnå målen.

Angivna mål för examina för perioden 2021–2024 är utmanande och innebär en ökad ambitionsnivå i förhållande till tidigare års genomströmning och examenskval. Antalet utfärdade examina inom de områden som ska återrapporteras minskade sammantaget 2021 jämfört med tidigare år.

För området läro- och förskolläroarutbildningen utgör redan antagna studenter grund för utfärdande av examen för grundläroare, förskolläroare samt ämnesläroare, exkluderande kompletterande pedagogisk utbildning. De antagna studentkullarna uppvisade en minskning av aktiva kvarvarande studenter vilket främst förklaras med pandemin. Genomförda och pågående aktiviteter som omarbeting av och ökat stöd i kurser med lägre genomströmning, delexaminationer, ökad frekvens för programråd samt möjlighet till individuella samtal förväntas ge effekt på kvarvarandegrad och genomströmning, främst på sikt. För de kortare utbildningarna, specialpedagogutbildningen och kompletterande pedagogisk utbildning finns utrymme och kapacitet att öka antalet nybörjare. För specialpedagogutbildningen genomförs åtgärder som förtydligande av utbildningens innehåll i dialog och beskrivningar. För antagna studenter bedrivs kontinuerliga samtal om kursinnehåll och utvecklade rutiner för kursvärderingar. För kompletterande pedagogisk utbildning sker aktivt arbete för tillgodoräknande

av tidigare studier och arbetslivserfarenhet samt extra examinationstillfällen och handledning. Möjlighet för verksamhetsförlagd utbildning utöver ordinarie perioder är ytterligare exempel på aktiva åtgärder för ökad genomströmning.

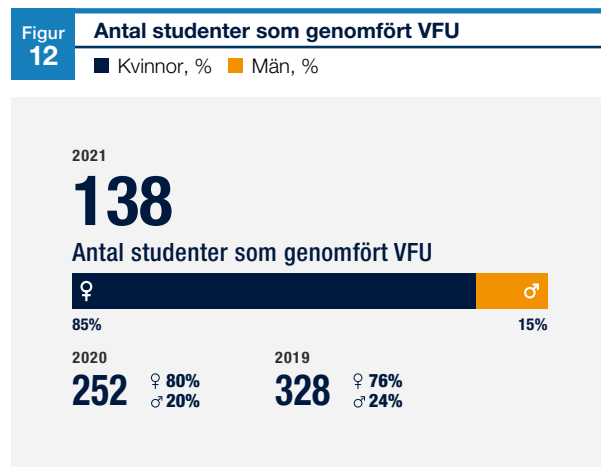
För området hälso- och sjukvårdsutbildningar utgör redan antagna studenter grund för sjuksköterske- och röntgensjuksköterskeexamina. De antagna studentkullarna visar en minskning av aktiva kvarvarande studenter vilket främst förklaras som konsekvens av pandemin. Ett antal utvecklingsområden har identifierats med förbättringsåtgärder såsom läsordning, progression och kursmål. Genomförandet av åtgärder förväntas ge positivt utfall för genomströmning och ökat antal examina för främst kommande antagningskullar.

För specialistsjuksköterskeutbildningarna har utrymme för ökad antagning prioriterats. Berörda utbildningar har stabil genomströmning och examenskval.

Universitetet konstaterar att tillgång och säkerställande av verksamhetsförlagda platser är en stor utmaning. Den pågående pandemin har ytterligare ökat svårigheterna att säkerställa platser. Majoriteten av utbildningarna som ingår i de områden som avses för examensmålen är distansutbildningar med en ökande utmaning att försöka möta studenterna önskemål om platser i närheten till bostadsort.

Sammantaget finns utmaning och risk att examensmålen för respektive utbildning inte kommer att nås med anledning av minskad kvarvarandegrad samt säkerställande av platser för verksamhetsförlagd utbildning. Universitetet arbetar med aktiva insatser samt omfördelning av platser för ökad rekrytering för att uppnå målen för perioden sammantaget för de två områdena.

Utveckling av VFU i läroarutbildning

KÄLLA: INSTITUTIONEN FÖR HÄLSA, LÄRANDE OCH TEKNIK

Å

Samtliga lärosäten som tilldelats medel för verksamhet med övningsskolor ska i årsredovisningen redogöra för:

1. Antalet helårsstudenter som deltagit i verksamheten.
2. Redogör för verksamheten.
3. De viktigare erfarenheterna av satsningen.

För att hantera pågående pandemi har läsordningen för verksamhetsförslagutbildning, VFU, tillfälligt behövt revideras. Anpassningarna som gjordes för att reducera risk för smittspridning resulterade dock i svårigheter att under höstterminen kunna placera det stora antalet studenter inom universitetets övningsskolor och övningsförskolor, ÖS/ÖFS. Fler placeringar har därmed gjorts utanför dessa verksamheter.

Den nationella försöksverksamheten med övningsskolor avslutades 2019, efter det har universitet årligen fått medel för fortsatt arbete för stärkt samverkan och höjd kvalitet i lärarutbildningarna. Pandemins inverkan på möjligheten för studenterna att göra VFU, samt det ökade antal studenter som studerar på distans, har synliggjort behovet av ytterligare utveckling och förstärkt samverkan mellan universitetet och skolverksamheterna. 2021 har inneburit fler digitala möten inom nätverket, vilket har bidragit till förbättrad kommunikation och möjliggjort erfarenhetsutbyten. Satsningen har inneburit ett ökat intresse för och fler sökande till VFU-handledarutbildningen, något som långsiktigt bidrar till fler möjligheter för universitetet att placera studenterna vid verksamheter som ingår i ÖS/ÖFS-programmet.

Universitetet har redan under projektiden identifierat några viktiga punkter för utveckling som delvis genomförts och delvis vidareutvecklas i nya framåtsyftande aktiviteter. Dessa kvalitetshöjande aktiviteter

gynnar såväl studenter som skolverksamheten och kan sammanfattas på följande sätt:

- Universitetet har fått fler handledarutbildade VFU-handledare.
- Universitetets VFU-handledarutbildning har utvecklats.
- Planer och rutiner för introduktion när studenterna möter verksamheterna, exempelvis strukturerade möten med rektorer samt uppföljning och utvärdering efter VFU, har utvecklats.
- Rutiner för professionshandledning och kollegiala samtal med studenter har utvecklats.

Utvecklingsarbetet och aktiviteterna har gett goda resultat, men erfarenheten visar vikten av engagemang från så väl skolledning som från lärosäte. Samverkansformer behöver utvecklas gemensamt och vara av varierande slag så att de blir hållbara över tid och även i tider då restriktioner råder. Kopplat till distansutbildningar skulle det vara önskvärt med en nationell samordning som möjliggör VFU i hela landet oavsett vid vilket lärosäte man läser. Institutionen för dialog med flertalet aktörer inom kommunala och fristående skolverksamheter i hela avtalsområdet men också runt om i landet. Ambitionen är att utöka samverkan i syfte att utveckla VFU men också för att underlätta för studenter att göra VFU nära sin hemort. I det fortsatta arbetet står olika former av samverkan i fokus med aktiviteter som seminarier och föreläsningar, praxisnära examensarbeten, VFU-perioder, organisation kring VFU, forum för kollegiala samtal och reflektioner samt VFU-avtal.

Utbyggnad av ingenjörstudier

Å

Den utbyggnad av ingenjörstudier och samhällsbyggnadsutbildningar som inleddes 2018 ska redovisas i årsredovisningen.

Figur 13 Utbyggnad av vissa ingenjörstudier, helårsstudenter

	2017	2018	2019	2020	2021	Förändring 2017-2021
Civilingenjörer	1795	1 680	1 678	1 681	1704	-91
Högskoleingenjörer	355	282	240	225	215	-140
Samhällsbyggnad, civilingenjör	420	403	412	428	433	13
Samhällsbyggnad, högskoleingenjör*	92	85	85	81	91	-1

* Avser brandingenjör.

KÄLLA: LADOK

Antalet nyregistrerade civilingenjörer minskade med fyra procent i jämförelse med följåret, vilket tillika uppvisade en kraftig ökning jämfört med tidigare år. Minskningen var något oväntad i förhållande till antalet förstahandssökande. För utbildningar inom samhällsbyggnadsområdet var söktrycket högre än föregående år men antalet nyregistrerade minskade trots det. Skälet var främst att det för en utbildning inte gick att öka antalet antagna studenter i samma utsträckning på grund av begränsningar i utrustning som behövs för utbildningens genomförande. Universitetet förväntar ett fortsatt högt söktryck och stort antal nybörjare de kommande åren. Trots den ökade rekryteringen senaste åren har ingen ökning av helårsstudenter skett, vilket beror på att tidigare stora antagningskullar har avslutat sin utbildning under redovisningsperioden. Utbyggnaden av behörighetsgivande utbildning, fortsatt högt söktryck, ökat kompetensbehov och pågående industrisatsningar i norra Sverige medför att målet för den totala utbyggnaden av civilingenjörsutbildningar bedöms vara uppfyllt inom de närmaste åren.

För högskoleingenjörstudier, vilket i redovisningen även inkluderar brandingenjörstudier, ökade antalet nybörjare med 20 procent. För ett antal utbildningar är dock antalet nybörjare fortsatt lägre än vad universitetet planerade för. En högskoleingenjörstudie startade med internationell rekrytering och visade på ökande söktryck och fler nybörjare. Till det kommande läsåret planeras start av en högskoleingenjörstudie på distans. Högskoleingenjörstudier inriktade mot samhällsbyggnad finns inte i universitetets utbud. Sammantaget uppfyller universitetet inte målen för utbyggnad av högskoleingenjörstudier.

Utbyggnad hälso-sjukvårdsutbildningar

Universitetet ska verka för utbyggnad av vissa hälso- och sjukvårdsutbildningar. I årsredovisningen ska lärosätena rapportera hur utbyggnaden fortlöper samt kommentera utbyggnadens omfattning i förhållande till de uppsatta målen.

2015 påbörjades utbyggnaden av utbildningarna till sjuksköterska och röntgensjuksköterska. Utbyggnaden omfattar totalt 45 platser, ett antal som uppnåddes även under 2021. Antalet förstahandssökande till universitetets båda sjuksköterskeutbildningar är fortsatt högt och ökade kraftigt i jämförelse med föregående år. Av de platser som ingår i utbyggnaden nyttjades majoriteten för sjuksköterskeutbildningarna.

Majoriteten av utbildningarna ges på distans och placeringar för verksamhetsförlagd utbildning utanför regionen är starkt begränsat, vilket medför en risk för att utbyggnaden av sjuksköterskeutbildningarna i framtiden inte kan säkerställas.

För specialistsjuksköterskeutbildningarna, som sedan 2015 utökats med 24 platser, har utbyggnaden uppfyllts. Antalet nybörjare var 25 procent fler än beslutade platser. Tilldelning av platser för bristyrken har använts för att öka antalet studenter och har fortsatt högt söktryck. Universitetet bedömer att utbyggnaden även fortsättningsvis kommer att uppfyllas.

Utbyggnad av vissa lärarutbildningar

Universitetet ska verka för utbyggnad av förskolläro- och lärarutbildningar. I årsredovisningen ska lärosätet rapportera hur utbyggnaden fortlöper samt kommentera utbyggnadens omfattning i förhållande till de uppsatta målen.

Enligt regleringsbrev för 2016 har universitetet tilldelats 89 nya platser för grundlärare, förskollärare och kompletterande pedagogisk utbildning. Medel motsvarande ytterligare elva platser till utbyggnad av grundlärare tilldelades enligt regleringsbrev 2017. I budgetpropositionen 2021 utökades Kompletterande pedagogisk utbildning med 28 platser.

Universitetets beslutade utbud för lärarutbildningarna 2021 omfattade totalt 385 platser och det antogs 390 nybörjare. Utökningen av platser för Kompletterande pedagogisk utbildning fylldes inte helt. Som tidigare år var antagningsstalen mycket höga i förhållande till antal platser för att säkerställa att tillgängliga platser skulle fyllas. Under antagningsperioden skedde viss omfördelning av platser för att uppnå utbyggnaden totalt sett för lärar- och förskolläro-utbildningar. Möjligheten att fördela och omfördela platser inom utbildningarna begränsas av att det ska gå att säkerställa platser för verksamhetsförlagd utbildning. Under året har ett antal verksamhetsförlagda kurser inte kunnat genomföras på grund av pandemin, vilket ytterligare kan försvåra placeringar kommande år.

Utbyggnaden enligt regleringsbrev 2016, 2017 samt 2021 om totalt 128 platser i förhållande till 2014 uppfylldes under året. Antalet nybörjare 2021 jämfört med 2014 var en ökning med 130 studenter till lärarutbildningarna. En fortsatt utmaning för universitetet är att studenterna inte fullföljer utbildningarna.

Tillgodoräknande av tidigare utbildning

Å

I årsredovisningen ska lärosätet redogöra för hur arbete med tillgodoräknande har fortlöpt.

Inom ramen för universitetets kvalitetsarbete har processen för tillgodoräknande fortsatt varit föremål och rutiner kring handläggning och svarstider har setts över. Under hösten har det tillsatts en processledare för tillgodoräknande som har till uppgift att driva utvecklingsarbetet framåt. För tillgodoräknande av tidigare utbildning inom hälsovetenskap och lärutbildning har det inkommit 373 ansökningar, vilket är en minskning med cirka sex procent jämfört med 2020. Av dessa 373 ansökningar är 237 beviljade och 24 ansökningar är ännu inte beviljade.

Studieavgiftsfinansierad verksamhet

Å

I årsredovisningen ska den studieavgiftsfinansierade verksamhetens omfattning och eventuella påverkan på universitetets övriga verksamhet redovisas.

Universitetet ska redovisa antalet tredjelandsstudenter som har deltagit i utbildning inom ett utbytesavtal och de eventuella förändringar som har skett i denna verksamhet. Vidare ska universitet redovisa hur samarbetet med Migrationsverket har fungerat, antalet avgiftsskyldiga studenter som har antagits genom separat antagning samt hur den studieavgiftsfinansierade verksamheten har påverkats av denna.

Antalet masterstudenter som antagit är fler än föregående år. Totalt antogs 380 studenter på mastersnivå och 26 studenter på kandidatnivå via separat antagning.

Av de som antogs betalade 159 studenter studieavgift för studier på master- och kandidatnivå. Sex studenter finansierade sina studier via UHR och nio erhöll stipendium från Svenska Institutet.

Inom Erasmus Mundus har totalt 48 studenter betalat avgift direkt till respektive utbildningskonsortium för vidareförmedling till lärosätet. Av dessa är fem egenfinansierade, 43 har erhållit stipendium från konsortiet.

Förutom globala reserestriktioner beror det ringa antalet betalstudenter på att universitetet på central nivå inte har genomfört riktade insatser avseende internationell rekrytering.

Universitetets erfarenheter från avgiftsreformen visar att det är lägre konkurrens om platserna på de internationella mastersprogrammen. Antagningsprocessen för den studiefinansierade verksamheten är komplicerad. Ett problem är de återbetalningar universitetet tvingas göra då studenterna inte kommer till terminsstart. Antal återbetalningar har under året varit 99, samtliga för studier på mastersnivå. Den primära orsaken till återbetalning var att studenterna fick avslag på sina ansökningar om uppehållstillstånd eller att sjukdom i familjen hindrade studenten ifrån att påbörja sina studier.

Tredjelandsstudenter som deltar i utbildning inom ramen för ett utbytesavtal är enligt regelverket inte avgiftsskyldiga. Totalt har elva tredjelandsstudenter som deltagit i utbildning inom utbytesavtal varit registrerade vid universitetet. Coronapandemin har påverkat antalet inresande studenter negativt.

Ett angeläget och gott samarbete har präglat universitetets kontakter med Migrationsverket, Universitets- och högskolerådet, Svenska institutet, Universitetskanslersämbetet liksom övriga statliga myndigheter som berörs av studieavgiftsreformen.

Rymdvetenskap i Kiruna

Figur 14	Rymdvetenskap i Kiruna		
	2019	2020	2021
Helårsstudenter	117	110	109
Total kostnad för verksamheten, mnkr	15,1	14,2	15,0

KÄLLA: LADOK OCH UNIT4 BUSINESS WORLD (F.D. AGRESSO)

Å

Universitetet ska erbjuda utbildning i rymdvetenskap i Kiruna. Årsredovisningen ska visa en kort redovisning av verksamheten och antalet helårsstudenter som har deltagit i de utbildningar som erbjudits. Av redovisningen ska även totala kostnader för verksamheten framgå.

Under 2021 bedrevs tre utbildningsprogram i Kiruna. Två masterutbildningar med internationell rekrytering, rymdvetenskap och rymdteknik samt rymdfarkostdesign. Därutöver läser studenterna på civilingenjörsprogrammet i rymdteknik de sista åren i Kiruna där utbildningens två inriktningar, fördjupning inom teknikområdet rymdteknik, ges. Antalet helårsstudenter inom ordinarie anslag i Kiruna uppgick till 109 och antalet helårsprestationer var 91 vilket gav en genomströmning på 83 procent.

Antalet helårsstudenter ökade något för masterutbildningarna samt minskade för civilingenjörsutbildningen.

Masterutbildningen rymdvetenskap och rymdteknik genomförs i samarbete med fyra andra universitet i Frankrike, Tjeckien, Finland och Storbritannien. Universitetet är koordinator för konsortiet som driver utbildningen och utbildningen har bedrivits med stöd av Erasmus+ sedan 2005. Sedan 2018 ges utbildningen utan stöd från EU. Utbildningens helårsstudenter ökade under året. Masterutbildningen i rymdfarkostdesign bedrivs i sin helhet i Kiruna. Kopplingen mot den utveckling som sker i Kiruna och på Esrange mot uppskjutande av små satelliter är särskilt intressant.

Studenter på civilingenjörsutbildningen i rymdteknik påbörjar studierna i Luleå och flyttar inför termin sex till Kiruna för specialisering mot utbildningens två möjliga inriktningar, rymdfarkoster och instrumentering eller rymdens och atmosfärens fysik. Civilingenjörsutbildningen minskade antalet helårsstudenter i Kiruna under året. Antagningskullen för studenter som under 2021 bytt studieort visar märkbar minskning av andel kvarvarande samt hög andel inaktiva studenter. Minskningen förklaras till stor del av pågående pandemi kopplat till ny studieort och distansundervisning. De ökade insatserna för att rekrytera till utbildningen har gett positivt utfall och kommande ökning av studenter i Kiruna förväntas.

Av antalet helårsstudenter i Kiruna var andelen kvinnor knappt 21 procent vilket är detsamma som föregående år. Andelen kvinnliga nybörjare till masterutbildningarna var 33 procent vilket är en ökning med tio procentenheter från hösten 2020. Av de studenter som påbörjade civilingenjörsutbildningen i Luleå under året var närmare 21 procent kvinnor, en ökning med tre procentenheter från föregående år.

Närheten till Institutet för rymdfysik, EISCAT och SSC Esrange och universitetets forskningsämnen rymdtekniska system och atmosfärsvetenskap har stor betydelse för utbildningsverksamheten. Miljön ger stora möjligheter för avancerad projektverksamhet, bland annat arbetade studenter under året med konstruktion av studentsatelliten APTAS samt i raketprojektet RAVEN.

Decentraliserad utbildning

Figur
15

Helårsstudenter i distans- och decentraliserad utbildning

	2019	2020	2021
Helårsstudenter - decentraliserad	94	63	37
Kostnad för decentraliserad utbildning, mnkr	17	12	3
Helårsstudenter - distans	2 338	2 801	3 273

KÄLLA: LADOK OCH UNIT4 BUSINESS WORLD (F.D. AGRASSO)

Å

Universitetet ska anordna decentraliserad utbildning motsvarande minst 185 helårsstudenter. Av årsredovisningen ska framgå omfattning, inriktning, studieorter och total kostnad för denna verksamhet. Universitetet ska samtidigt redovisa vidtagna åtgärder för att öka antalet studerande inom decentraliserad utbildning.

Universitetets definition av decentraliserad utbildning avser programutbildningar som är förlagda och genomförs vid annan ort. Utöver redovisade helårsstudenter för program har fristående kurser bedrivits på andra orter med drygt 15 helårsstudenter.

Under året har totalt fem olika decentraliserade utbildningar pågått. Fyra av dessa är under utveckling varav tre är i Filipstad i samarbete med Bergsskolan. För dessa utbildningar, högskoleingenjör berg- och anläggningsteknik samt två bergsskoletekniska utbildningar, inriktning berg- och anläggningsindustri samt metall- och verkstadsindustri, har sista terminen avslutats och eventuella framtida helårsstudenter avser endast studenter med individuella studieplaner för avslutande av utbildning. Ekonomutbildningen som getts decentraliserad i Skellefteå under ett antal år har inte startat 2021 och den sista terminen för antagna studenter ges det kommande året.

Högskoleingenjör underhållsteknik har startat under året med studieort Gällivare och Kiruna. Antalet studenter är få vilket medfört att utbildningen från och med 2022 kommer att erbjudas på distans.

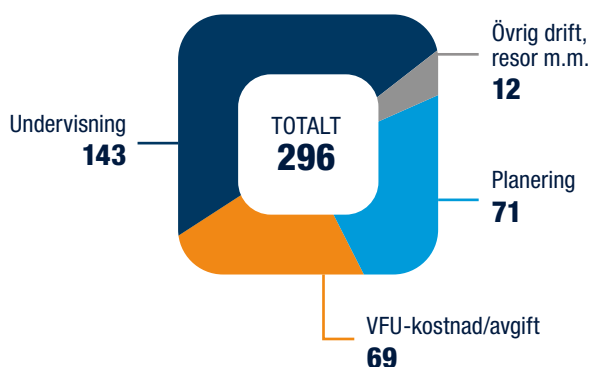
Universitetet har under lång tid utvecklat och erbjudit distansutbildningar i sitt utbildningsutbud. Omfattningen totalt för distansutbildningar 2021, program och fristående kurs, utgjorde 36 procent av universitetets totala antal helårsstudenter inom ordinarie anslagsfinansiering. Andelen distansutbildningar ökade därmed fortsatt under året. Ökningen av antalet helårsstudenter för programutbildningar med distansundervisning 2021 motsvarar mer än angivet mål för decentraliserad utbildning.

Den totala kostnaden för decentraliserade programutbildningar under 2021 var 3 mnkr. Antalet helårsstudenter för decentraliserad programutbildning var totalt 37 och antalet helårsprestationer 41. Universitetet uppfyller inte uppdraget enligt regleringsbrevet. Några planer för start av utbildningsprogram med ovanstående definition för decentraliserade utbildningar finns inte för närvarande.

Kompletterande hälso- och sjukvårdsutbildning

Figur 16 Uppskattade kostnader för kompletterande hälso- och sjukvårdsutbildning 2021

Tkr

KÄLLA: UNIT4 BUSINESS WORLD (F.D. AGRESSO)

Å

Samtliga lärosäten som tilldelas medel från denna anslagspost ska i årsredovisningarna redogöra för:

- antalet sökande och antagna till utbildning som bedrivs enligt förordningen (2008:1101) om högskoleutbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning.
- antalet helårsstudenter som har deltagit i utbildning.
- utbildningens upplägg och de viktigaste erfarenheterna av satsningen.
- en uppskattning av kostnaderna för satsningen uppdelad på nedlagda kostnader för planering, antagning, validering, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning.
- Antalet studenter som har genomgått utbildningen med godkänt resultat.
- Antalet studenter som har avbrutit studierna under utbildningens gång och anledningen till detta.
- hur uppföljning av utbildningen sker och resultatet av sådan uppföljning.

Universitetet beslutade inför vårterminen 2021 att inte anta studenter till det kompletterande programmet för sjuksköterskor. Skälet var att det fanns behov av att göra en översyn av utbildningen för att främja progression i studenternas lärande, skapa en mer relevant utbildningsstruktur utifrån hur hälso- och sjukvården är organiserad i Sverige och för att i möjligaste mån undvika att perioderna med verksamhetsförlagd utbildning infaller samtidigt med till exempel sjuksköterskeprogrammets. Utbildningsplanen reviderades under året för att åtgärda detta. Antagning till utbildningen kommer genomföras i januari 2022 med ett planeringsantal på 20 studenter. Studenter med studieuppehåll beräknas återta sina studier när utbildningen startar januari 2022.

Uppskattade kostnader för planering, genomförande och verksamhetsförlagd utbildning uppgår till 296 tkr, vilket är en markant minskning jämfört med föregående år då motsvarande siffra var 2 188 tkr. Anledningen är att ingen antagning genomfördes inför 2021. Kostnaderna under 2021 bestod av planeringsarbete samt stöd och vägledning för studenter som av olika anledningar inte färdigställde studierna under föregående år. Av totalt 20 antagna vårterminen 2020, som skulle ha genomfört utbildningen under det året, tog två studenter studieuppehåll av privata skäl. Tre studenter slutförde studierna under 2021 efter att ha genomfört verksamhetsförlagd utbildning. Två studenter med underkänt betyg i flera kurser har ännu inte färdigställt utbildningen. Likt föregående år fanns utmaningar kring genomförande av verksamhetsförlagd utbildning relaterat till pandemin.

Urvalsprocessen inför antagning till vårterminen 2022 genomfördes i likhet med förra antagningsomgången, och överensstämmer med övriga lärosäten som ger utbildningen. Om fler sökande än platser, meritvärderas alla behöriga sökande med utgångspunkt i bland annat tid sedan examen och då de senast arbetat som sjuksköterska, arbetslivserfarenhet inom vårdverksamhet och andra verksamheter i Sverige, samt studier på grundläggande eller avancerad nivå. Det genomförs också en intervju med de sökande då ett patientfall diskuteras.

Uppföljning och utvärdering av utbildningen genomförs regelbundet i enlighet med universitetets kvalitetssäkringssystem för kurser och program. Utvärdering av kurser genomförs med hjälp av kursvärderingar. Bedömningen är att det är en väl fungerande utbildning. Utifrån erfarenheter och utbyte nationellt med till exempel andra lärosäten som ger utbildningen, bedöms satsningen på det kompletterande programmet i dess helhet vara lyckad.

Dimensionering av lärarutbildning och vägledning av studenter

Universitetet ska planera för olika examina, inriktningar och ämneskombinationer så att det svarar upp mot efterfrågan och behov. De överväganden och åtgärder som har gjorts för att informera och vägleda studenterna ska redovisas i årsredovisningen.

Lärarutbildningarna har tidigare främst rekryterat studenter från Norrbotten och norra Västerbotten. Mönstret har dock blivit svagare under senare år då flertalet av utbildningarna inom området har distansanpassats och rekryterat studenter från hela landet. Detta innebär att universitetet i högre grad kan möta det nationella behovet av förskollärare, grund- och ämneslärare. Dimensionering av utbildningsplatser styrs bland annat av tilldelning av särskilda platser, söktryck samt bedömningar av det nationella och regionala behovet, vilket sker genom analyser av tillgängliga prognoser av framtida behov.

Utöver detta förs dialog med främst kommunalförbunden i regionen kring deras bedömningar av framtida rekryteringsbehov.

Under året har universitetet tillsammans med Norrbottens kommuner tagit fram ett förslag till en arbetsintegrerad grundlärarutbildning 4–6, vilken bordlagts i väntan på förordningsändring som möjliggör samverkan avseende antagning och anställning.

Bedömningen är att efterfrågan är fortsatt hög för samtliga av programområdets yrkeskategorier. Universitetet har arbetat aktivt med att planera utbudet så att tillgängliga platser används så effektivt som möjligt utifrån behov och efterfrågan. En jämförelse av söksiffror mellan antagningstillfällen, vår- och höst, har visat högre utfall för måttet antal förstahandssökande per plats enligt planeringstal vid höstens antagning. Information till studenter sker primärt inom ramen för rekryteringsarbetet, vilket har förändrats genom exempelvis användande av nya kommunikationskanaler och nya budskap. Även rekryteringsarbetet sker i dialog med kommunalförbunden, då det gäller att öka intresset för högre studier generellt och inte minst för förskolläraryrket och läraryrket. Eftersom utbildningarna inte innehåller några val syftar vägledning och andra stödaktiviteter till att stödja studenterna att fullfölja sin utbildning.

Särskild kompletterande pedagogisk utbildning

Universitetet har möjlighet att anordna kompletterande pedagogisk utbildning i samarbete med organisationen Teach for Sweden för att få fler kvalificerade lärare med inriktning främst mot matematik, naturorienterade ämnen och teknik. Årsredovisningen ska beskriva arbetet och viktigare erfarenheter.

Universitetet har under året bedrivit en särskild kompletterande pedagogisk utbildning i samverkan med stiftelsen Teach for Sweden, TFS. Stiftelsens syfte är att vara en aktiv aktör för att bidra till att fler lärare utbildas. För att kandidaterna ska kunna bli behöriga lärare antas de till TFS:s ledarskapsprogram, men också till programmet Särskild kompletterande pedagogisk utbildning, SKPU. Utbildningen omfattar 90 högskolepoäng och bedrivs via distansteknik. Studenterna genomför i huvudsak sina studier vid sin bostads- eller studieort, samt genom deltidsanställning i en skola där de även genomför sin verksamhetsförlagda utbildning.

2021 antogs SKPU-studenterna under vårterminen till skillnad mot tidigare år då utbildningen inletts i juni med TFS sommarinstitut. Tanken med den tidigarelagda starten har varit att ge studenterna fler verktyg för att arbeta som lärare då de påbörjar sin anställning vid höstterminens skolstart. 55 studenter påbörjade utbildningen i mars, av dessa var 28 kvinnor och 27 män, vilket är ungefär samma nivå och könsfördelning som föregående år. Inför 2022 har antagningen av studenterna åter förlagts till höstterminen då den ansöknings- och antagningsprocess som förelåg inför antagning till mars 2021 visade sig skapa administrativa och juridiska utmaningar som inte gick att hantera på ett tillfredsställande sätt.

Erfarenheter av samarbetet med stiftelsen Teach for Sweden är hittills positiva. Det kollegiala lärandet bland undervisande lärare vid universitetet utvecklas genom ledarskapsprogrammets upplägg och genomförande. Både studenter, undervisande lärare och handledare på studentens skola, bidrar med sina erfarenheter och olika perspektiv till att göra det till en utbildning med god kvalitet.

Baserat på uppföljning från tidigare utbildningsomgångar har årets utvecklingsarbete fokuserat på att förbättra studiesituationen för studenterna.

Det har gjorts genom att koppla fler av de teoretiska momenten av utbildningen till den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen så att arbetsbelastningen blir rimlig över tid. Från 2021 har studietakten reducerats och tydliggjort krav, utformning och innehåll i utbildningen samt kopplingen mellan de akademiska studierna och ledarskapsprogrammet. Progressionen har utvecklats för att bättre följa den arbetsintegrerade utformningen och detta utvecklingsarbete fortsätter i planerandet av nästa antagningsomgång. Det arbetsintegrerade perspektivet utvecklas vidare genom översyn av bland annat examinationsformer. Det har också pågått ett arbete för att knyta en lärargrupp tätare till utbildningen, vilket ska bidra till att stärka kontinuitet och utvecklingsmöjligheter. Personal från Teach for Sweden har knutits närmare utbildningen för att tydliggöra att utbildningen integreras och sker i samverkan med TFS.

Distansutbildning

Lärosätena ska i sina årsredovisningar för 2021 redogöra för vilka åtgärder som vidtagits och hur medlen har använts.

Universitetet har under 2021 genomfört ett antal utvecklingsåtgärder för att öka både kvalitén och genomströmningen i studier på distans, med fokus på de studenter som läser professionsutbildningar inom hälsa och lärande. Detta har gjorts inom ramen för en projektorganisation som genomlyst både nuvarande VFU organisation och aktuell genomströmning. Genomlysningen av nuvarande organisation har haft ett helhetstänk som ser över både intern organisation inom universitetet och samverkan med mottagande organisation. En viktig del i arbetet har varit att ständigt ha studentens lärande i fokus.

Genomlysningen har resulterat i ny modell för att stärka verksamhetsförlagd utbildning på distans har tagits fram och implementerats inom utbildningsområdet hälsa och lärande. I arbetet med implementeringen av ny modell för VFU har samverkan stärkts med både lokala, regionala och nationella samverkanspartner. Syftet med att införa de nya arbetsformerna är att bygga upp varaktiga strukturer som bidrar till ökad tillgång och kvalitet inom den verksamhetsförlagd utbildning. Som ett led i detta arbete har även it-stöd implementerats och en koordinator för arbetsintegrerat lärande rekryterats.

Utöver detta har universitet skrivit avtal med Region Norrbotten och samtliga kommuner i länet avseende VFU-platser för utbildningar inom hälsa och lärande.

Kvalitetsförstärkning inom utbildning

Universitetet har erhållit särskild höjning av ersättningsbeloppen för utbildningsområdena humaniora, samhällsvetenskap och juridik samt för undervisning och verksamhetsförlagd utbildning. Medel ska användas för kvalitetsförstärkande åtgärder inkluderande ökad andel lärarledd tid på utbildningar inom dessa områden. Årsredovisningen ska redovisa och analysera hur de höjda ersättningsbeloppen har bidragit till högre kvalitet inom berörda utbildningar.

De höjda ersättningsbeloppen inom utbildningsområdena humaniora, juridik och samhällsvetenskap har använts för att bibehålla och möjliggöra ökad tilldelning av lärarledd undervisning på kurser för ökad kvalitet. Ersättning för utbildningsområdena är, trots höjning, fortfarande låg relativt ersättningen för andra utbildningsområden vilket varit särskilt märkbart under pågående pandemi med de extra insatser som krävts.

Förstärkningen avseende undervisning samt undervisning VFU har utöver ökad lärarledd undervisning medgett fortsatt utveckling av VFU såväl internt som tillsammans med huvudmän och VFU-handledare.

Den lärarledda undervisningen har betydelse och viss prioritering har skett för programkurser med låg ersättning i förhållande till fristående kurs för att säkerställa jämnhet av lärarledd tid inom program.

I likhet med tidigare år gör universitetet viss omfördelning av ersättning internt för att öka ersättningen för examensarbeten samt språkkurser, inom utbildningsområdena humaniora, juridik och samhällsvetenskap.

Behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning

Medel som tilldelats ska användas för att finansiera utbildning som bedrivs i enlighet med förordningen (2018:1519) om behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning och ska redovisas i årsredovisningen.

För att möta behov samt uppdrag och platser för behörighetsgivande utbildning inrättades programtillfälle på distans för tekniskt basår inför hösten 2021. Utbildningen startade därmed på studieorterna Luleå och Skellefteå samt även på distans. Antalet sökande i första hand var detsamma som hösten 2020 och totala antalet sökande ökade med närmare tio procent.

Utbildningens totala planeringstal utökades från föregående år. Antalet nybörjare fylldes till 80 procent av det planerade utrymmet vilket innebar en viss minskning i förhållande till föregående höst.

Den planerade utbyggnaden av antalet nybörjare med särskilda platser uppfylldes inte. Det kraftigt ökade utbudet av behörighetsgivande tekniskt basår i landet med anledning av den särskilda satsningen måste ses som huvudsaklig orsak till att planerat antal platser inte kunde nyttjas helt.

Universitetet avräknar totalt nio helårsstudenter avseende satsningen för behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning för våren 2021. Avräkningen avser studenter antagna till programtillfälle med studieort Skellefteå hösten 2020.

Validering inom kompletterande pedagogisk utbildning

Medlen ska användas för att täcka kostnader vid validering av sökandes reella kompetens för behörighet till utbildning som ges enligt förordningen (2011:686) om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen.

I årsredovisningen: 1. redovisa arbetet 2. resultatet av satsningen 3. hur många studenter som har antagits genom bedömning av reell kompetens.

Utvecklingsarbete har pågått för att effektivisera de administrativa rutinerna gällande handläggning för validering av reell kompetens, bland annat genom framtagande och revidering av mallar och riktlinjer. Processer har utvecklats för att skapa en snabbare och mer likvärdig bedömning av de inkomna ansökningarna och detta har också bidragit till en ökad kvalitet av de inkomna ansökningarna likväl som en mer effektiv bedömning av handläggaren.

2021 inkom fem ansökningar om validering av reell kompetens till KPU varav två antagits.

Livslångt lärande

Medel som tilldelas ska användas för att finansiera högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå. I första hand ska medel användas för att möjliggöra för att fler personer med tidigare arbetslivserfarenhet ska kunna läsa kortare utbildningar för omställning och vidareutbildning för att på så sätt stärka det livslånga lärandet. Satsningen ska redovisas i årsredovisningen.

Med anledning av ändring av regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende anslag 2:64, ap.34 avräknar universitetet 61 helårsstudenter för 2021 för satsningen på livslångt lärande. Satsningen avsåg möjliggörande för fler personer att läsa en kortare utbildning för omställning och vidareutbildning och stärka det livslånga lärandet, och universitetet har bedömt att två kurser inom geografisk informationsteknik respektive artificiell intelligens uppfyller ställda krav. Den förstnämnda har endast gymnasiala förkunskapskrav, medan den andra dessutom har områdesbehörighet 4/A4 som förkunskapskrav.

Korta kurser för yrkesverksamma

Medel som tilldelas ska användas för att erbjuda kurser för yrkesverksamma och för att ge personer som blivit permitterade möjlighet att vidareutbilda sig under permitteringstiden. I årsredovisningen ska resultatet av satsningen redovisas, vilka kurser som erbjudits samt antal deltagare i kurserna under 2021.

De medel som tilldelats universitetet har fördelats till verksamheter internt med fokus på att utveckla kostnadsfria kurser online, så kallade MOOC:ar, som publiceras på en lärplattform, FutureLearn, för digitala kurser. Medel har använts till produktion av tre nya MOOC:ar, information om hur många som deltagit under året finns tillgängligt först i februari 2022.

Totalt har universitetet tio MOOC:ar tillgängliga, av dem som anmält sig är 70 procent yrkesverksamma, 60 procent av dessa är kvinnor och den positiva återkopplingen på kurserna ligger på drygt 86 procent.

Institutionen för ekonomi, teknik, kommunikation och samhälle och Teaterhögskolan har tilldelats medel för att utveckla kursen Intro to acting där målgruppen är tidigare yrkesverksamma inom kultursektorn samt

personer utanför arbetsmarknaden som står inför ett studie- eller yrkesval. Kursen syftar till att med ett brett anslag identifiera och diskutera ett antal grundläggande begrepp inom skådespelarkonsten – begrepp som till exempel handling, känsla och närvaro. Universitetets högskolepedagogiska centrum, HPC, har tilldelats medel för att redigera, komplettera och flytta över kursmaterial för den digitala kursen Maintenance, en kurs som utvecklats av Institutionen för samhällsbyggnad och naturresurser och forskningsämnet drift och underhållsteknik. Kursen har omformats till två separata MOOC:ar och målgruppen för kursen är yrkesverksamma eller tidigare yrkesverksamma ingenjörer och tekniker. En utmaning under året har varit att frigöra resurser i form av mediepedagoger från HPC, då efterfrågan på deras tjänster har varit stor under pandemin. Utvecklingsarbetet fortgår alltså varför resultatet för numerärer vad gäller antalet deltagare inte redovisas i denna årsredovisning. Bedömningen är att MOOC:en Intro to acting kommer lanseras i januari 2022 och MOOC:arna i Maintenance under Q1 2022. Medel för marknadsföringsinsatser för ovan nämnda kurser har tilldelats LTU Professional Education för att synliggöra kurserna mot potentiella kursdeltagare.

Sommarkurser

Medlen ska användas för att finansiera studenter som läser sommarkurser under 2021 och ska redovisas i årsredovisningen.

Universitetet anordnade sommarkurser som uppgick till totalt 78 helårsstudenter. Volymen, som innebar en fyrfaldig ökning från året innan, redovisas inom takbeloppet i enlighet med regleringsbrevet. Utbudet, vilket ökade något i jämförelse med året innan, utgjordes av kurser inom programmering, GIS/GIT, Lean samt klimat och byggd miljö.

Studentinflytande

Studenterna skall ha rätt att utöva inflytande över utbildningen vid högskolan och att studenterna ska få möjlighet att ta en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen.

Vid universitetet är studenternas inflytande en självklarhet som berikar verksamheten och uppmuntrar till utveckling. Studentinflytandet innebär en möjlighet att påverka utbildningssituationen, ger universitetet ett breddat perspektiv, förståelse för studentens situation och sätter fokus på studentfrågor.

Rektor och universitetsdirektör har regelbundna möten med kårordförandena. Studenter deltar i programråd och arbetsmiljögrupper, är representerade i anställningsnämnderna, i rekryteringsgrupper vid rekrytering av nya medarbetare, i rektors strategiska råd, universitetstyrelsen och i fakultetsnämnderna. Studentrepresentanter finns med i de beredande och beslutande organ där frågor om utbildning och forskning behandlas. Under året har en revidering skett av överenskommelsen med studentkårerna kring vilka forum de ska vara representerade i och överenskommelsen har också lyfts fram på studentwebben för att tydliggöra studentinflytandet för alla studenter. Beslut av reviderade riktlinjer för studentens rättigheter och skyldigheter vid Luleå tekniska universitet fattades i januari 2021 och avsnittet om studentinflytande har utökats markant. Studentkårerna har gjort fysiska och digitala kampanjer för att öka svarsfrekvensen på kursvärderingar och Nöjdstudentindex, bland annat genom framtagandet av en film. Studentkårerna har fortsatt medverkat i arbetet med ett nytt hus på universitetsområdet samt löpande haft möten med universitetsdirektör och säkerhetschef gällande pandemin. Pandemin har också ställt andra krav på planering av utbildning, tentamen samt studiestart och mottagande och där har samverkan med kårerna varit viktigt för att skapa bra processer och information till studenterna. I arbetet med digital tentamen och anonym tentamen deltar studentkårsrepresentanter. Studentkårerna har i flera år drivit frågan om införande av anonym tentamen vid universitetet och 2021 har flera anonyma salstentor genomförts. De tentor som genomförts i det digitala tentaverktyget Inspira har också varit anonyma. Studentkårerna har kontinuerliga möten med Studenthälsan. Framtagandet av processer för studentinflytande kring det så kallade ensambeslutet har fortsatt implementerats. Studentkårerna har även upprättat en rutin gällande sammanställning av alla inkommande studentärenden som på årsbasis delas med representanter från universitetet i syfte att förbättra kvaliteten i utbildningarna.

Studenthälsa

Å

Universitet ska beskriva hur lärosätet utvecklat arbetet för att studenterna ska ha tillgång till förebyggande hälsovård som har till ändamål att främja studenternas fysiska och psykiska hälsa enligt 1 kap. 11 § högskoleförordningen (1993:100). I redovisningen ska lärosätena särskilt fokusera på studenthälsovårdens arbete för att främja psykisk hälsa och hur studenthälsovården möter behovet hos studenter som undervisas på distans samt studieovana studenter. Redovisningen ska även framgå hur lärosätet avser att arbeta under kommande år för att stärka studenthälsovården.

Av de extra medel som tilldelas Luleå tekniska universitet för att stärka det förebyggande arbetet för studenters hälsa har universitetet nyttjat möjligheten att fortbilda medarbetare inom olika områden samt anställt en studiecoach.

Studenthälsans uppdrag att arbeta mer digitalt och preventivt har fortsatt implementerats. För att nå fler med förebyggande åtgärder har Studenthälsan allt mer övergått till att erbjuda samtalsgrupper, utbildningar och föreläsningar både genom fysiska och digitala möten. Kommunikation via sociala medier har också påbörjats under våren för att nå fler studentgrupper. Studenthälsan ska fortsatt erbjuda gruppaktiviteter, kurser, föreläsningar och personliga samtal inom exempelvis stress, ångest, talarädsla, sömn och alkoholvanor. Studenthälsan fokuserar också på studenters fysiska hälsa, att ge studenterna praktiska tips och råd om kost, träning och sunda levnadsvanor. Detta görs bland annat genom att vidareutbilda studenter till hälsoinspiratörer för andra studenter, erbjuda hälso-profilbedömningar och löparskolor. Ingångar till sjukvården, CSN och Försäkringskassan har lyfts fram på webben för att underlätta för studenter som blir sjuka

och en tät samverkan med studentkårerna och hälso-centralerna har utvecklats i syfte att ge studenterna bästa möjliga vårdkontakter.

Under hösten arrangerades tvåveckolånga event, Suicidpreventiva veckan och Ljusveckan. Eventen innehöll olika förebyggande aktiviteter kopplade till psykisk hälsa och gemenskap. Båda avslutades med större satsningar av kända föreläsare som sändes digitalt för att nå alla studenter vid våra campusorter.

Medarbetare från Studentavdelningen har genomgått projektledarutbildning för att driva studie- och hälsofrämjande projekt och ett antal medarbetare från Studenthälsan har genomgått en diplomerad MHFA utbildning, det vill säga första hjälpen i psykisk hälsa, tillsammans med kårrepresentanter. Medarbetare vid Studenthälsan har även gått utbildning i bland annat krishantering och ANDT, alkohol, narkotika, doping och tobak.

Från mitten av augusti 2021 fick Studenthälsan en ny medarbetare med en ny profil för verksamheten, en studiecoach. En person med kompetens och erfarenhet som lärare, specialpedagog och studie-vägledare med uppdrag att ge studenter med behov av stöd struktur i studierna. Studiecoachen har mött studenter enskilt och i gruppverksamhet, har samverkat med både pedagoger på biblioteket, studie-vägledare, hälsovägledare och kuratorer i olika utbildningsinsatser och aktiviteter.

Studenthälsan kommer att fortsätta sitt uppdrag att arbeta preventivt och uppsökande för att nå studenter och erbjuda förebyggande hälsoarbete som bidrar till goda studieresultat. Genom regeringens extra satsning på Studenthälsan sa hoppas vi fortsatt kunna finansiera den nya tjänsten som studiecoach som redan nu har gett många studenter hjälp med att få struktur i sina studier. Vi kommer erbjuda vara tjänster både digitalt och via fysiskt deltagande för att nå alla vara studenter.

FORSKNING OCH INNOVATION

**DE SENASTE ÅREN HAR
UNIVERSITETET FRAMGÅNGS-
RIKT SATSAT PÅ ATT PREMIERA
KVALITET OCH ÖKA VOLYMEN
AV VETENSKAPLIGA ARTIKLAR
FÖR ÖKAD SYNLIGHET I DET
INTERNATIONELLA FORSKAR-
SAMHÄLLET.**

FORSKNING OCH INNOVATION

RESULTATINDIKATORER

60% EXTERN FORSKNINGS-
FINANSIERINGSGRAD 2021

2020

60%

2019

62%

1029 VETENSKAPLIGA
ARTIKLAR 2021

2020

1007

2019

868

26 KONSTNÄRLIGA
PRODUKTIONER 2021

2020

17

2019

28

REGERINGENS MÅL

SVERIGE SKA VARA ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer och en ledande kunskapsnation, där högkvalitativ forskning, högre utbildning och innovation leder till samhällets utveckling och välfärd, näringslivets konkurrenskraft och svarar upp mot de samhällsutmaningar vi står inför, både i Sverige och globalt.

SAMLAD BEDÖMNING

LULEÅ TEKNISKA UNIVERSITET bedömer att resultatet och utvecklingen för området har sammantaget varit tillfredsställande. Bedömningen grundar sig på resultatredovisning och övrig relevant återsrapportering och information.

SAMMANFATTNING

FÖR ATT REALISERA målet om ökad synlighet i det internationella forskarsamhället, har universitetet under de senaste åren framgångsrikt satsat på att premiera kvalitet och öka volymen av vetenskapliga artiklar och konstnärliga produktioner. Årets resultat var positivt och publiceringsvolymen har totalt ökat med 1,5 procentenheter jämfört med 2020. 94,8 procent av de ersättningsberättigade publikationerna har publicerats i högrankade tidskrifter. Antalet ersättningsberättigade publikationer som publicerats i högrankade tidskrifter ökade med 7,4 procentenheter. De konstnärliga framställningarna har ökat med 53 procent och ökningen beror på att den konstnärliga verksamheten har bedrivits under mer normala förhållande under 2021.

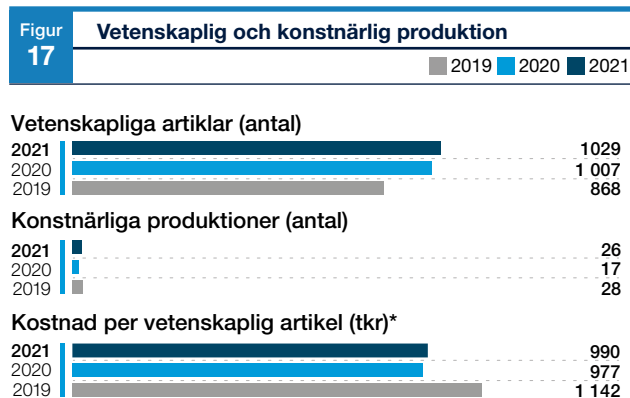
UNIVERSITETET ÄR MYCKET framgångsrikt när det gäller att attrahera extern finansiering, och resultatet ligger på samma höga nivå som tidigare år. Intäkter från statliga myndigheter och forskningsråd utgör var och en 26 procent av universitetets totala intäkter inom forskning.

UNIVERSITETETS FORSKNINGSSÄMNEN utvärderas årligen som en del av lärosätets interna kvalitets-system. Årets övergripande resultat visade på en positiv utveckling med något stärkt måluppfyllelse jämfört med tidigare år.

UNIVERSITETET HAR UNDER året fokuserat arbetet kring de strategiska områdena påverkan och positionering, forskningsinfrastruktur, internationalisering och kompetensförsörjning. Universitetet deltar bland annat i internationella samarbetsprojekt: UNIVERSEH, som är ett Europauniversitet i partnerskap med fem andra europeiska lärosäten, MIRAI 2.0 som fokuserar på forskningssamarbeten med universitet i Japan, och Arctic Five vars fokus är på att skapa innovativa utbildnings- och forskningssamarbeten mellan de fem nordligaste universiteten i Europa.

Resultatindikatorer

Vetenskaplig och konstnärlig produktion

* Kostnad beräknas endast på vetenskapliga artiklar

KÄLLA: DIVA OCH UNIT4 BUSINESS WORLD (F.D. AGRASSO)

Under de senaste åren har universitetet framgångsrikt satsat på att premiera kvalitet och öka volymen av vetenskapliga artiklar och konstnärliga produktioner för att realisera målet om ökad synlighet i det internationella forskarsamhället. En central åtgärd är att uppmuntra publicering genom en prestationsbaserad intern resursfördelningsmodell. Modellen innebär att publiceringsersättning utgår för vetenskapliga artiklar och konstnärliga produktioner som uppnår internt fastställda kriterier. Satsningen på publiceringsersättning har sedan införandet resulterat i en kulturförändring med en ökad publicering av universitetets forskningsresultat. Siffrorna som presenteras avser de publikationer och konstnärliga produktioner som blivit granskade och accepterade för publiceringsersättning under 2021. Sett över en femårsperiod har antalet ersättningsberättigade tidskriftsartiklar ökat med cirka 21 procentenheter och under 2021 har publiceringsvolymen ökat med cirka 1,2 procentenheter jämfört med föregående år.

Från och med 2015 infördes en differentierad publiceringsersättning med syfte att särskilt premiera publicering i välrenommerade och högt rankade tidskrifter. För att en publikation ska tilldelas den högre ersättningen krävs att den är i tidsskriftsartikelformat och publicerad i Web of Science, alternativt i en nivå två-tidskrift i den danska eller norska listan över välrenommerade vetenskapliga tidskrifter. Den differentierade premieringen har sedan införandet gett goda resultat och universitetet kan rapportera att cirka 94,8 procent av de ersättningsberättigade publikationerna under 2021 har publicerats i högrankade tidskrifter, en ökning med cirka 7,4 procentenheter jämfört med föregående år.

På grund av ökade kostnader inom universitetets forskningsverksamhet har produktionskostnaden per artikel för år 2021 ökat med cirka 1,3 procent i förhållande till föregående år.

Givet målet om ökad synlighet arbetar universitetet även för att öka öppen tillgång till den vetenskapliga produktionen och att följa upp andelen publikationer som är publicerade som Open Access, OA, det vill säga fritt tillgängliga direkt vid publicering. Enligt en sammanställning av Kungliga biblioteket år 2020 var hälften av universitetets publikationer fritt tillgängliga genom OA-publicering. Totalt sett var cirka 27 procent publicerade i tidskrifter som i sin helhet är öppet tillgängliga, så kallad Gold OA, medan cirka 23 procent var öppet publicerade i prenumerationsbaserade tidskrifter, så kallad hybrid OA.

Under 2021 har universitetet producerat 26 ersättningsberättigade konstnärliga produktioner vilket är en ökning med cirka 53 procent jämfört med föregående år. Ökningen beror på att den konstnärliga verksamheten har kunnat bedrivas under mer normala förhållanden under 2021 och resultatet är att publiceringsgraden i princip nu är uppe på samma nivå som innan coronapandemin. Av de konstnärliga produktioner som godkändes för ersättning 2021 bedömdes cirka 30 procent som högkvalitativa i och med att de har förekommit i ett sammanhang med högt internationellt anseende. Det är en minskning med cirka tio procentenheter jämfört med 2020. Måtten för konstnärliga produktioner behöver tolkas med försiktighet eftersom siffrorna är låga och därför känsliga för små förändringar.

Med anledning av pandemin har universitetet för avsikt att i den interna verksamhetsuppföljningen under kommande år analysera effekterna som pandemin eventuellt har haft på den vetenskapliga produktionen. I uppföljningen kommer även en könsfördelad publiceringsanalys att presenteras.

Kvalitetsutvärdering av universitetets forskningsämnen

Universitetets forskningsämnen utvärderas årligen som en del av lärosätets interna kvalitetsssystem, med syfte att synliggöra förbättringsområden och driva strategiskt utvecklingsarbete. Universitetets forskningsämnen utvärderades avseende ekonomisk utveckling, personalgruppens storlek och sammansättning, publikationer samt antal doktorander och doktorsexamina. Resultat från 2020 låg till grund för utvärderingen som genomfördes under 2021.

Det övergripande resultatet i utvärderingen visade på en positiv utveckling med något stärkt måluppfyllelse för samtliga indikatormått jämfört med föregående två år, undantaget doktorandgruppens storlek och antalet doktorsexamina. Starkast utveckling ses inom området handledarkapacitet och andelen högkvalitativa publikationer där måluppfyllelsen är den högsta sedan uppföljningsmodellens införande 2013. Universitetets ekonomiska premiering av publikationer ses som en stimulator för den positiva utvecklingen av antalet högkvalitativa publikationer och den ökande externfinansiering som drivande kraft för den generella positiva trenden.

Utvärderingen konstaterade att några ämnen utgör relativt små forskarutbildningsmiljöer och för dem har det tagits fram handlingsplaner. Förutsättningen för forskarutbildning inom små ämnen har stärkts bland annat genom samverkansavtal med andra lärosäten, samt genom utökat utbyte med närliggande ämnen inom universitetet. Målsättningen att säkerställa god forskarutbildning inkluderar sammanhållande interna forskarskolor, så som Akademin för framtidens hälsa samt forskarskolor inom det humanistiskt-/samhällsvetenskapliga området, till vilka ett större antal doktorander antagits i en strategisk satsning. Forskarskolan praktknära skolforskning, som sedan några år drivs i samverkan med Region Norrbotten och kommuner, bidrar också till stärkta förutsättningar för mindre forskarutbildningsämnen och stärkt samverkan med skolhuvudmän. Genom universitetets strategiska satsning på framtidsområden Creaternity och SUN, har även transdisciplinära forskarskolor startas under året. Målsättningarna är att stärka förutsättningar för utveckling av banbrytande forskningsresultat för hållbar utveckling och säkerställa attraktiva och välfungerande forsknings- och forskarutbildningsmiljöer.

För att stärka forskningen för lärarutbildningar initierades en extern granskning av de didaktiska och pedagogiska forskningsämnena. Granskningen förväntas ge input till verksamhetsutveckling. En extern granskning av det konstnärliga området utformades med målsättning att utveckla långsiktig styrka och ökad samverkan. Granskningen ska genomföras

under 2022 och även beakta den expansiva samhällsutveckling som förväntas ske i regionen.

Uppföljning av könsfördelning på forskningsämnesnivå visade på behov av fortsatt arbete för en jämnare balans i linje med universitetets arbete med jämställdhetsintegrering. Endast en fjärdedel av ämnena hade en sammansättning av anställda och doktorander där andelen kvinnor och män var inom spannet 40:60. Ett arbete med jämnare könsfördelning pågår inom institutionerna. Det fortsatta arbetet ska inkludera genusanalys för att identifiera konkreta utvecklingsaktiviteter som kan stödja utvecklingen oaktat eventuell förändring i antalet kvinnor och män. En granskning av fördelning av uppdrag och ekonomiska resurser med ett jämställdhetsperspektiv inom forskningsämne initierades under året och universitetet har avsatt fem mnkr per år för strategiskt jämställdhetsarbete under 2022 och 2023.

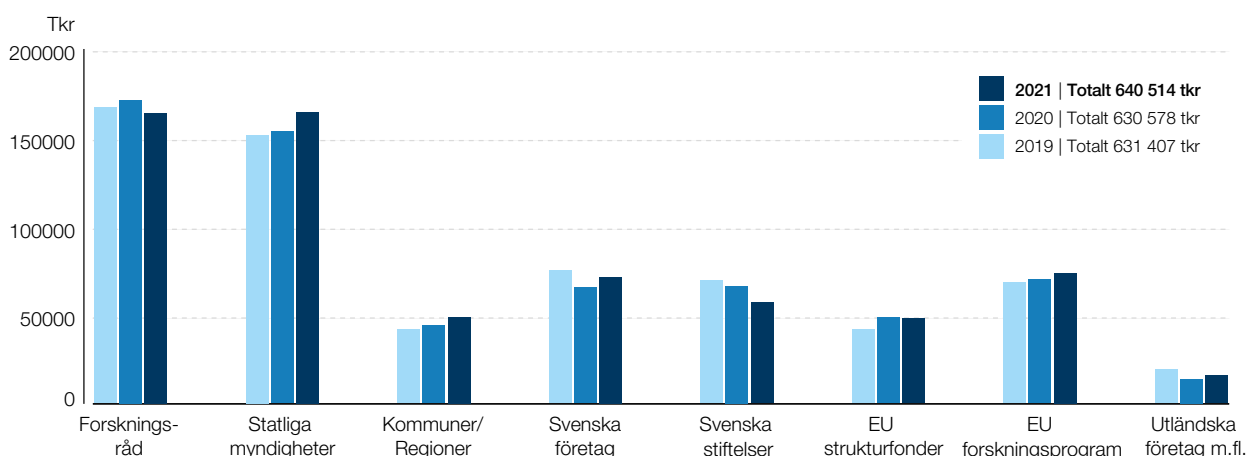
Forskningsfinansiering

Övervägande delen av universitetets forskning utgörs av tillämpad vetenskap och bedrivs i nära samarbete med nationella och internationella universitet, företag och organisationer. Universitetet har en hög nivå av extern finansiering, och utmärker sig bland de svenska lärosätena genom den stora andelen forskning som sker på uppdrag av samarbetspartners i näringslivet och via andra organisationer i samhället.

Intäkter från statliga myndigheter och forskningsråd utgör var och en 26 procent av universitetets totala intäkter inom forskning, vidare utgör EU:s forskningsprogram 12 procent och svenska företag 11 procent. De största finansiärerna är Vinnova, Formas, Energimyndigheten och Trafikverket.

Figur 18

Externa medel (avgifter och bidrag) per finansiärgrupp inom forskning och utbildning på forskarnivå

KÄLLA: UNIT4 BUSINESS WORLD (F.D. AGRASSO)

Andra bedömningsgrunder

EU finansiering

Figur 19	EU-finansiering, mnkr		
	2019	2020	2021
EU:s regionala program			
Regionala utvecklingsfonden Övre Norrland	24	25	27
EU:s interreg	18	24	21
Total regionala program	42	49	48
EU:s forskningsprogram			
Framework Programme 7 och Horizon 2020	52	50	58
Research Fund for Coal and Steel (RFCS)	2	3	4
EIT Raw Materials	14	17	11
Totalt forskningsprogram	68	70	73

KÄLLA: UNIT4 BUSINESS WORLD (F.D. AGRESSO)

Finansiering via EU har ökat med tre mnkr jämfört med 2020. Det beror främst på en ökning av beviljade projekt med finansiering från EU:s forskningsprogram Horizon 2020, H2020. Ramprogrammet H2020, för forskning och innovation, befinner sig dessutom i en avslutningsfas och under 2021 startade den nya programperioden för Horizon Europe, HEU. Övergången mellan EU:s ramprogram speglas i årets verksamhet där forskningsansökningar varit riktade mot det nya programområdet HEU. Ett flertal av ansökningarna har redan blivit beviljade med start nästa år.

Konsortiet EIT Raw Materials, Europeiska unionens hittills största råvarusatsning bestående av drygt 120 parter från hela Europa, har en av sina sex europeiska noder i Luleå och i anslutning till universitetet, EIT Innovation Hub CLC North. Under 2021 har EIT Raw Materials ställt om till regelverket inom Horizon Europe och projekten fortlöper inom det nya programområdet.

Framtidsområden

Luleå tekniska universitets två banbrytande framtidsområden, Creaternity, hållbar materialanvändning i en uppkopplad och cirkulär ekonomi, och SUN, naturresurser för hållbar samhällsomvandling, stöds under perioden 2020–2024 av en strategisk satsning på 56 mnkr och syftar till att förflytta universitetet i visionens riktning. Inom områdena samlas forskare från olika discipliner och samverkar med aktörer i det omgivande samhället. Här bedrivs utmaningsdriven forskning som bidrar till att lösa stora globala samhällsutmaningar. Framtidsområdena ska även bidra till jämställdhet, öka universitetets synlighet och externfinansiering samt skapa potential för akademisk excellens.

Creaternity

Omställningen till en hållbar industri ger möjligheter att tänka nytt och på så sätt utveckla hela samhället. Senaste tekniken inom artificiell intelligens, telekommunikation och sensorteknik gör det möjligt att koppla upp och ihop människor, produkter och processer. Området nyttjar digitaliseringens möjligheter för att uppnå ett cirkulärt användande av material och på så sätt ett koldioxid- och resursneutralt samhälle. Genom att samla forskare från ett stort antal ämnen tas ett helhetsgrepp om industrins hållbarhetsutmaningar, vilket leder till nya innovationer. Inom Creaternity studeras bland annat tekniken som behövs för att följa ett material genom det cirkulära flödet, och hur människan påverkas. I en cirkulär ekonomi där resursanvändningen minskar men värdet ökar uppstår även behov av ny teknik och affärsmodeller som inte finns i dag.

SUN

SUN tar fasta på att Sveriges och länets tillgångar på naturresurser i form av malm, skog och vatten är av central betydelse för att förverkliga den samhällsomvandling som krävs för att nå FN:s globala hållbarhetsmål. Områdets vision är att universitetet, genom att bedriva världsledande forskning kring långa hållbara värdekedjor och hantering av målkonflikter i en naturresursbaserad samhällsomställning, ska vara en självklar samverkanspartner i samhällets och industrins hållbarhetssträvan.

Arktiskt samarbete - The Arctic Five

Universitetet har ett unikt samverkansavtal avseende forskning och utbildning inom Arktis, Arctic Five. Samarbetet inkluderar Universitetet i Tromsø, Lapplands universitet i Rovaniemi, Uleåborgs universitet samt Umeå universitet. Kopplat till pågående klimatförändring sker stora omställningar i Arktis med ett ökat omvärldsintresse. Nätverket och dess transdisciplinära forskning ska vara vägledande inom det här området. Globalt utgör Arctic Five en mycket stark kunskapsnod rörande arktisk forskning och utveckling, parterna har tillsammans mer än 10 000 forskare och lärare och fler än 90 000 studenter. Utöver att stimulera forsknings- och utbildningssamarbeten, för att utveckla kunskap, utbildning och innovationer för en hållbar utveckling av Arktis, är ambitionen att sprida kunskap om arktiska frågor med djup förankring i lokalsamhället och vara rådgivande till myndigheter och andra beslutsfattare. Samarbetet sker primärt inom områdena gruva, förnybar energi och miljöutmaningar, hälsa och välmående, regional utveckling, lärande och frågor kopplade till urfolket samer och nationella minoriteter som tornedalningar.

Under året har Arctic Five bland annat bidragit till kompetensbyggande genom en gemensam forskarskola inom temat hållbar statsutveckling i resursutvinningsterritorier och genom publicerade studier av effekterna av den växande asiatiska turistmarknadens påverkan på arktiska destinationer samt lärdomar från arktiska städers krishantering av coronapandemin gällande ekonomisk motståndskraft. Under året utfördes även en ny form för samverkan mellan Arctic Five universitetet, Arctic Chairs, som ska stärka samarbetet och den arktiska forskningen.

MIRAI 2.0

MIRAI 2.0 är ett treårigt samarbetsprojekt mellan universitet i Sverige och Japan. Syftet är att främja akademiska utbildnings- och forskningssamarbeten, samt främja samverkan med finansiärer, myndigheter och industri. De akademiska ämnen som står i fokus för MIRAI 2.0 är åldrande, materialvetenskap, hållbarhet, entreprenörskap och AI. Luleå tekniska universitet har representanter med i arbetsgrupperna för entreprenörskap och AI. Under 2021 har universitetet deltagit på Research and Innovation Week – ett event med över 650 deltagande och 170 talare från Sverige och Japan. MIRAI 2.0 anordnar specifika workshoppar för forskare, och fröpengar lanserades för att kunna underlätta samarbete. År 2022 planeras för en Research and Innovation Week i Japan, förhoppningsvis på plats.

Nationella strategiska forskningsområden

Universitetet är verksamt inom tre nationellt strategiskt viktiga forskningsområden; CAMM, StandUp for Energy och Bio4Energy.

CAMM

CAMM är ett centrum för avancerad gruvteknik och metallurgi som fokuserar på hållbart användande av naturresurser, gruvor och mineral. Satsningen på avancerad analysutrustning som exempelvis QanTmin och LAICPMS har medfört nya möjligheter att mäta, analysera och karaktärisera materials egenskaper. Detta har resulterat i ny tillämpad experimentell forskning och tillämpningar i linje med den gröna omställningen. Ett flertal projekt med utgångspunkt inom CAMM har under året växlat upp och återfinns inom tillämpade innovationsprojekt tillsammans med företagspartners. Bland annat genom studier kopplade till förändrade processbetingelser vid fossilfri ståltillverkning, resurseffektiva processer för utvinning av basmetaller och litium ur komplexa råvaror. Identifiering av toxiska spårelement i specifika mineral i gruvavfall

har under året resulterat i utveckling av teknik för att förhindra utlakning av metaller. Tekniken implementeras i fältskala under 2022. Analyser av korn av molybden-glans, pyrit och vismut från Liikavaara i Gällivareområdet har avslöjat fördelningen av nano-inneslutningar och gitterbundna föroreningar av exempelvis rhenium och guld, i mineralkornen. Kunskapen vägleder viktiga beslut vid prospektering och utvinning eftersom spårmetaller kan komma att bli strategiskt viktiga ur ett ekonomiskt och geopolitiskt perspektiv, exempelvis kritiska råmaterial.

Stand up for Energy

StandUp for Energy är ett samarbete mellan Luleå tekniska universitet, Uppsala universitet, Sveriges lantbruksuniversitet och KTH. De övergripande målen är att minska kostnaderna för storskalig produktion av förnybar och hållbar el till konsumenterna och att utveckla kostnadseffektiva och energisnåla hybrid- och elfordon. Programmets forsknings- och utvecklingsinsatser ska fokusera på samhällsnyttiga och hållbara lösningar som enkelt kan överföras till industrin. Under året har forskarna i ett projekt som driver utvecklingen av passiva metoder för mitigerering av virvelrep kunnat visa att ledskenor i sugrör fungerar. Älvhydraulik och sedimentrörelser har studerats med fältmätningar och simuleringar för att undersöka dynamiken i sedimenttransporten i Yangtze-floden.

Ett projekt har studerat de inre flödesförhållandena och de mekanismer som styr frysning av droppar, något som är högst relevant för bland annat vindkraftverk i kallt klimat. En mindre turbintestrigg har designats och tillverkas för att utveckla flödesmätningar i lågfalldöjdsmaskiner. Under året har programmet också beviljats ett projekt som ska utveckla en ny sensor som mäter tryck under drift för att övervaka en tunnels hållfasthet.

Bio4Energy

Bio4Energy är ett svenskt bioraffinadericentrum med betoning på forskning som använder rester från skogen och industrin som råmaterial för hållbar produktion av energibärande, nya material och biobränslen. Centret är ett gemensamt nationellt forskningsprogram mellan Luleå tekniska universitet, Umeå universitet, Sveriges lantbruksuniversitet och RISE. Under det gångna året har forskare visat på möjligheter att använda lignin och nanofibrer av cellulosa för framställning av avancerade kolmaterial för exempelvis energilagring, och aerogeler för koldioxidinfångning. Koldioxidinfångning studeras också inom ett nytt forskningsprojekt i samverkan med massa- och pappersindustrin, där industrins biprodukter kombinerat med enzymbaserad teknik utvecklad vid universitetet, möjliggör effektivare infångning av

industrins koldioxidutsläpp. Forskare har också visat hur fosfor i avloppsslam kan direktomvandlas till potentiellt mer växttillgängliga föreningar genom samförbränning med kaliumrika biomassarester, samtidigt som mycket skadliga tungmetaller kan avskiljas från den fosforrika fraktionen direkt i processen. En konsekvensanalys av ökad produktion av bioenergi från skogen kontra bevarande av skogen, visade att främjande av bioenergi och skogsbevarande tenderar att ha motsatta effekter på marknadspriserna på skogsprodukter, vilket påverkar såväl användare av skogsråvaran som skogsägare.

Trovärdighet och god forskningssed

Luleå tekniska universitet har ett övergripande ansvar för att forskningen vid universitetet utförs i enlighet med god forskningssed och för att värna ett aktivt arbete i detta.

I forskarutbildningen ingår kurser i god forskningssed och etiska frågeställningar, till exempel vetenskaplig publicering, forskningsetik och hållbar utveckling.

Universitetet har arbetat vidare med att stärka det förebyggande arbetet mot oredlighet i forskning. I utbildning för nya forskarhandledare diskuteras god forskningssed och forskningsetik särskilt. De två forskningsetiska ombuden och den forskningsetiska kommittén har inlett sitt arbete och universitetets riktlinjer för hantering av vetenskaplig oredlighet utvecklas kontinuerligt.

Universitetet har gjort ett omfattande arbete med att synliggöra generell och specifik intern information om forskningsetik och vid forskningssamarbeten lyfts frågan om god forskningssed i projektavtal. De avtalsrättsliga följderna som avvikelser från god forskningssed kan få regleras tydligt. Arbetet med dokumentation av forskningsdata har fortsatt hög prioritet.

Forskningsinfrastruktur

Avancerad forskningsinfrastruktur är synnerligen viktig för universitetets spetsforskning. Ett fortsatt utmanande område för forskningens förutsättningar är att lärosätena sedan ett antal år tillbaka förväntas ta ett större ansvar för finansiering av forskningsinfrastrukturer. Under 2021 har universitetet fortsatt arbeta aktivt för att möjliggöra betydande inköp av avancerad forskningsutrustning. Detta har skett via systematiska former för prioritering och finansiering av forskningsinfrastrukturer genom universitetets interna labbfond där universitetets forskare kan söka medel för investeringar i ny utrustning. Labbfonden för forskning utlyser medel två gånger per år. En förutsättning för att beviljas medel från Labbfonden är att en samfinansiering mellan fakultetsmedel och externa medel sker. Kempestiftelsen är den

överlägset största externa finansiären till utrustning vid dessa utlysningar. Under året har 17 ansökningar beviljats till stora och viktiga investeringar i ny infrastruktur som möjliggör förstärkt forskning i ämnesområden som kemi, fysik, tribologi, materialvetenskap, medicinsk teknik, avfallsteknik, gruv- och metallurgi, datavetenskap och AI samt träteknik och brandforskning.

Kompetenscentrum

Vid universitetets kompetenscentrum bedrivs forskning som är viktig för långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Forskningen sker i nära samarbete med andra universitet och högskolor, forskningsinstitut, privata och offentliga aktörer inom bland annat satsningarna DRIZZLE – Centrum för dagvattenrening, Svenskt centrum för hållbar vattenkraft - kompetens för samhällets omställning till ett hållbart energisystem, Svenskt vattenkraftcentrum, Svenskt förgasningscentrum och Cloudberry Datacenter. Universitetet deltar i ett tvåårigt europeiskt projekt med syfte att etablera ett nationellt kompetenscenter för social innovation inom ramen för Mötesplats social innovation. Det svenska klustret består av Malmö universitet, Örebro universitet, Jönköping University, Umeå universitet, Reach for Change och Inkludera.

Centrumbildningar

Genom centrumbildningar förstärks universitetets roll som resurs för omvärlden samtidigt som de berikar forskning, utveckling, innovation och utbildning. Verksamheten inom en centrumbildning ska innehålla både akademiskt djup och akademisk bredd, samt praktisk expertkunskap från externa parter. De externa samverkansparterna som ingår i en centrumbildning skapar goda förutsättningar för kvalitet och bredd i verksamheten.

Under 2020 implementerades en ny process för att kvalitetssäkra verksamheten i centrumbildningarna. Detta förbättringsarbete har stärkt universitetets förutsättningar att följa upp verksamheterna och deras resultat.

Under året har Centrum för rymdteknisk forskning inrättats. Inom centrumbildningen pågår ett arbete med att stärka universitetets roll som Sveriges rymduniversitet och att stärka kontaktytorna med nationella och internationella partners. Ytterligare två centrumbildningar har inrättats under året. Center for Hydrogen Energy Systems Sweden, CH2ESS, är en ny forsknings- och kunskapssatsning med inriktning mot vätagasanvändning i industriella processer och energisystem i nära samarbete med svensk industri. Ett flertal forsknings-, innovations-, och pilotsatsningar inom vätagasområdet i norra Sverige är redan igång.

Vätgas är en nyckel till ett fossilfritt energisystem och universitetet är med och säkrar den utvecklingen i Sverige.

Den andra nya centrumbildningen Arctic Center of Energy inrättades i slutet av 2021. Centrumbildningen är tematiskt inriktad på samhällets energiomvandling och elektrifiering, med ett prioriterat fokus på batteriteknik. Centrumet ska i högre grad än traditionella forskningscentrum också arbeta för att utveckla och stärka utbildning inom området som är en samhällsutmaning i sig. De stora investeringar som görs i norra Sverige med fokus på energiomställning och fossilfrihet kommer att påverka behovet av utbildningar på olika nivåer, inklusive det livslånga lärandet.

Visionen är att Arctic Center of Energy ska utgöra ett världsledande centrum för integrering av utbildning och forskning för samhällets energiomställning. Partnerskapets fokus på utbildning, livslångt lärande och forskning kring framtidens hållbara energilösningar bidrar till att möjliggöra en hållbar omställning globalt.

Inom ramen för centrumbildningarnas verksamhet bedrivs den största delen i projekt och totalt omsätter universitetets centrumbildningar drygt 84 mnkr.

Nyttiggörande av resultat görs genom disputationer och vetenskapliga publikationer, presentationer på konferenser eller i workshoppar och seminarier. Men också genom aktiviteter i olika nätverk, i uppdragsutbildningar och aktivt deltagande från industrin i samarbeten och projekt. Kunskapsöverföring till industrin av forskningsresultat sker ofta genom samverkansprojekt eller uppdrag. Resultat från forskningen lyfts också in direkt i grundutbildningen vilket stärker våra utbildningar.

SAMVERKAN

**FORSKNINGSSAMVERKAN MED
NÄRINGS LIV, ANDRA MYNDIG-
HETER OCH CIVILSAMHÄLLE
ÄR ETT AV UNIVERSITETETS
STYRKEOMRÅDEN.**

SAMVERKAN

ANDRA BEDÖMNINGSGRUNDER

96 ADJUNGERANDE PROFESSORER
& GÄSTPROFESSORER 2021

2020 2019

88 **84**

80 SAMVERKANSDOKTORANDER
2021

2020 2019

87 **93**

72 ÅRSARBETARE IDÉER FRÅN
FORSKARE & STUDENTER 2021

2020 2019

86 **118**

ÖVERGRIPANDE MÅL, HÖGSKOLELAGEN

I HÖGSKOLANS UPPGIFT ska det ingå att samverka med det omgivande samhället för ömsesidigt utbyte och verka för att den kunskap och kompetens som finns vid högskolan kommer samhället till nytta.

SAMLAD BEDÖMNING

LULEÅ TEKNISKA UNIVERSITET bedömer att resultatet och utvecklingen för området har sammantaget varit tillfredsställande. Bedömningen grundar sig på resultatredovisning och övrig relevant återsrapportering och information.

SAMMANFATTNING

SAMVERKAN ÄR EN integrerad del av universitetets utbildningar på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Forsknings-samverkan med näringsliv, andra myndigheter och civilsamhälle är ett av universitetets styrkeområden. Genom samverkan ges förutsättningar för universitetet att informera om sin verksamhet och att nyttiggöra forskningsresultat och kunskap. Med stöd av strategiska partnerskapsavtal byggs relationer med företag, kommuner och regionen i syfte att öka konkurrenskraft och attraktivitet för både universitetet och samverkande part.

SAMVERKAN MED EXTERNA FÖRETAG och organisationer sker också när forskningsmiljöer och utbildningar knyter till sig adjungerade professorer, gästprofessorer och samverkansdoktorander, vars antal ökade under året.

UPPDRAGSUTBILDNING ÄR EN viktig del i universitetets uppdrag att bidra till det livslånga lärandet. Årets resultat visar en ökning av intäkterna. Störst volym av uppdragsutbildning ligger idag inom skolområdet och fastighetsmäklarprogrammet. Arbetet med att utveckla universitetets uppdragsutbildning fortsätter. Det livslånga lärandet och uppdragsutbildningarnas roll diskuteras allt mer i relation till det ordinarie utbildningsutbudet och kvalitetsarbetet.

UNIVERSITETETS INNOVATIONSKONTOR driver ett flertal utvecklingsprojekt med fokus på att stärka kunskapsväxling mellan universitetet, näringslivet och andra organisationer i samhället. Inom ramen för den rådgivande verksamheten har inflödet av nya idéer från studenter och anställda varit lägre än tidigare år.

Andra bedömningsgrunder

Samverkan för ökad kvalitet och konkurrenskraft

Universitetet har en mängd samarbeten med regionala, nationella och internationella organisationer och företag. Företrädare för universitetet finns representerade i olika partnerskap där tillväxtfrågor i relation till kompetens diskuteras, bland annat Länspartnerskapet, Region Norrbottens regionala kompetensförsörjningsråd och Regionala partnerskapet.

Strategiska partnerskap

Sedan 2018 har universitetet utvecklat arbetet med ett partnerskapsprogram. I programmet ingår för universitetet särskilt viktiga organisations- och företagspartners. Gemensamt för partnerskapen är att man vill öka konkurrenskraften och attraktiviteten för både universitetet och samverkande part. Avtalen med Boliden, EPIROC Rock Drills AB, LKAB, Vattenfall, och RISE kompletterades under 2021 med Hitachi ABB Power Grids. Förutom strategiska partners finns avtal om samverkan tecknade med Skogsindustrierna och SWERIM.

Avsiktsförklaringar

Avsiktsförklaringar har tecknats med de kommuner där universitetet har utbildnings- och forskningsverksamhet. Syftet är att stärka kommunerna och kommunerna som universitetsorter. Avsiktsförklaringarna med Piteå kommun, Skellefteå kommun och Kiruna kommun, kompletterades 2021 med en avsiktsförklaring med Luleå Kommun.

Strategisk samverkan med Norrbottens kommuner

Samarbetet etablerades 2017 i syfte att gemensamt verka för kommunal utveckling inom områdena kompetensutveckling, hälsa och vård, digitalisering, utbildning samt forskning och innovation. Under året har kompetensförsörjning, näringslivsutveckling och studentrekrytering diskuterats. Inom ramen för samarbetet har ett arbete inletts med syfte att starta upp arbetsintegrerad lärutbildning i regionen.

Strategisk samverkan mellan Luleå tekniska universitet och Region Norrbotten

Sedan 2016 finns en avsiktsförklaring mellan universitetet och Region Norrbotten. Syftet med avsiktsförklaringen är att i bred samverkan gynna regional utveckling, kompetensförsörjning, kompetensutveckling samt forskning och innovation. Inom ramen för denna samverkan pågår samarbeten inom flera av universitetets verksamheter, men främst inom hälso- och sjukvårdsområdet.

Regional förnyelse

Regional förnyelse är en samverkan som initierades för att stärka den regionala analyskompetensen för Länsstyrelsen i Norrbotten, men övergick snart i att utgöra ett samverkansprojekt där regionala analyser och forskning har legat till grund för regionala utvecklingsinsatser. Universitetet har deltagit i samverkansgruppen som består av representanter från universitetet, Länsstyrelsen i Norrbotten och Region Norrbotten. Under året har uppföljning skett av tidigare beslutade delprojekt och satsningar. Innevarande projektperiod börjar gå mot sitt slut och en ansökan för kommande projektperiod har också tagits fram.

Näringslivskontakter

Ända sedan starten för 50 år sedan har den kunskap som finns vid Luleå tekniska universitet tillfört nytta genom nära samarbeten med näringsliv, civilsamhälle, offentlig sektor och organisationer. Resultatet av vår forskning och utveckling ska bidra till ett konkurrenskraftigt och hållbart samhälle. Goda exempel på samverkande företag och organisationer är LKAB, Boliden, Northvolt, Hybrit, Ericsson, Scania, SKF, Vattenfall, Trafikverket, Volvo, Metso, ABB, Lindbäcks bygg, Saab och även många mindre företag såsom Lundqvist trävaror, Mirror, Svedjan Ost och Echotech. Samverkan sker också med lärosäten över hela Europa. Luleå tekniska universitet bidrar med forskning och utbildning som utvecklar samhället genom att utgå från omvärldens behov och utmaningar. För att tillgängliggöra universitetets samverkansmöjligheter har universitetets hemsida för samverkan utvecklats ytterligare under året. CRM-verktyget som implementerades under 2020 har genomgått ytterligare utveckling och inkluderar nu även en annonsportal där det är möjligt för företagen att annonsera erbjudanden om praktik, ex-jobb eller jobb.

Norrlandsnavet

Norrlandsnavet är ett projekt för utveckling av företagsverksamhet i norra Sverige i samarbete mellan Familjen Kamprads stiftelse och Luleå tekniska universitet. Syftet med projektet är att bygga upp ett varaktigt center som kan stärka företag genom forskning och utbildning och bidra till företagsutveckling i norra Sverige.

Under projektet har behovsinventeringar genomförts med företag, näringslivskontor, branschorganisationer och regionala aktörer i norra Sverige, där företagens utmaningar och behov kunnat kartläggas. Resultatet av kartläggningen används för utveckling av livslångt lärande, studentsamverkan och behovsdriven forskning. För att synliggöra forskningsresultat inom projektet har ett antal Lunch&Learn-webbinarier ägt rum, då forskare har presenterat sin forskning och därigenom kunnat matchas mot företagsbehov. Utifrån behovsinventeringen har även studenter matchats mot företag och därigenom hittat praktikplatser och samarbeten kring projektkurser och examensarbeten.

Uppdragsutbildning

Uppdragsutbildning är en viktig del i universitetets uppdrag att bidra till det livslånga lärandet. Under 2021 har universitetet bidragit till kompetensutveckling av bland annat statliga och kommunala tjänstemän, ingenjörer, mekaniker, fastighetsmäklare och lärare. Uppdragsutbildning har genomförts inom ett flertal områden, exempelvis gruvområdet för företag inom gruvindustrin, HR-området för kommunala tjänstemän, för myndighetspersonal inom it samt inom skolområdet på uppdrag av Skolverket. Störst volym av uppdragsutbildning ligger idag inom skolområdet och fastighetsmäklarprogrammet.

Under året har kurser riktade till utrikesfödda ingenjörer startats på uppdrag av Arbetsförmedlingen och energiindustriföretagen i Sverige. Satsningen har väckt stort intresse hos såväl potentiella deltagare som hos företag och ses som en framgångsrik väg att kompetensutveckla och väcka intresse för bristyrken.

Antalet deltagare som genomfört uppdragsutbildningar med högskolepoäng under 2021, mätt som helårsstudenter, uppgick till 184. En ökning med 23 personer jämfört med föregående år. Ett antal av universitetets uppdragsutbildningar ges som icke poänggivande uppdragsutbildningar och registreras inte i Ladok.

Universitetets intäkter från uppdragsutbildningar uppgick till 19,4 mnr, vilket är en ökning med 8,3 mnr jämfört med 2020. Universitetets ledning bedömer att årets resultat är tillfredsställande.

Coronapandemin har lett till en högre belastning för lärare, främst kopplat till grundutbildning, vilket inneburit att efterfrågade uppdragsutbildningar tagit längre tid att utveckla och erbjuda. Samtidigt har efterfrågan på

flexibilitet vad gäller kompetensutveckling och utbildningar med inslag av e-lärande, lett till att lärare blivit mer bekväma med och kunniga i att ge utbildningar på distans. Satsningar på digitala utbildningar under pandemin har ökat kompetensen av e-lärande vid universitetet överlag. Behovet av uppdragsutbildning inom bland annat industrin och vårdsektorn är fortsatt hög och behovet av både specialistkurser och bredare uppdragsutbildningar ökar stadigt.

Universitetet har under året fortsatt utveckla så kallade MOOC:ar (Massive, Open, Online, Course). MOOC:arna har fått ett stort genomslag via e-learning-plattformen FutureLearn och under året har över 8 000 personer anmält sig till kurserna. Arbetet med att utveckla universitetets uppdragsutbildning fortsätter och det livslånga lärandet och uppdragsutbildningarnas roll diskuteras allt mer i relation till det ordinarie utbildningsutbudet och kvalitetsarbetet.

Samverkansdoktorander

Figur 20	Samverkansdoktorander		
	2019	2020	2021
Samverkansdoktorander	93	77	80
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>34/66</i>	<i>32/68</i>	<i>31/69</i>

KÄLLA: LADOK

Som en del av sin forskarutbildningsverksamhet antar universitetet samverkansdoktorander som är anställda och hel- eller deltidsfinansierade av en extern arbetsgivare. Av 593 aktiva doktorander var 80 samverkansdoktorander och en tredjedel av dem var kvinnor. Antalet samverkansdoktorander har ökat med tre jämfört med föregående år.

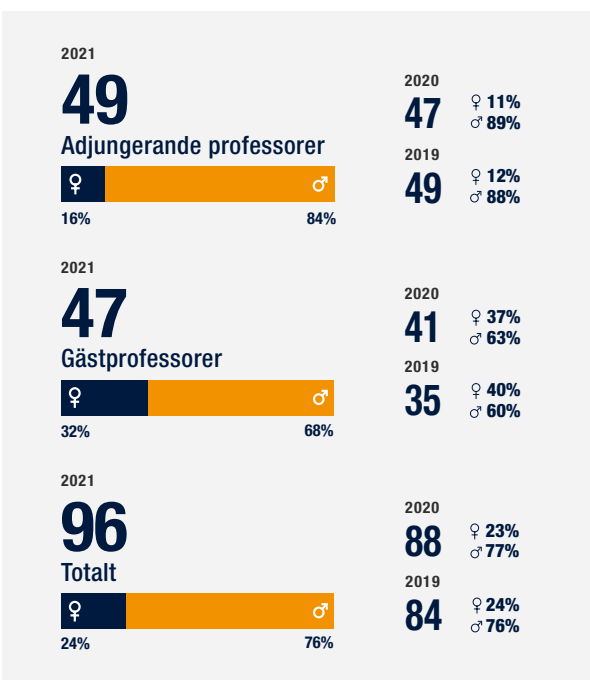
Adjungerade lärare, professorer och gästprofessorer

Figur 21	Adjungerade lärare		
	2019	2020	2021
Professor adjungerad	49	47	49
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>12/88</i>	<i>11/89</i>	<i>16/84</i>
Biträdande professor adjungerad	0	2	2
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>0/0</i>	<i>50/50</i>	<i>50/50</i>
Universitetslektor adjungerad	13	14	13
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>69/31</i>	<i>43/57</i>	<i>38/62</i>
Universitetsadjunkt adjungerad	53	53	58
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>77/23</i>	<i>74/26</i>	<i>60/40</i>
Totalt	115	116	122
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>49/51</i>	<i>44/56</i>	<i>40/60</i>

KÄLLA: PRIMULA

Figur 22 Adjungerade professorer och gästprofessorer

■ Kvinnor, % ■ Män, %

KÄLLA: PRIMULA

Antalet adjungerade lärare har ökat under året. Ökningen syns främst i gruppen universitetsadjunkter. Gruppen gästprofessorer ökade marginellt med fyra personer. Andelen kvinnor i grupperna adjungerade och gästprofessorer ökade också marginellt jämfört med tidigare år. Universitetet har en fortsatt ojämn könsfördelning i gruppen adjungerade professorer. Under året har särskilda insatser gjorts för att främja rekrytering av det underrepresenterade könet bland adjungerade professorer och gästprofessorer varpå forskningsämnen får ersättning enligt resursfördelningsmodellen.

Alumnverksamhet

Universitetet upprätthåller livslånga relationer med sina studenter, forskare, personal och vänner. Relationerna baseras på god kännedom, stolthet och ömsesidigt engagemang. Alumnerna är viktiga ambassadörer i en omvärld där konkurrensen hårdnar och kraven på samverkan och näringslivsanknytning ökar. De är en viktig källa till framgång i studentrekrytering, fundraising, marknadsföring, kompetensförsörjning och forskningssamverkan. De bidrar till retention av nuvarande studenter och erbjuder uppslag till examensarbeten, värdskap för praktik, studiebesök och gästföreläsningar. Via LinkedIn har universitetet kontakt med nära 40 000 alumner som löpande nås av nyheter, jobbbannonser och aktivitetsinbjudningar.

Alumner är en viktig del i universitetets mentorskapsprogram för studenter, alumner ger målbilder och tydliggör karriärvägar. 2021 genomfördes mentorskapsprogrammet med 140 adepter och mentorer, totalt 70 matchade mentorpar. Årligen lyfts alumner fram genom utmärkelsen Årets alumn och på webben finns alumnporträtt. I år fick dessutom tre alumner utmärkelsen Årets jubileumsalumner. Avslutningsceremonierna för våra studenter genomfördes två gånger digitalt under våren med 144 respektive 772 deltagare och som fysiskt event i december med 420 studenter. Arbetet med en ny alumnstrategi har påbörjats. Under året var verksamheten till stor del digital.

Kapacitetshöjande projekt

Innovationskontoret samordnar universitetets medverkan i ett flertal olika projekt för att stärka samverkanskapaciteten på universitetet och för att främja utveckling av innovations- och samverkansstöd till universitetets medarbetare och studenter.

K3- projekt

I Vinnovas satsning K3-programmet utvecklar Sveriges lärosäten gemensamt riktlinjer, metoder och verktyg för såväl den operativa verksamheten som för policy- och ledningsnivå vid universitet och högskolor. Syftet har varit att stärka lärosätenas samverkansförmåga beträffande kvalitet och kapacitet och därmed bidra till att möjliggöra intentionerna i regeringens proposition 2020/21:60 Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige. Luleå tekniska universitet har deltagit i fyra av de 18 K3-projekt som avslutades under 2020 eller 2021.

Genom projektet Metodik för utveckling av samverkansarenor, MUSA, har en metodik för att starta och driva samverkansarenor tagits fram. Metodiken erbjuds som ett stöd för forskare som vill starta nya samverkansarenor. Dessutom har en fysisk mötesplats, Kunskapstrappan, etablerats i samverkan med Teknikens hus. Kunskapstrappan är placerad på Teknikens hus i Luleå och är designad för att samla mindre grupper, en inspirerande plats för samverkan och forskningskommunikation.

I projektet Safir har olika lösningar för att stimulera samverkan utvecklats och erbjudits. Samverkanscheckarna som utlysts har med god framgång lett till flertalet nya samarbeten och projekt.

Det tredje K3-projektet, Agera, hade till syfte att utveckla ett verktyg för att analysera påverkan av de globala hållbarhetsmålen i till exempel ett forskningsprojekt. Verktyget har utvecklats och testats, och finns tillgängligt för medarbetare att använda i sin verksamhet.

För att stärka kapacitetsbyggande i verksamheten har projektet Implementering av arbetssätt och ökad kunskap i området kunskapstillgångar och immateriella rättigheter – för stärkt samverkans- och samhällsansvar i lärosätena, utvecklat en tjänst för att identifiera och hantera kunskapstillgångar. Tjänsten kan användas av universitetets medarbetare. Nästa steg är att fortsätta jobba med lärandet inom organisationen kopplat i första hand till kommersialiseringsverksamheten men även till sociala innovationer.

Sommaren 2020 tog universitetet över koordineringen av K3K. K3K har under projektiden levererat konkret stöd till de 18 K3-projekten i form av till exempel en webbsida, identifierat projektövergripande intresseområden och utmaningar samt främjat kunskapsutbyte genom projektgemensamma konferenser och workshoppar. I april genomfördes K3-projektens slutkonferens, som lockade 120 personer från Sveriges universitet och högskolor.

SIRT- Samverkansstruktur för innovation och regional tillväxt

Samverkanstrukturer för innovation och regional tillväxt, SIRT, drivs av Luleå tekniska universitet med LTU Business som partner samt finansiering av EU/ERUF, Tillväxtverket, Region Norrbotten, Skellefteå kommun och Luleå tekniska universitet. Projektets övergripande mål är att öka forsknings- och innovationssamverkan mellan främst akademi, näringsliv och myndigheter. Projektmålet är att enskilda små och medelstora företag, företagskluster samt företagsfrämjande aktörer och kommuners näringslivsenheter i regionen har tillgång till ett anpassat, långsiktigt hållbart, individberoende system för samverkan med universitetet och dess anställda med syfte att öka deras innovationskraft. Projektet har pågått i tre år där samtliga projektmål uppnåtts. Satsningen har jobbat i nära dialog med kommuner och företagsfrämjare i Norrbotten och Västerbotten genom bland annat workshops och ERFA-möten för att tydliggöra den behovsbild kring det stöd som krävs för att utveckla individberoende plattformar. Baserat på behoven har projektet utvecklat en digital mötesplats, Annonssportalen, som möjliggör för de olika målgrupperna att synliggöra sina samverkansmöjligheter och behov. Sedan starten har över hundra femtio annonser publicerats. Dessutom har en ny fysisk mötesplats, Meeting Point, etableras på universitetsområdet i Luleå för att synliggöra goda samverkansaktiviteter och möjliggöra ny gnistbildning mellan företag och akademi. Under hösten har ett flertal samverkanssevent genomförts och merparten av dem har också sänts digitalt för att nå regionens företag även utanför Luleå.

Knowledge Transfer Partnerships Energi Sverige

Knowledge Transfer Partnerships Energi Sverige, KTP, är ett projekt som har till syfte att utveckla hållbar kunskapsväxling mellan universitet och näringsliv. Projektet leds av Högskolan i Dalarna, där Luleå tekniska universitet tillsammans med IUC-norr utgör en egen nod.

KTP utgår från en modell där nyexaminerade akademiker under cirka ett år anställs som KTP-projektledare för ett strategiskt utvecklingsuppdrag i ett företag i regionen som tydligt kopplar till energieffektivisering.

Under 2021 har projektet haft samverkan med fem företag i regionen och haft fem nyexaminerade anställda i rollen som KTP-projektledare. Under året har även fyra av de fem casen avslutats. Dialog förs med Högskolan i Dalarna och Region Norrbotten om en förlängning av projektet.

Mötesplats för social innovation

Luleå tekniska universitet är ett av fem lärosäten i den nationella kunskaps- och samverkansplattformen Mötesplats social innovation, MSI, vilket innebär att universitetet står värd för en regional nod för MSI. MSI mobiliserar kunskap, skapar mötesplatser och katalyserar utveckling som stärker social innovation som samhällskraft. Under året har MSI på Luleå tekniska universitet utlyst samverkanscheckar i syfte att stimulera samverkan mellan universitetet och omgivande samhälle med fokus på social innovation. Ett projekt beviljades samverkanscheck för att ta fram ett vetenskapligt kunskapsunderlag till processen kring Norrbottens överenskommelse som antogs våren 2021. En forskningsrapport om innovativ samverkan kring överenskommelsen har tagits fram, den visar bland annat att processen varit tidskrävande och sårbar för personalomsättning, och att överenskommelsens funktion avgörs av parternas fortsatta samverkan inom den stödstruktur som skapats. MSI tog fram och spred två filmer om förra årets projekt som fått samverkanscheckar och spridit dem inom ramar för kampanjen Forskning i samverkan som förändrar Sverige. Med MSI:s medverkan har konferensen Social innovation i norr genomförts för femte gången.

MSI har beviljats EU-medel för att bilda ett nationellt kompetenscentrum för social innovation. Under året har universitetet också deltagit i en process kring nyttiggörandet och utvecklingen av en social innovation. Projektet NACCOP ska skapa en innovationsplattform som möjliggör samverkan mellan aktörer inom hälsa och välmående. Projektet genomförs i samverkan med Region Norrbotten, Luleå kommun, Kalix kommun och Oulu University of Applied Sciences och University of Oulu i Uleåborg. MSI har väsentligt

bidragit till ansökan till Interreg som finansierar projektet samt till samskapandet av plattformen genom interaktiva workshoppar. Plattformen lanseras i januari 2022.

LTU Holding AB - Rapport från bolagsförvaltare

Figur 23 LTU HOLDING AB

LTU Holding AB

Ägarandel anges i procent

LTU Holdings dotterbolag består av LTU Business AB, LTU Licens AB samt LTU Green Fuels AB och KB. Dessa parter har tillsammans cirka 37 medarbetare. Intressebolag, där ägandet understiger 50 procent, utgörs av Arctic Business Incubator AB, Lunova AB, Etanol Pilot i Sverige AB, Luleå Science Park AB och Aktiebolaget Svenska Stjärnor. Bolagsförvaltaren rapporterar kontinuerligt om LTU Holding till styrelsen för universitetet och för ägardialoger med vd. Styrelsen för LTU Holding består av fyra män och tre kvinnor. Styrelseordföranden är kvinna.

Övrig redovisning i enlighet med regleringsbrev

Innovationsstöd

Å

Universiteten ska i sin årsredovisning redovisa hur de medel som har tilldelats enligt förordningen 2015:139 har använts för att bedriva verksamheten vid Innovationskontoret. Redovisningen ska beskriva inriktningen på innovationsverksamheten och målen för denna samt om, och i så fall vilken, expert- eller specialistkompetens som har byggts upp. I årsredovisningen ska följande flödestal rapporteras:

1. antal idéer som har influerats för prövning eller rådgivning från forskare respektive studenter samt hur en idé definieras och avgränsas
2. antal idéer som går vidare till så kallad verifiering från forskare respektive student, samt hur verifiering definieras och avgränsas
3. antal idéer som har gått vidare till inkubatorer

Universitetets organisation för att stötta och möjliggöra samverkan, innovation och nyttiggörande är bred och inkluderar olika grupperingar, avdelningar och insatser. Innovationskontoret är strategiskt ansvarigt för området och verksamheten bedrivs i enlighet med Förordningen om fördelning av statliga medel för innovationskontor (2015:139). Nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap inkluderar bland annat kommersialisering, sociala innovationer och socialt entreprenörskap, hantering av immateriella rättigheter och samverkan av olika slag.

Under 2021 har innovationsverksamheten inriktats på kapacitetshöjande och kompetensstärkande insatser i flera områden, samtidigt som rådgivningsverksamhet, stödverksamhet och kommersialiseringsstöd har riktats till forskare, studenter och andra anställda.

Rådgivning kommersialisering

Figur 24	Universitetets rådgivningsverksamhet (Antal)			
	2019	2020	2021	Mål 2021
Genomförda idémöten¹	118	86	72	130
med forskare	37	29	16	45
kvinnor/män, %	19/81	24/76	31/69	
med studenter	81	57	56	85
kvinnor/män, %	31/69	35/65	39/61	
Startade verifieringsprojekt¹	41	47	36	55
med forskare	17	16	10	20
kvinnor/män, %	29/71	19/81	30/70	
med studenter	24	31	26	35
kvinnor/män, %	50/50	29/71	50/50	
Projekt som lämnat vår miljö och gått vidare mot fortsatt kommersialisering (inkubator)^{1, 2}	9	4	2	8
med forskare	4	2	1	3
kvinnor/män, %	25/75	0/100	0/100	
med studenter	5	2	1	5
kvinnor/män, %	80/20	100/0	100/0	

¹ Rapportering i enlighet med krav i förordning 2015:139

² I data inkluderas endast signerade avtal med inkubatorn.

KÄLLA: LTU BUSINESS CRM SYSTEM (MICROSOFT DYNAMICS)

Innovationskontoret erbjuder studenter, forskare och andra medarbetare rådgivning i frågor kring kommersialisering. Erbjudandet inkluderar affärs- och innovationsrådgivning men också genom olika arrangemang och event som både inspirerar och vägleder i kommersialiseringsfrågor.

Under året har framdriften i befintliga case varit god från både anställda och studenter. Fem idéer som tagit del av innovationsstödet har antagits till Arctic Business acceleratorprogram. En idé som bygger på forskning vid universitetet har utvecklats till bolaget RS Solutions vars smarta beräkningsmodeller kraftigt ökar precision och snabbhet vid prediktion och positionering av seismiska händelser. Caset, och sedan också bolaget, har genomgått en lång resa tillsammans med innovationsstödet och har under året slutit ett mångmiljonsavtal med en ny kund. En av många idéer från universitetets studenter, som fått innovationsrådgivning och stöd att ta fram en prototyp, är Parking Time vilket resulterat i bolagsstart och intag till inkubatorn GoBusiness.

För innovationsstödsverksamheten syns effekten av pandemin främst i inflödestalen av nya idéer, flödestalen är fortsatt lägre än vid ett normalår, för både anställda och studenter. Pandemin och det efterföljande distansarbetet för både studenter och forskare har haft en tydlig negativ effekt på målgruppernas förmåga och motivation att driva sina idéer framåt och söka hjälp för utveckling.

Under 2021 har arbetet med att utveckla innovationsstödet digitala närvaro och outreach fortsatt, bland annat genom digitala event, vidareutveckling av kommunikation på digitala plattformar och genomförande och utvärdering av strategisk smart användning av sociala mediers annonseringsfunktioner riktade till både anställda och studenter vid universitetet. Detta arbete effektiviserar outreach och kommer målgrupperna till gagn genom ökad medvetenhet och tillgänglighet.

Under året har vi fortsatt vårt arbete att nå ut med vårt erbjudande genom att bli ett naturligt inslag i kurser riktade till studenter och doktorander. Ett bra exempel är kursen affärplanering och nyföretagande på civilekonomprogrammet som har en inriktning för affärsutveckling där affärsrådgivning, föreläsningar och workshoppar ingår i ett flertal moment.

KULTUR OCH MILJÖ

**HÅLLBARHETSPOLICY TAR
FASTA PÅ UNIVERSITETETS
AMBITIONSNIVÅ MED ARBETET
KRING HÅLLBARUTVECKLING
OCH SPEGLAR DE FRÅGOR
SOM ÄR MEST ANGELÄGNA
FÖR UNIVERSITETET ATT
ARBETA MED.**

KULTUR OCH MILJÖ

RESULTATINDIKATORER

84% LÄRARE MED VETENSKAPLIG-
OCH KONSTNÄRLIG KOMPETENS 2021

2020 2019
86% **84%**

ANDRA BEDÖMNINGSGRUNDER

152 PROFESSORER,
ÅRSARBETARE 2021

2020 2019
149 **149**

1476 ÅRSARBETARE
2021

2020 2019
1429 **1365**

ÖVERGRIPANDE MÅL, HÖGSKOLELAGEN

HÖGSKOLAN SKA i sin verksamhet främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa.

I HÖGSKOLANS VERKSAMHET skall jämställdhet mellan kvinnor och män alltid iakttas och främjas.

SAMLAD BEDÖMNING

LULEÅ TEKNISKA UNIVERSITET bedömer att resultatet och utvecklingen för området har sammantaget varit tillfredsställande. Bedömningen grundar sig på resultatredovisning och övrig relevant återsrapportering och information.

SAMMANFATTNING

UNIVERSITETETS ARBETE med kompetensförsörjning har bland annat fokuserat på att utveckla processerna för pre- och onboarding av nyanställda. I arbetet ingår att förbättra rutinerna för att samordna, förstärka och standardisera mottagandestödet av både nyanställda och medföljande, med fokus på rekryterade från andra länder. En särskild satsning har möjliggjort internationell rekrytering av fem juniora lovande forskare som under året har deltagit i ett särskilt utvecklingsprogram.

FÖR ATT FRÄMJA UTVECKLINGEN av pedagogisk skicklighet har universitetet genom ett pedagogiskt utskott arbetat med utnämning av excellenta och meriterade lärare.

UNDER ÅRET HAR universitetet fattat beslut om nya mål och tillhörande handlingsplan för hållbar utveckling. Styrdokumentet utgör ytterligare ett steg i universitetets arbete för hållbar utveckling, där miljöledningsarbete ses som en naturlig del av det uppdraget. Hållbarhetsmålen omfattar mål och

aktiviteter kopplade till bland annat universitetets kärnverksamheter, utbildning, forskning och samverkan, likväl som den påverkan på miljö och klimat som universitetets egen verksamhet ger upphov till.

I EN MILJÖUTREDNING har universitetets direkta och indirekta miljöaspekter identifierats och värderats. De miljöaspekter som bedömts ha en betydande miljöpåverkan för universitetet är utsläpp av koldioxid till luft från resor, miljökrav i upphandling, vattenanvändning samt utbildning, forskning och samverkan.

EN AV DE LÅNGSIKTIGA åtgärderna för att komma tillrätta med universitetets inomhusproblem är projektet Deltakvarteret som Akademiska hus har initierat, den planerade nybyggnationen kommer stå klar tidigast år 2027. Erfarenheterna från pandemin ska tas tillvara och bedömningen är att lokaler framöver bör användas på ett bättre sätt och för fler ändamål eftersom utbildning och arbete delvis kommer fortsätta bedrivas hemifrån.

Resultatindikatorer

Kompetensförsörjning

Lärare med konstnärlig och vetenskaplig kompetens

Figur 25	Andel lärare m. vetenskaplig/konstnärlig kompetens	2019	2020	2021
		Andel lärare med vetenskaplig/konstnärlig* kompetens kvinnor/män, %	84 77/88	86 80/89

*Ny definition och värdena justerade för 2019

KÄLLA: PRIMULA

En strategisk och systematisk kompetensförsörjning påverkar universitetets möjligheter att erbjuda utbildning och forskning med hög kvalitet. Den pågående pandemin medförde att vissa internationella rekryteringar påverkades när kandidater inte kunde resa för att tillträda sina tjänster. Universitetet har ett antal strategiska satsningar inom kompetensförsörjningsområdet kopplade till Vision 2030. En av satsningarna har till syfte att utveckla pre- och onboarding av nyanställda. I arbetet ingår att förbättra rutinerna för att samordna, förstärka och standardisera mottagandestödet av både nyanställda och medföljande, med fokus på rekryterade från andra länder. En specifik satsning gjordes där universitetet rekryterade fem juniora lovande forskare som genomgick ett särskilt utvecklingsprogram. För att främja utvecklingen av pedagogisk skicklighet har universitetet genom ett pedagogiskt utskott arbetat med utnämning av excellenta och meriterade lärare. Efter ett ansökningsförfarande och bedömning av särskilt pedagogiska

sakkunniga har nio excellenta lärare och nio meriterade lärare utsetts. Universitetet erbjöd chefs- och ledarutvecklingsprogram för att stärka det strategiska ledarskapet genom att bland annat ge verktyg för att möta de komplexa sammanhang och uppdrag som chefer och ledare verkar inom.

Andra bedömningsgrunder

Forskningsämnen med hög handledarkapacitet

Figur 26	Kompetensförsörjning, procent		
	2019	2020	2021
Andel forskningsämnen* med hög handledarkapacitet	67	68	71

*Ny definition och värdena justerade för 2019

KÄLLA: PRIMULA

Utvecklingen av andelen lärare med vetenskaplig och konstnärlig kompetens positiva trend fortsätter. En positiv trend kan även identifieras gällande andelen kvinnliga lärare med vetenskaplig och konstnärlig kompetens. Trenden gällande andelen forskningsämnen med hög handledarkapacitet fortsätter att vara positiv.

Årsarbetskrafter

Figur 27	Årsarbetskrafter		
	2019	2020	2021
Lärare			
Professorer	149	149	152
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>27/73</i>	<i>27/73</i>	<i>27/73</i>
Biträdande professor	89	93	92
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>33/67</i>	<i>39/61</i>	<i>42/58</i>
Universitetslektorer	152	167	168
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>43/57</i>	<i>43/57</i>	<i>43/57</i>
Biträdande universitetslektor	38	37	35
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>32/68</i>	<i>35/65</i>	<i>40/60</i>
Universitetsadjunkter	95	91	93
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>53/47</i>	<i>53/47</i>	<i>53/47</i>
Forskare	57	50	70
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>27/73</i>	<i>21/79</i>	<i>32/68</i>
Delsumma lärare	580	587	610
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>37/63</i>	<i>38/62</i>	<i>39/61</i>
Anställda doktorander	309	347	361
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>40/60</i>	<i>40/60</i>	<i>41/59</i>
Teknisk/administrativ personal	453	477	487
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>67/33</i>	<i>67/33</i>	<i>68/32</i>
Timanställd personal	23	18	18
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>52/48</i>	<i>48/52</i>	<i>41/59</i>
Total	1 365	1 429	1 476
<i>kvinnor/män, %</i>	<i>48/52</i>	<i>48/52</i>	<i>49/51</i>

KÄLLA: PRIMULA

Under året fortsatte antalet anställda doktorander att öka, från 347 till 361 årsarbetskrafter. En anledning till den positiva utvecklingen är att universitetet lyckats attrahera medel för att anställa fler doktorander. Den positiva utvecklingen fortsätter även gällande forskare där ökningen främst består av kvinnor som är forskare. Antalet arvodister har minskat under det senaste året.

Deltakvarteret

Universitetet har i tidigare årsredovisningar beskrivit den mångåriga och omfattande problematiken kring lokalsituationen vid universitetsområdet i Luleå. Utifrån en total kartläggning av fastigheternas skick som gjordes under år 2020 pågår nu omfattande renoveringar i flera hus på universitetsområdet i Luleå och åtgärder förväntas pågå i flera år framåt.

En av de långsiktiga åtgärderna för att komma tillrätta med inomhusproblemen är projektet Deltakvarteret som Akademiska hus har initierat, den planerade nybyggnationen kommer att vara tillgänglig för universitetet tidigast år 2027. Behovet av nybyggnation är en direkt konsekvens av de konstaterade bristerna i befintliga lokaler. Det nya huset beräknas omfatta närmare 30 000 kvm och kommer exempelvis att omfatta lärmiljöer, kontor, allmänna ytor och laborativa miljöer.

Erfarenheterna från pandemin ska tas tillvara och bedömningen är att framöver bör lokaler användas på ett bättre sätt och för fler ändamål eftersom delar av studier och arbete kommer att fortsätta bedrivas hemifrån. Sammantaget behöver universitetet, precis som resten av samhället, bli bättre på att använda de resurser man förfogar över. Pandemin innebär en möjlighet att omvärdera arbetssätt och synen på den fysiska miljön i relation till de möjligheter som ny teknik erbjuder. Utmaningen blir att hitta nya sätt att minska universitetets resursanvändning samtidigt som man utvecklar nya arbetssätt som bidrar till att stärka kärnverksamheten. Hållbar lokalanvändning bidrar till detta genom att optimerar sambandet mellan verksamhetens behov och de lokaler man har till sitt förfogande så att universitetet har rätt sorts och rätt antal kvadratmeter.

Sjukfrånvaro

Figur 28	Sjukfrånvaro		
	2019	2020	2021
Sjukfrånvaron anges i procent av möjlig arbetstid, enligt Ekonomistyrningsverkets anvisningar.			
-29 år	0,50	1,00	0,69
<i>kvinnor/män</i>	<i>0,76/0,33</i>	<i>1,45/0,73</i>	<i>0,70/0,69</i>
30-49 år	2,10	1,71	1,68
<i>kvinnor/män</i>	<i>3,24/1,07</i>	<i>2,57/0,87</i>	<i>2,67/0,73</i>
50 år-	2,67	2,09	2,36
<i>kvinnor/män</i>	<i>3,31/2,00</i>	<i>2,46/1,71</i>	<i>2,91/1,77</i>
Total	2,14	1,77	1,82
<i>kvinnor/män</i>	<i>3,06/1,30</i>	<i>2,44/1,15</i>	<i>2,58/1,09</i>

KÄLLA: PRIMULA

Figur 29	Långtidssjukfrånvaro		
	2019	2020	2021
Långtidssjukfrånvaron anges i procent av total sjukfrånvaro, enligt Ekonomistyrningsverkets anvisningar.			
-29 år	0	11	25
<i>kvinnor/män</i>	<i>0/0</i>	<i>0/25</i>	<i>0/42</i>
30-49 år	58	38	51
<i>kvinnor/män</i>	<i>63/43</i>	<i>44/21</i>	<i>59/21</i>
50 år-	58	45	69
<i>kvinnor/män</i>	<i>55/64</i>	<i>45/46</i>	<i>67/71</i>
Total	57	40	58
<i>kvinnor/män</i>	<i>59/53</i>	<i>42/35</i>	<i>61/51</i>

KÄLLA: PRIMULA

Den totala sjukfrånvaron var på en fortsatt låg nivå, även om den ökade marginellt jämfört med föregående år. Sjukfrånvaron var fortsatt högre för kvinnor än för män. Restriktioner och regelverk för sjukskrivning under pandemin kan ha påverkat sjukskrivningstalen, likaså möjligheten för medarbetare att arbeta hemifrån. Långtidssjukfrånvaron ökade och ligger på samma nivå som 2019, innan pandemin.

Övrig redovisning i enlighet med regleringsbrev

Hållbar utveckling

Å

Universitetet ska i årsredovisningen redovisa:

1. Redovisa har utvecklat sina processer för att främja hållbar utveckling.
2. Hur lärosätet har följt upp rekommendationer i Universitetskanslersämbetets tematiska utvärdering 2017.
3. Redogöra för hur relevanta delar av arbetet med att främja en hållbar utveckling har kopplats till miljöledningsarbetet, uppföljningen av resultaten i Naturvårdsverkets ranking och Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.
4. Framgå hur lärosätet avser att arbeta under kommande år för att ta ytterligare steg för att stärka arbetet med främja en hållbar utveckling.

Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling, vars mål är allmänt vedertagna och involverar alla dimensioner av hållbar utveckling, utgör grunden för hållbarhetsarbetet. Universitetets hållbarhetspolicy tar fasta på universitetets ambitionsnivå med arbetet kring hållbar utveckling och speglar de frågor som är mest angelägna för universitetet att arbeta med.

Under året har nya mål och tillhörande handlingsplan för hållbar utveckling beslutats. Styrdokumentet utgör ytterligare ett steg i universitetets arbete för hållbar utveckling, där universitetets miljöledningsarbete ses som en naturlig del av detta uppdrag. Hållbarhetsmålen omfattar mål och aktiviteter kopplade till bland annat universitetets kärnverksamheter utbildning, forskning och samverkan likväl som den påverkan på miljö och klimatet som universitetets egen verksamhet ger upphov till.

Vidare har universitetet tillsammans med en konsult arbetat med att ta fram en ny miljöutredning som en del i universitetets miljöledningssystem. I miljöutredningen har universitetets direkta och indirekta miljöaspekter identifierats och värderats utifrån dess miljöpåverkan. De miljöaspekter som bedömts ha en betydande miljöpåverkan för universitetet är: utsläpp av koldioxid till luft från resor, miljökrav i upphandling, vattenanvändning samt utbildning, forskning och samverkan.

Hållbarhetsmålet som tagits fram kopplat till utbildning är en del av det arbete som genomförts för att åtgärda de brister som uppmärksammades i Universitetskanslers-ämbetets tematiska utvärdering 2017. Ansvariga för att säkerställa uppfyllandet av detta mål är den filosofiska respektive tekniska fakultetsnämnden och uppföljning av arbetet kommer att ske årligen.

För att tydligare kunna visa på kopplingen mellan universitetets utbildningar och Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling, har en inventering av samtliga utbildningar genomförts. I denna inventering har respektive utbildningsprogram fått välja ut två till tre mål av de totalt 17 globala målen som deras utbildning har starkast koppling till, och motivera varför. När inventeringen är klar kommer kopplingen till de utvalda målen att synliggöras på universitetets hemsida under respektive utbildning. Vidare har arbetet med att visa kopplingen mellan universitetets forskning och Agenda 2030 resulterat i framtagandet av ett hållbarhetsmål om att mäta och följa utvecklingen av andelen publikationer kopplade till de globala målen. Arbetet med att ta fram en metod för att genomföra denna mätning på ett systematiskt sätt har påbörjats under året.

Ett steg mot att ytterligare förstärka universitetets arbete med hållbar utveckling har varit att integrera delar av de beslutade mål och aktiviteter i den ordinarie verksamhetsplaneringen. Därför har samtliga institutioner samt verksamhetsstödet fått beskriva deras planerade åtgärder för att de kommande åren minska sin klimatpåverkan från tjänsteresor med flyg, samt hur återlämnandet av samtliga utstrangerade it-produkter kan säkerställas.

På initiativ från några av universitetets forskare har ett internt klimatnätverk startats med syfte att lyfta universitetets klimatforskning samt öka möjligheten till gränsöverskridande samarbeten mellan olika forskningsämnen.

Under kommande år planerar universitetet att fortsätta arbetet med Klimatramverket och genom åtgärder i linje med det så kallade 1,5-gradersmålet. Kopplat till det har universitetet antagit målet att halvera klimatpåverkan från tjänsteresor med flyg mellan 2019 och 2030. Coronapandemin har även i år medfört ett kraftigt minskat resande jämfört med 2019 och tidigare år. Arbetet för att bibehålla den höga andelen digitala möten som ersättning för tjänsteresor har påbörjats för att undvika ett uppsving av tjänsteresor när reserestriktioner kopplade till pandemin tas bort. Det är viktigt att digitala möten kan genomföras utan att göra avkall på kvaliteten på mötet med andra parter.

Jämställdhetsintegrering

Å

Universitet ska redovisa åtgärder och resultat utifrån handlingsplanen på området.

Universitetets jämställdhetsarbete fortsatte utifrån planen för jämställdhetsintegrering med viss fördröjning på grund av coronapandemin. Under hösten genomfördes den regionala jämställdhetsdagen digitalt i samverkan med Norrbottens kommuner, Region Norrbotten och Länsstyrelsen i Norrbotten. I samband med jämställdhetsdagen delades Norrbottens jämställdhetspris 2021 ut. Gender Contact Point-dagen 2021 genomfördes som ett välbesökt digitalt event i början av december på temat Jämställdhetskultur som konkurrensfördel. Eventet arrangerades av representanter från universitetet i samverkan med representanter från flera privata aktörer. Universitetet fattade beslut om den strategiska satsningen LTU, Sveriges mest jämställda lärosäte för perioden 2022–2023, med syftet att utveckla universitetets roll som naturlig och eftertraktad part för näringsliv och samhälle i jämställdhetsfrågor. En ny plan för jämställdhetsintegrering för kommande planeringsperiod togs fram under året för att möta interna, lokala, regionala, nationella och internationella mål kopplat till jämställdhetsintegrering.

Jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel

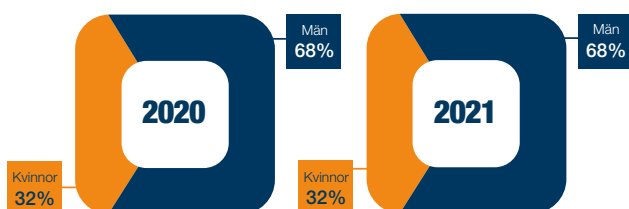
Å

Universitet och högskolor ska i årsredovisningarna redovisa hur de beaktar jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel.

Universitetets utgångspunkt vid fördelning av forskningsmedel är att kvinnor och män ska ha lika möjligheter att söka och erhålla medel för forskning. Interna medel för forskning på individnivå fördelas öppet och meritbaserat, efter roller och befattningar. Ett transparent och könsneutralt förfaringsätt avseende rekrytering, bemanningsplanering och möjligheter till meritering är av stor betydelse för att möjliggöra lika förutsättningar för kvinnor och män vid fördelning av forskningsmedel.

Särskilt uppdrag vid professorrekrytering

Figur 30 Rekryterade och befordrade professorer, inklusive gästprofessorer

KÄLLA: PRIMULA

Under 2021–2023 har lärosätet ett mål för könsfördelningen bland nyrekryterade professorer om 35 procent kvinnor.

Universitetet fortsatte att följa utvecklingen av rekrytering av kvinnliga professorer. Av de professorer, rekryterade, befordrade och gästprofessorer, som anställdes under året var 32 procent kvinnor. Den totala andelen av universitetets professorer som är kvinnor, uppgår därmed till 27 procent.

Mål för antal biträdande lektorer

Under 2021–2024 har Luleå tekniska universitet ett mål att 7 procent av samtliga forskande och undervisande personal (heltidsekvivalenter) ska vara biträdande lektorer.

Under 2021–2024 har universitetet som mål att sju procent av den forskande och undervisande personalen ska vara biträdande lektorer. Andelen biträdande lektorer för året 2021 är 5,69 procent, 34,8 heltidsekvivalenter. Trenden har varit nedåtgående sedan 2017, sammantaget en minskning med 13 heltidsekvivalenter. En anledning till minskningen kan vara den förändring som gjordes i högskoleförordningen 2017 avseende aktuell befattning.

EKONOMISK UTVECKLING

**EN BETYDANDE DEL AV ÅRETS
ÖVERSKOTT ÄR EN KONSEKVENNS
AV CORONAPANDEMIN OCH
DE LÄGRE KOSTNADER SOM
PANDEMIN MEDFÖRT.**

EKONOMISK UTVECKLING

ANDRA BEDÖMNINGSGRUNDER

37% FINANSIELL
STYRKA 2021

2020
30% 2019
24%

641 mnkr

2020
631 2019
631

EXTERNA
FORSKNINGSINTÄKTER 2021

ANDEL INTÄKTER GRUNDUTBILDNING/FORSKNING

2021
44% ^{GU} **56%** ^{FO}

2020
43% ^{GU} **57%** ^{FO}

2019
43% ^{GU} **57%** ^{FO}

ÖVERGRIPANDE MÅL OCH STYRANDE FÖRORDNINGAR

UNIVERSITET OCH HÖGSKOLOR ska bedriva en effektiv förvaltning, som redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt i enlighet med gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen. Den interna miljön, där verksamheten organiseras, ansvar och befogenheter fördelas är så god att uppgifter kan fullgöras och att verksamheten når sina mål enligt kraven i myndighetsförordningen. Den interna miljön utformas så att risken för att utsättas för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter förebyggs.

SAMLAD BEDÖMNING

LULEÅ TEKNISKA UNIVERSITET bedömer att resultatet och utvecklingen sammantaget har varit tillfredsställande. Bedömningen grundar sig på resultatredovisning och övrig relevant återsrapportering och information.

SAMMANFATTNING

DEN EKONOMISKA TILLVÄXTEN har avtagit de två senaste åren på grund av coronapandemin, men en viss återhämtning har skett under året. Universitetets intäkter ökade med fyra procent jämfört med föregående år. Intäkterna inom grundutbildning ökade med sex procent och inom forskning var intäktsökningen två procent. Den största delen av intäktsökningen beror på ökade anslag.

Kostnaderna har inte ökat i samma omfattning som intäkterna och ligger på en markant lägre nivå än före pandemin. Det ekonomiska resultatet av 2021 års verksamhet visar ett överskott på 134 mnkr. Det balanserade myndighetskapitalet exklusive statskapital uppgick till 37 procent av kostnadsomslutningen. En betydande del av årets överskott är en konsekvens av pandemin och de lägre kostnader som den medfört.

Ekonomiskt resultat och utveckling

Luleå tekniska universitet har expanderat kraftigt under ett antal år. Tillväxten har främst skett inom forskning genom ökade externa medel. Som en följd har verksamheten redovisat stora ekonomiska överskott och ansamlat ett myndighetskapital. Den ekonomiska tillväxten har avtagit de två senaste åren på grund av coronapandemin, men en viss återhämtning har skett under året. Intäkterna har ökat med fyra procent och kostnaderna med tre procent.

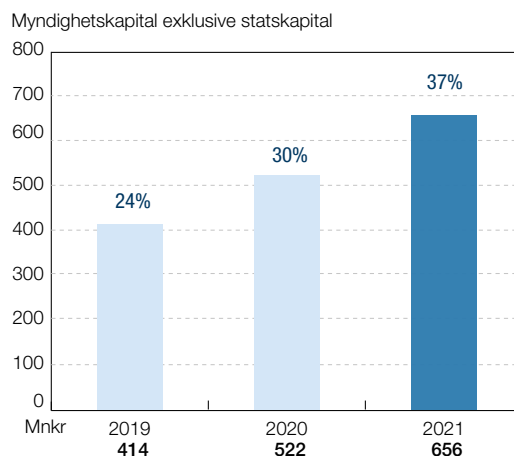
Figur 31	Resultaträkning 2021, mnkr			
	2019	2020	2021	Förändr. % 2020-2021
VERKSAMHETENS INTÄKTER				
Anslag	1 110	1 151	1 215	6
Avgift	94	92	113	22
Bidrag	588	602	591	-2
Räntor	1	1	1	131
Summa	1 793	1 846	1 920	4
VERKSAMHETENS KOSTNADER				
Personal	1 109	1 172	1 227	5
Lokaler	200	201	197	-2
Övrig drift	366	309	310	0
Räntor	2	1	1	60
Avskrivningar	51	55	51	-8
Summa	1 728	1 738	1 786	3
Årets kapitalförändring	65	108	134	

KÄLLA: UNIT4 BUSINESS WORLD (F.D. AGRSSO)

Det ekonomiska resultatet av 2021 års verksamhet visade ett överskott på 134 mnkr. Det positiva resultatet är fördelat med 87 mnkr inom utbildning och 47 mnkr inom forskning. En betydande del av årets överskott är en konsekvens av pandemin och de lägre kostnader som den medfört.

Det balanserade myndighetskapitalet exklusive statskapital uppgick till 656 mnkr, eller 37 procent av kostnadsomslutningen. Universitetet har haft en medveten återhållsamhet under några år för att vid operationaliseringen av den nya visionen kunna genomföra större strategiska satsningar. Kapitalet utgör delvis en reserv för framtida kostnadsökningar på grund av rådande lokalsituation.

Figur 32
Finansiell styrka

KÄLLA: UNIT4 BUSINESS WORLD (F.D. AGRSSO)

Intäkter och kostnader

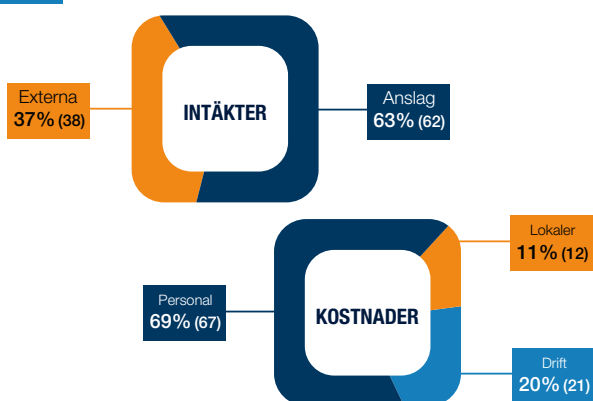
Å

I årsredovisningen ska redovisning av verksamhetens kostnader och intäkter fördelas på de två områdena utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå. Vidare ska denna redovisning kommenteras.

Under 2021 ökade intäkterna med fyra procent jämfört med föregående år, vilket motsvarar 74 mnkr och intäkterna uppgick till 1,9 miljarder kronor. Den största delen av intäktsökningen beror på ökade anslag, men under året har även intäkterna för universitetets uppdragsverksamhet ökat, både inom utbildning och forskning.

Det är en utmaning för universitetet att varje år öka den externa finansieringen för att kompensera den del av lönerrevisionen som inte täcks av pris- och löneomräkningen. Urholkningen av anslagen är särskilt kännbar för utbildningsverksamheten, som till största delen är anslagsberoende. Anslagsfinansierad grundutbildning och forskning har begränsade möjligheter att växa, universitetets framgångsfaktor tillika nödvändighet är därför en ökad extern finansiering.

Figur 33 Intäkter och kostnader 2021 (2020)

KÄLLA: UNIT4 BUSINESS WORLD (F.D. AGRASSO)

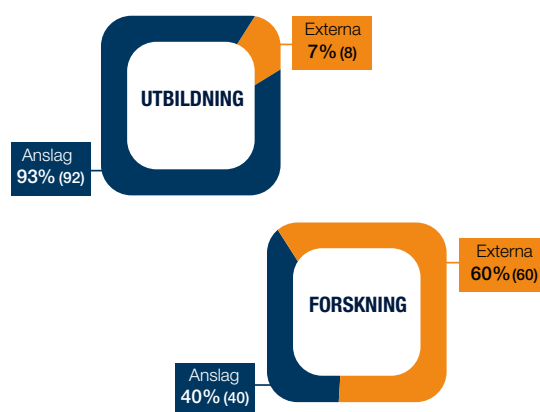
De totala kostnaderna har ökat med tre procent och uppgår till 1,8 miljarder kronor.

Personalkostnaderna uppgick till 69 procent av universitetets totala kostnader, vilket är några procentenheter högre än tidigare år. Antal årsarbetare uppgick till 1 476, vilket är en ökning med 47 årsarbetare. Att andelen personalkostnader har ökat i förhållande till universitetets totala kostnader beror på att universitetets driftskostnader har minskat i mycket stor omfattning

på grund av pandemin, främst konferensavgifter och resor. Driftskostnaderna ligger dock på samma nivå som föregående år, vilket är en markant lägre nivå än år 2019.

Lokalkostnaderna uppgick 2021 till 197 mnkr, vilket är en minskning med fyra mnkr jämfört med föregående år. Kostnadsminskningen är delvis ett resultat av omförhandlade hyreskontrakt som skett till följd av uppsägningar av kontraktsytor främst på universitetsområdet i Piteå, men även på grund av minskade kostnader avseende bland annat lokalvård. Lokalkostnadens andel av universitetets totala kostnader uppgick 2021 till elva procent.

Figur 34 Andel anslag och externa medel 2021 (2020)

KÄLLA: UNIT4 BUSINESS WORLD (F.D. AGRASSO)

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Både antalet helårsstudenter och helårsprestationer ökade jämfört med föregående år och uppgick till 8 422 helårsstudenter och 6 420 helårsprestationer. Ökningen av antalet helårsprestationer följde dock inte samma utveckling som ökningen av helårsstudenter, vilket resulterade i att genomströmningen minskade från 78 procent 2020 till 76 procent för år 2021.

Antalet helårsstudenter och helårsprestationer som avräknats mot universitetets takbelopp uppgick till 8 199 helårsstudenter respektive 6 269 helårsprestationer. Detta motsvarar en ökning med 606 helårsstudenter och 300 helårsprestationer jämfört med föregående år. Universitetets produktion, inklusive decemberprestationer från föregående år, inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå låg 2021 under tilldelat takbelopp med tolv mnkr. Tre mnkr av 2021 års underproduktion avräknades mot tidigare års överproduktion, vilket resulterade i ett utgående anslagssparande på nio mnkr. Intäkterna för utbildning uppgick 2021 till 854 mnkr, varav 790 mnkr avser anslag och 64 mnkr avser

externa medel. Anslagen ökade med 52 mnkr samtidigt som externa medel totalt sett ligger kvar på samma nivå som föregående år. Bidrag till universitetets grundutbildning har minskat jämfört med föregående år, vilket kan hänföras till de tillfälliga satsningar som gjordes på universitet och högskolor under 2020 med anledning av pågående pandemi och de särskilda bidrag som Kammarkollegiet utbetalade till följd av detta. För 2021 ingick en del av dessa satsningar istället inom ordinarie anslag. Intäkterna inom uppdragsverksamheten ökade och uppgick till 19 mnkr, de externa beställarna utgörs främst av svenska företag och statliga myndigheter. Det ekonomiska resultatet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgick till 87 mnkr.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Intäkterna till universitetets forskningsverksamhet uppgick år 2021 till 1 066 mnkr, vilket är en ökning med två procentenheter jämfört med föregående år. Anslagen ökade med tolv mnkr och de externa forskningsintäkterna ökade med tio mnkr, där den största delen avser universitetets uppdragsverksamhet. De externa intäkterna uppgick till 641 mnkr vilket motsvarar 60 procent av

universitetets totala forskningsfinansiering.

Den höga andelen extern forskningsfinansiering begränsar både möjligheten för universitetets excellenta miljöer att expandera och också möjligheter att göra egna strategiska satsningar, då en alltför stor andel av anslagsmedlen är bundna till att samfinansiera externa projekt. Detta är en utmaning som accentueras då universitetet har en tydlig profil mot tillämpad forskning där samfinansieringskraven är betydligt mer omfattande jämfört med bidrag till grundforskning.

Forskningen visade ett ekonomiskt överskott på 47 mnkr. Det positiva resultatet kan hänföras till låga kostnader i relation till intäkter, som har fortsatt att ökat trots pandemin.

Universitetet har lägre kostnader på grund av försenade rekryteringar och framskjutna aktiviteter, men även att mer tid har lagts på grundutbildning på grund av pandemin i och med omställningen till distansundervisning. Detta har påverkat upparbetningsgraden i universitetets externa projekt, vilket medfört lägre bokförda externa intäkter. Det innebär att forskningsmedel sparas för att istället användas under kommande år, vilket återspeglas i posten oförbrukade bidrag.

Figur
35

Resultaträkning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt för forskning och utbildning på forskarnivå, fördelad per verksamhetsgren, tkr

Å

	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			Uppdragsutbildning ¹			Forskning och forskarutbildning			Uppdragsforskning			Totalt
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	
INTÄKTER													
Anslag	715 457	737 249	789 744				394 361	413 482	425 609				1 215 353
Avgifter	15 950	12 575	18 480	10 498	11 092	19 383	16 969	13 424	14 862	50 938	54 975	59 813	112 538
Bidrag	25 199	40 742	25 904				563 031	561 875	564 667				590 571
Finansiella intäkter	332	268	144	3			414	259	1 148	55	44	24	1 317
Summa intäkter	756 938	790 834	834 273	10 501	11 092	19 383	974 775	989 040	1 006 286	50 993	55 019	59 837	1 919 778
KOSTNADER													
Personal	426 011	455 894	470 827	7 627	10 757	15 602	639 268	664 518	695 757	35 785	41 032	44 771	1 226 957
Lokaler	132 306	133 074	126 729	443	867	934	63 146	62 905	64 554	3 901	4 148	4 564	196 781
Övrigt	158 663	143 163	141 837	1 955	2 000	3 472	193 766	153 942	154 206	11 247	9 788	10 732	310 247
Finansiella kostnader	9 892	8 957	7 286	19	32	12	43 054	46 647	44 541	662	414	304	52 143
Summa kostnader	726 872	741 088	746 679	10 044	13 656	20 020	939 234	928 012	959 058	51 595	55 382	60 372	1 786 129
Verksamhetsutfall	30 066	49 746	87 593	457	-2 564	-637	35 541	61 028	47 228	-602	-363	-535	133 650
Transfereringar													
Erhållna medel	108	1 196	1 170				74 917	75 023	63 561				64 731
Lämnade bidrag	-108	-1 196	-1 170				-74 917	-75 023	-63 561				-64 731
Kapitalförändring	30 066	49 746	87 593	457	-2 564	-637	35 541	61 028	47 228	-602	-363	-535	133 650

¹ Ingen beställd utbildning finns inom uppdragsutbildning.

KÄLLA: UNIT4 BUSINESS WORLD (F.D. AGRASSO)

Inbetalda och oförbrukade bidrag

Å

I årsredovisningen ska omfattning och förändring av de oförbrukade bidragen och hur de inbetalade forskningsbidragen har utvecklats, redovisas och kommenteras.

Posten oförbrukade bidrag inom forskning, bestående av inbetalda medel som inte förbrukats för sitt ändamål, ökade med 26 mnkr till 418 mnkr. Ett nytt stort projekt inom hållbar gruvsdrift har påbörjats och finansierats via EU:s forskningsprogram, men ännu ej nyttjats. Utvecklingen av oförbrukade bidrag för olika grupper av finansiärer framgår av figur 36.

De inbetalda bidragen för 2021 uppgår till 553 mnkr, vilket är en minskning med 115 mnkr jämfört med föregående år. Under året har universitet nyttjat mer bidragsmedel än vad som har betalats in under året, omsättningshastigheten för inbetalda bidrag är 102 procent.

Storleken på de inbetalda bidragen och oförbrukade bidragen är beroende av finansiärernas val av utbetalningsrutiner. Över 70 procent av medlen kommer från statliga myndigheter, forskningsråd och EU:s forskningsprogram, där universitetet inte kan påverka finansiärens utbetalningsperioder.

Figur 36	Oförbrukade bidrag inom forskning per finansiärsgrupp, tkr		
	2019	2020	2021
Forskningsråd	142 739	139 557	137 132
Statliga myndigheter	85 533	86 096	94 085
Kommuner/Regioner	7 643	8 781	8 743
Svenska företag	6 530	7 545	4 233
Svenska stiftelser	51 630	94 406	91 490
EU strukturfonder	2 421 ¹	1 347 ¹	999
EU:s forskningsprogram	44 108 ¹	50 610 ¹	77 595
Utländska företag m fl	1 406	3 401	3 277
Summa oförbrukade bidrag	342 010	391 742	417 555
varav oförbrukade bidrag för anläggningstillgångar	53 376	44 677	39 024
Oförbrukade bidrag anl.tillgångar	15%	11%	9%

¹ Jämförelsetalen för EU strukturfonder och EU forskningsprogram 2020 och 2019 är justerade med anledning av felgruppering av Interregionala fonder. EU strukturfonder är justerade med +707 tkr 2020 (+514 tkr 2019).

KÄLLA: UNIT4 BUSINESS WORLD (F.D. AGRASSO)

FINANSIELL REDOVISNING

RESULTATRÄKNING, TKR

	Not	21-01-01 21-12-31	20-01-01 20-12-31
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Intäkter av anslag	1	1 215 353	1 150 731
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	112 538	92 066
Intäkter av bidrag	3	590 571	602 617
Finansiella intäkter	4	1 317	571
Summa		1 919 778	1 845 985
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Kostnader för personal	5	-1 226 957	-1 172 200
Kostnader för lokaler	6	-196 781	-200 994
Övriga driftkostnader	7	-310 247	-308 894
Finansiella kostnader	4	-1 428	-891
Avskrivningar och nedskrivningar	10,11	-50 715	-55 159
Summa		-1 786 129	-1 738 138
VERKSAMHETSUTFALL		133 650	107 847
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	8	4 310	4 308
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		54 564	67 500
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		5 856	4 411
Lämnade bidrag		-64 731	-76 219
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	9	133 650	107 847

BALANSRÄKNING, TKR

	Not	21-12-31	20-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	10	190	309
Balanserade utgifter för utveckling		0	0
Rättigheter och andra Immateriella anläggningstillgångar		190	309
Materiella anläggningstillgångar	11	182 461	185 456
Förbättringsutgifter på annans fastighet		30 596	29 462
Maskiner och inventarier		119 326	134 696
Pågående nyanläggningar		32 539	21 298
Finansiella anläggningstillgångar	12	11 529	10 464
Andelar i hel- och delägda företag		11 529	10 464
Varulager mm		115	126
Varulager och förråd		115	126
Kortfristiga fordringar		52 301	36 432
Kundfordringar		25 612	13 333
Fordringar hos andra myndigheter		26 479	23 021
Övriga kortfristiga fordringar		210	78
Periodavgränsningsposter	13	219 837	228 415
Förutbetalda kostnader		56 502	58 261
Upplupna bidragsintäkter		153 262	162 143
Övriga upplupna intäkter		10 073	8 011
Avräkning med statsverket	14	-9 393	0
Kassa och bank	15	1 080 233	949 404
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		1 055 078	892 325
Kassa och bank		25 155	57 079
Summa tillgångar		1 537 273	1 410 606
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	16	668 113	533 463
Statskapital		12 050	11 461
Donationskapital		106	106
Balanserad kapitalförändring		522 307	414 049
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		133 650	107 847
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	17	8 202	8 436
Avsättningar för pensioner		677	1 960
Övriga avsättningar		7 525	6 476
Skulder mm		284 749	325 567
Lån i Riksgäldskontoret	18	145 784	143 998
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	19	40 542	34 024
Leverantörsskulder	20	53 616	71 073
Övriga kortfristiga skulder	21	44 806	76 472
Periodavgränsningsposter	22	576 210	543 140
Upplupna kostnader		101 138	93 476
Oförbrukade bidrag		447 767	428 146
Övriga förutbetalda intäkter		27 305	21 518
Summa kapital och skulder		1 537 273	1 410 606
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Övriga ansvarsförbindelser	23	22 500	0

ANSLAGSREDOVISNING, TKR

REDOVISNING MOT ANSLAG

Anslag		Ing överf belopp	Årets tilldelning enligt regl brev	Omdisp anslags- belopp	utnyttjad del medg överskrid- ande	In- dragning	Totalt disp belopp	Utgifter	Utg.överf belopp 21-12-31
UH 16									
2:19	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		767 632				767 632	758 256	9 376
2:19 ap. 1.1	Takbelopp, ram		751 932				751 932	742 556	9 376
2:19 ap. 1.2	Takbelopp, RRF (ram) *		15 700				15 700	15 700	0
2:20	Forskning och forskarutbildning		428 919				428 919	428 919	0
2:20 ap 4	Basresurs, ram		428 919				428 919	428 919	0
2:65	Särskilda medel till universitet och högskolor (ramanslag)		32 505				32 505	32 488	17
2:65 ap 19	Utbildning i rymdvetenskap förlagd till Kiruna		7 612				7 612	7 612	0
2:65 ap 20	Decentraliserad utbildning		23 159				23 159	23 159	0
2:65 ap 39	Idébanksmedel		1 017				1 017	1 000	17
2:65 ap 51	Korta kurser för yrkesverksamma		717				717	717	0
Summa		0	1 229 056				1 229 056	1 219 663	9 393

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (ramanslag)

Enligt regeringsbeslut II:8, 2021-11-03, bilaga 1 får universitet och högskolor överföra överproduktion till ett värde av högst 15 procent av takbeloppet såväl som outnyttjat takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst 10 procent av takbeloppet till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande. Underproduktionen uppgår till -17 079 tkr och decemberprestationerna till 4 670 tkr, resultat -12 409 tkr. Tidigare års överproduktion uppgår till 3 033 tkr. Utgående anslagssparande inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgår till 9 376 tkr.

* Delposten omfattar medel hänförliga till EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF).

Forskning och utbildning på forskarnivå (ramanslag)

Regeringsbeslut II:18, 2021-11-03, Regleringsbrev 2021 för Luleå tekniska universitet, anslag för forskning/forskarutbildning, teknisk ram inkluderar 23 872 000 kr medel för det strategiska forskningsområdet "Hållbart nyttjande av naturresurser". Till forskningsstiftelsen Swerim AB har överförts 2 387 200 kr. För medlemskapet i KIC Raw materials har Luleå tekniska universitet möjlighet att besluta om en årlig avgift på högst 1 200 000 kr. Avgiften för år 2021 uppgår till 964 647 kr. För medfinansiering i MAX IV laboratoriet i Lund har universitetet överfört 923 000 kr. I ramanslaget för särskilda medel 2021 disponerar Luleå tekniska 1 017 000 kr för idébanksmedel. Enligt regleringsbrevet bemyndigas Luleå tekniska universitet att utbetala ett kapitaltillskott på högst 1 000 000 kr som kapitaltillskott till holdingbolaget. Utbetalt belopp under 2021 uppgår till 1 000 000 kr. Utgående anslagssparande för idébanksmedel uppgår till 17 000 kr.

Stöd för studentinflytande

Enligt regeringsbeslut II:48, 2020-12-17, ap 5, tilldelas Luleå tekniska universitet 1 554 000 kr år 2021 för att säkerställa ett nationellt studentinflytande. Anslaget disponeras av Kammarkollegiet och är utbetalt.

Studenthälsa

Enligt regeringsbeslut I:1, 2021-12-02, ap 2 tilldelas Luleå tekniska universitet 700 000 kr för att stärka studenthälsan samt stärka stödet för studieovana studenter. Anslaget disponeras av Kammarkollegiet och är utbetalt.

FOI-prop

Enligt regeringsbeslut I:1, 2021-12-02, ap 6 tilldelas Luleå tekniska universitet 6 000 000 kr för att minska effekterna av utebliven forskningsfinansiering på grund av pandemin. Anslaget disponeras av Kammarkollegiet och är utbetalt.

ANSLAGSREDOVISNING, FORTS.

Innovationsverksamhet vid universitet och högskolor

Enligt regeringsbeslut I:1, 2021-12-02, ap 20 tilldelas Luleå tekniska universitet 7 404 657 kr för att bedriva verksamhet vid innovationskontor. Anslaget disponeras av Kammarkollegiet och är utbetalt.

Utveckling av VFU i lärarutbildningen

Enligt regeringsbeslut I:1, 2021-12-02, ap 22 tilldelas Luleå teknisk universitet 1 891 745 kr till försöksverksamhet med övningskolor och övningsförskolor inom lärar- och förskollärarytbildningen. Anslaget disponeras av Kammarkollegiet och är utbetalt.

Distansutbildning

Enligt regeringsbeslut I:1, 2021-12-02, ap 23 tilldelas Luleå teknisk universitet 5 000 000 kr för att genomföra utvecklingsåtgärder som syftar till att öka kvaliteten och genomströmning i studier på distans. Anslaget disponeras av Kammarkollegiet och är utbetalt.

Särskilt kompletterande pedagogisk utbildning

Enligt regeringsbeslut I:1, 2021-12-02, ap 29 tilldelas Luleå tekniska universitet 7 549 791 kr för försöksverksamhet med särskilt kompletterande pedagogisk utbildning i samarbete med Teach for Sweden. Anslaget disponeras av Kammarkollegiet och är utbetalt.

Behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning

Enligt regeringsbeslut II:10, 2020-12-19, ap 30 tilldelades Luleå tekniska universitet 8 820 000 kr för behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning. Anslaget disponeras av Kammarkollegiet och utbetalades under år 2020. Ej avräknade medel från 2020, 7 699 048 kr, fick enligt regeringsbeslut II:3, 2021-02-04, ap 30 användas för att finansiera motsvarande utbildning under 2021. Återbetalning kommer att ske med 6 848 961 kr.

Validering inom kompletterande pedagogisk utbildning

Enligt regeringsbeslut 2021-12-02, ap 33 tilldelas Luleå tekniska universitet 547 297 kr för validering inom pedagogisk utbildning. Anslaget disponeras av kammarkollegiet och är utbetalt.

Livslångt lärande

Enligt regeringsbeslut II:10, 2020-12-19, ap 34 tilldelades Luleå tekniska universitet 3 200 000 kr för livslångt lärande. Anslaget disponeras av Kammarkollegiet och utbetalades under år 2020. Ej avräknade medel från 2020, 8 143 kr har, i enlighet med regeringsbeslut II:3, 2021-02-04, ap 34 använts för att finansiera motsvarande utbildning under 2021. För 2021 ingår ersättningen avseende livslångt lärande i takbeloppet.

REDOVISNING AV TAKBELOPP

REDOVISNING AV ANTAL HELÅRSSTUDENTER (HST) OCH HELÅRSPRESTATIONER (HPR)

Utfall avseende perioden 2021-01-01 – 2021-12-31

Enligt bilaga 1 till regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende universitet och högskolor:

Avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer m.m.

Summan Utfall total ersättning ska avse den totala ersättningen som lärosätet genomför produktion för, dvs. oberoende av om den ryms inom tilldelade medel eller inte.

Utfall för LLL avser satsningen på Livslångt lärande (6 375 tkr) som justerats till 100% genomströmning i enlighet med regleringsbrev.

Utb.omr.	Utfall HST		Utfall HPR		HST	HPR	HST	HPR	Utfall total ersättning
	LLL	exkl LLL	LLL	exkl LLL	Ersättn. (tkr) LLL	Ersättn. (tkr) LLL	Ersättn. (tkr) exkl LLL	Ersättn. (tkr) exkl LLL	
Humaniora		459		362			15 366	7 886	23 252
Teologi									
Juridik		234		159			7 837	3 465	11 302
Samhällsvetenskap		1 350		1 068			45 178	23 282	68 460
Naturvetenskap		798		564			45 549	27 138	72 688
Teknik	61	3 387	61	2 424	3 458	2 917	193 260	116 609	316 244
Farmaci									
Vård		804		733			48 741	38 513	87 254
Odontologi									
Medicin		348		310			23 583	25 539	49 122
Undervisning		278		228			11 310	9 724	21 035
Verksamhetsförlagd utb.		115		89			6 618	4 953	11 570
Övrigt		16		19			731	714	1 445
Design		20		19			3 233	1 886	5 119
Konst		5		5			1 253	479	1 732
Musik		261		181			36 402	16 004	52 406
Opera									
Teater		16		10			5 142	1 569	6 711
Media		32		28			10 592	7 471	18 063
Dans		13		9			2 933	1 105	4 039
Idrott		0,4		1			45	65	111
Summa	61	8 138	61	6 209	3 458	2 917	457 774	286 404	750 553
Takbelopp (tkr)									767 632
Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med (tkr)									0
Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med (tkr)									17 079

■ Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 28 inom **design**. Högst får 20 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom design har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 5 inom **konst**. Högst får 14 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom konst har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 269 inom **musik**. Högst får 261 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom musik har avräknats mot utbildningsområdet samhällsvetenskap.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 16 inom **teater**. Högst får 16 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom teater har avräknats mot utbildningsområdet samhällsvetenskap.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 32 inom **media**. Högst får 50 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom media har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 13 inom **dans**. Högst får 15 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom dans har avräknats mot utbildningsområdet samhällsvetenskap.

TABELL 2 | BERÄKNING AV ANSLAGSSPARANDE OCH ÖVERPRODUKTION (TKR)

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)

Årets takbelopp	767 632
+ Ev. ingående anslagssparande	-
Summa (A)	767 632

B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Ersättning för HPR från december föregående budgetår	4 670
Utfall total ersättning enligt tabell 1	750 553
+ Ev. ingående överproduktion	3 033
Summa (B)	758 256

Summa (A-B) ¹ **9 376**¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet nedan. Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.**Tabell. Anslagssparande**Totalt utgående anslagssparande (A-B)
- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²**Utgående anslagssparande** **9 376****Tabell. Överproduktion**Total utgående överproduktion
- Ev. överproduktion över 10 % av takbeloppet ²**Utgående överproduktion** **0**² Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

KOMMENTARER TILL NOTER

Belopp redovisas i tkr där ej annat anges.

Belopp är enskilt avrundade vilket gör att summering av enskilda rader ej alltid blir samma som totalbelopp.

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring, studie- dokumentationsförordningen samt tillkommande regeringsbeslut.

Luleå tekniska universitets redovisning följer god redovisningsssed såsom den kommer till uttryck i ESV:s allmänna råd 6 § förordning (2000:606) om myndigheters bokföring.

Luleå tekniska universitet tillhör de myndigheter som är skyldig att följa förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. Det innebär att universitetet med rimlig säkerhet fullgör de krav som framgår av 3 § myndighetsförordningen (2007:515). Riskanalys är framtagen för att säkerställa att kraven fullgörs.

Räkenskapsåret utgörs av kalenderår. Brytdagen för periodens löpande bokföring var den 5 januari 2022.

UNDANTAG FRÅN BESTÄMMELSER

Anslag grundutbildning, ramanslag

Enligt regeringsbeslut II:8, 2021-11-03, bilaga 1, punkt 2.1 och 2.2 medges följande undantag:

Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen om redovisning mot anslag enligt 12 § anslagsförordningen (2011:223). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätens räntekonton i Riksgäldskontoret ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätens räntekonto i Riksgäldskontoret.

Universitet och högskolor, dock inte Försvarshögskolan, medges undantag från 7 § anslagsförordningen på så sätt att lärosätet får överföra såväl överproduktion till ett värde av högst 15 procent av takbeloppet såväl som outnyttjat takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst tio procent av takbeloppet till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.

Väsentliga uppgifter

Enligt regeringsbeslut II:8, 2021-11-03, bilaga 1 punkt 2.3 medges universitet och högskolor undantag från bestämmelsen enligt 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av vissa väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska istället lämna uppgifter enligt tabell 2 i avsnitt 3 Väsentliga uppgifter och i samband med upprättandet av noter till årsredovisningen särskilt beakta att specifikation ges av låneram i Riksgäldskontoret uppdelad på beviljad låneram och utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut samt beviljad och under året maximalt utnyttjad kontokredit hos Riksgäldskontoret.

Finansieringsanalys

Enligt regeringsbeslut II:8, 2021-11-03, bilaga 1 punkt 2.4 medges följande undantag: Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § andra stycket förordningen om årsredovisning och budgetunderlag om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.

VÄRDERINGSPRINCIPER

Immateriella anläggningstillgångar

- Utgifter för utveckling som är av väsentligt värde för myndighetens verksamhet under kommande år aktiveras som immateriella anläggningstillgångar. Detsamma gäller utgifter för koncessioner, patent och licenser, programvaror, modeller, prototyper och egenutvecklade IT-system.
- Utgifter för forskning kostnadsförs.
- Immateriella anläggningstillgångar saknar fysisk substans, dvs de går inte att ta på men är en tillgång avsedd för stadigvarande bruk eller innehav.
- Anskaffningsvärdet ska överstiga 100 tkr och nyttjandeperioden ska vara lägst tre år och högst fem år i normalfallet.

Materiella anläggningstillgångar

- Beloppsgränsen för inventarier av mindre värde höjdes 1 juli 2021 till 25 000 kr. Tillgång med ett anskaffningsvärde på 25 000 kr och en ekonomisk livslängd på tre år eller längre definieras som materiell anläggningstillgång.
- Anläggningstillgång redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan med beaktande av eventuellt upp-/nedskrivningsbehov.

Tillämpade avskrivningstider

- Möbler och inredning: 10 år
- Datorer: Avskrivningstiden är individuellt bedömd vilket innebär att den faktiska ekonomiska livslängden utgör avskrivningstid. I de flesta fall innebär detta att persondatorer direktavskrivs.
- Utrustning och övriga investeringar: Avskrivningstiden är individuellt bedömd vilket innebär att den faktiska ekonomiska livslängden utgör avskrivningstid.
- Förbättringsutgifter på annans fastighet: Hyresperiodens längd, minst tre år, dock längst tio år tillämpas. Universitetet bekostar själv vissa investeringar i hyrda lokaler. Investeringarna kan vara ny- och tillbyggnad samt reparationer och underhåll av väsentlig värden. Utgiften har ett bestående värde för verksamheten. Den ekonomiska livslängden på byggnationen samt den förväntade nyttjandeperioden uppgår till lägst tre år. Utgiften (exklusive moms) ska överstiga 100 000 kr.
- Kulturtillgångar: ingen avskrivning

Komponentavskrivningar

Komponentavskrivningar innebär att anläggningstillgången delas upp i olika delar som avskrivs var för sig utifrån sin förväntade nyttjandeperiod. Komponentavskrivningar gäller främst investeringar i samhällsändamål och vissa fastigheter. Andra exempel på sammansatta tillgångar är fartyg, flygplan, specialbyggda fordon och större maskin-, forsknings- och markanläggningar. Gränsvärde som används som riktlinje för komponentavskrivningar är om komponenten utgör 20% av det totala anskaffningsvärdet, dock lägst 2 mnkr.

LTU Holding AB vid Luleå tekniska universitet

Luleå tekniska universitet förvaltar från 1 januari 1998 LTU Holding AB. I årsredovisningen redovisas från år 2020 uppgifter om andelar i hel- och delägda företag och resultatandelar enligt anskaffningsvärde-metoden, i enlighet med 5 kap. 7 förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Innehavet redovisas i balansräkningen under posten andelar i hel- och delägda företag och statskapital. Värdet av andelarna prövas mot det egna kapitalet i LTU Holding. Nedskrivning påverkar årets kapitalförändring och förs nästkommande år mot statskapital.

Varulager

Varulagret har värderats till det lägsta av anskaffningsvärdet enligt principen först in/först ut och verkliga värdet. Avdrag för bedömd faktisk inkurans har gjorts.

Fordringar och skulder

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till det belopp varmed de beräknas bli inbetalda.

I de fall faktura eller motsvarande handling inkommit efter fastställd brytdag eller där fordrings- eller skuldbeloppet inte är känt vid brytdagen, redovisas beloppet som periodavgränsningspost. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurser.

Periodavgränsningsposter

Periodiseringar innebär att kostnader och intäkter hänförs till det år som de avser. I allt väsentligt har periodiseringar skett för till exempel leverantörsfakturor, semesterlöneskulld, avgifter samt intäkter som värderats utifrån nedlagda kostnader efter prövning av fordrans giltighet mot finansier. Beloppsgräns för periodiseringar uppgår till 50 000 kr.

Fullkostnadsmodell

Universitetet tillämpar sedan 1999 lönebaserad fördelning av indirekta kostnader i projekt, dvs den modell som Sveriges universitet och högskolor (SUHF) har rekommenderat lärosätena att använda.

NOTER RESULTATRÄKNING, TKR

Not	Intäkter av anslag	
01	210101 211231	200101 201231
Grundutbildning*	789 744	737 249
Forskning och forskarutbildning*	429 919	417 790
Anslag från statsbudgeten för transferering (lämnade bidrag)	-4 310	-4 308
SUMMA	1 215 353	1 150 731

* 2020 års siffror har justerats mellan grundutbildning och forskning och forskarutbildning med 1 mnkr avseende Idébanksmedel som redovisades på fel verksamhetsgren i not 1 föregående år.

Not	Avgiftsbelagd verksamhet, tkr					
02	Över-/underskott t.o.m år 2019	Över-/underskott år 2020	Intäkter år 2021	Kostnader år 2021	Över-/underskott år 2021	Ack. Över-/underskott utgående år 2021
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå						
Beställd utbildning	0	0	0	0	0	0
Uppdragsutbildning	6 692	-2 564	19 383	20 020	-637	3 491
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	-479	-170	7 337	6 353	984	336
Övrigt	0	0	0	0	0	0
Summering	6 213	-2 734	26 720	26 372	348	3 827
Forskning och utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning	6 927	-313	59 814	60 351	-536	6 077
Summering	6 927	-313	59 814	60 351	-536	6 077
Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller						
Högskoleprovet	-142	126	256	610	-354	-369
Kopior	0	0	84	84	0	0
Tillhandahållande av varor och tjänster i syfte att bistå offentlig verksamhet med anledning av coronapandemin	0	0	0	0	0	0
Upplåtande av bostadslägenhet - utbytesprogram och gästforskare	-11 151	-374	358	948	-590	-12 115
Övrigt	4 136	281	10 485	10 831	-346	4 071
Summering	-7 157	33	11 183	12 472	-1 290	-8 413

1) Fr.o.m. 2012 ingår inga finansiella intäkter eller kostnader i avgiftstabellen.

2) I tabell ingår inte §4 avgifter 14 818 tkr (varav 54 tkr tjänsteexport enligt §4) som redovisas på raden för avgifter enligt 4§ i avgiftsförordningen.

3) Det ackumulerade överskottet på uppdragsverksamhet t.o.m. 2019 har ökat med 1 465 tkr på uppdragsutbildning och 2 183 tkr på uppdragsforskning. Detta beror på att tjänsteexport tidigare felaktigt har exkluderats från dessa verksamhetsgrenar.

Årets omsättning av avgifter i tabell uppgår till 97 717 tkr varav 86 534 tkr omfattar avgifter med krav på full kostnadstäckning.

På denna del uppgår det ackumulerade överskottet till 9 905 tkr vilket motsvarar 11 procent av årets omsättning, varav uppdragsutbildningens andel (3 491 tkr) av överskottet motsvarar 18 procent av dess omsättning. Överskottet inom uppdragsutbildning planeras att användas till utveckling av nya kurser.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	210101 211231	200101 201231
Grundutbildning	18 480	12 575
Uppdragsutbildning	19 383	11 092
Forskning och forskarutbildning	14 862	13 424
Uppdragsforskning	59 813	54 975
SUMMA	112 538	92 066
Intäkter av avgifter och andra ersättningar*	65 253	56 122
Intäkter från myndigheter*	23 508	15 965
Avgifter enligt 4§ i avgiftsförordningen	14 764	12 568
Avgifter tjänsteexport oavsett bemyndigande**	9 013	7 411
SUMMA	112 538	92 066

* Redovisning av icke statliga medel enligt Kapitalförsörjningsförordningen 6 kap, 1§.

** Rubriken har ändrats till tjänsteexport oavsett bemyndigande och studieavgifter är tjänsteexport. Detta innebär att tjänsteexporten för 2020 har ökat med 4 517 tkr.

Intäktsökningen inom grundutbildningen avser framför allt ökade intäkter för studieavgiftsskyldiga studenter samt uthyrning av lokaler (§4). Inom uppdragsutbildning står en ny utbildning på uppdrag av Arbetsförmedlingen för 4,7 mnkr av intäktsökningen.

NOTER RESULTATRÄKNING, TKR

Not	Intäkter av bidrag	
03	210101 211231	200101 201231
Bidrag från myndigheter	374 557	383 889
Bidrag från övriga	216 015	218 728
SUMMA	590 571	602 617

Årets minskade bidragsintäkter härrör framför allt från utbildningsverksamheten.

Not	Finansiella intäkter och kostnader	
04	210101 211231	200101 201231
Ränteintäkter från Riksgäldskontoret	0	6
Övriga finansiella intäkter	1 317	565
SUMMA	1 317	571
Räntekostnader lån hos riksgäldskontoret	0	-33
Övriga finansiella kostnader	-1 428	-858
SUMMA	-1 428	-891

Not	Kostnader för personal	
05	210101 211231	200101 201231
Lönekostnader*	-786 052	-750 305
<i>varav arvoden till styrelse och ej anställd personal</i>	<i>-17 499</i>	<i>-16 271</i>
Arbetsgivaravg, Pensionspremier o andra avg enl lag o avtal	-426 428	-407 778
Övriga personalkostnader (t ex företagshälsovård, traktamenten, kurs- och konferensavgifter)	-14 477	-14 117
SUMMA	-1 226 957	-1 172 200

*Lönekostnader avser s-koderna 4111-4119

Personalkostnader uppgår till 1 227 mnkr och det är en ökning med 55 mnkr jämfört med 2020.

Antalet årsarbetare har ökat med 48 st och uppgår till 1474 (1426 år 2020). Förändringen av årsarbetskrafter har ökat lönekostnaderna med 38 mnkr. Lönervidering har beräknats till 21 mnkr inkl. avgifter enligt lag och avtal.

Kostnaderna för delpension har minskat med 2 mnkr, övriga personalkostnader ligger på samma nivå som fg år och förändringen av semesterlöneskulden har minskat med 3 mnkr jmf med fg år.

Not	Kostnader för lokaler	
06	210101 211231	200101 201231
Total årshyra enligt hyresavtal	-178 597	-180 853
Övriga lokalkostnader	-18 184	-20 141
SUMMA	-196 781	-200 994

I tabellen nedan specificeras lokalkostnader enligt SUHF:s rekommendation om lokalkostnader vid universitet och högskolor. Fler poster relaterade till lokaler medräknas än vad som ingår under lokalkostnader i resultaträkningen.

Lokalhyra	-173 798	-175 114
Mediakostnad (el, värme etc)	-3 764	-3 757
Kostnader för reparation och underhåll av lokaler	-723	-1 733
Avskrivningskostnader förbättringsutgift på annans fastighet	-6 839	-6 312
Kostnader för lokalvård	-17 184	-18 497
Kostnader för bevakning, larm och skalskydd	-2 665	-2 656
Kostnader för lokaltillbehör och övriga lokalkostnader	-7 890	-7 870
Externa hyresintäkter och intäkter för såld lokalvård	9 109	6 130
SUMMA	-203 754	-209 809
Area, kvm LOA vid årets utgång	120 925	122 078
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)	1 685	1 719

Not	Övriga driftkostnader	
07	210101 211231	200101 201231
Korttidsinventarier och leasing	-15 238	-19 875
Datorer och datatillbehör	-66 256	-59 402
Material	-20 984	-20 696
Resor	-13 917	-15 366
Övriga tjänster	-168 335	-171 876
Övriga driftkostnader	-25 517	-21 679
SUMMA	-310 247	-308 894

NOTER RESULTATRÄKNING, TKR

Not 08	Transfereringar per motpart	
	210101 211231	200101 201231
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag, intäkter av anslag	4 310	4 308
Vetenskapsrådet	12	753
Vinnova	24 491	24 196
Formas	1 277	1 567
Statens energimyndighet	13 156	21 128
Tillväxtverket	7 387	8 203
Statliga myndigheter övr	5 692	8 728
Univ. och högskolor	2 550	2 925
Kommuner	971	1 476
Regioner	886	950
Svenska företag	2 235	-58
Övriga sv stiftelser	500	200
Eu kommissionen	757	404
Utländska företag, org	508	1 439
SUMMA ERHÅLLNA MEDEL	64 731	76 219
Statliga myndigheter	-15 562	-27 590
Svenska stiftelser	-6 039	-1 832
Svenska företag	-37 942	-39 773
Övriga	-5 187	-7 024
LÄMNADE BIDRAG	-64 731	-76 219

Not 09	Årets kapitalförändring	
	210101 211231	200101 201231
Verksamhetsutfall	133 650	107 847
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	133 650	107 847

Av not 16 framgår hur kapitalförändringen fördelar sig på verksamhetsgrenar.

Not 10	Immateriella anläggningstillgångar	
	211231	201231
BALANSERADE UTGIFTER FÖR UTVECKLING		
Ing anskaffningsvärde	11 277	11 277
Årets utrangeringar/försäljning	-11 277	0
Akkumulerad avskrivning	-11 277	-11 277
Återförd avskrivning på sålt/utranterat	11 277	0
Årets avskrivning	0	0
RESTVÄRDE	0	0
RÄTTIGHETER OCH ANDRA IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Ing anskaffningsvärde	2 225	3 404
Årets investering	0	242
Årets utrangeringar/försäljning	-945	-1 420
Akkumulerad avskrivning	-1 916	-3 240
Återförd avskrivning på sålt/utranterat	945	1 420
Årets avskrivning	-119	-97
RESTVÄRDE	190	309
SUMMA	190	309

Not 11	Materiella anläggningstillgångar	
	211231	201231
FÖRBÄTTRINGSUTGIFTER PÅ ANNANS FASTIGHET		
Ing anskaffningsvärde	46 484	28 704
Årets investering	7 973	17 779
Akkumulerad avskrivning	-17 022	-10 709
Årets avskrivning	-6 839	-6 312
RESTVÄRDE	30 596	29 462
MASKINER OCH INVENTARIER		
Ing anskaffningsvärde	613 386	605 325
Årets investering	28 692	40 183
Årets utrangeringar/försäljning	-9 048	-32 122
Akkumulerad avskrivning	-478 689	-461 988
Återförd avskrivning på sålt/utranterat	8 743	32 048
Årets avskrivning	-43 757	-48 750
RESTVÄRDE	119 326	134 696
PÅGÅENDE NYANLÄGGNING		
Ingående anskaffningsvärde	21 298	15 805
Årets investering	19 010	17 437
Aktiverat som anläggningstillgång	-7 768	-11 944
RESTVÄRDE	32 539	21 298
SUMMA	182 461	185 456

Universitetet äger sedan år 1994 Wibergsgården. Gården erhöles som gåva och används enligt villkoren i gåvobrevet för mindre konferensverksamhet mm. Gården är ej upptagen som anläggningstillgång och motsvarande myndighetskapital.

Not 12	Finansiella anläggningstillgångar	
	211231	201231
Andelar i LTU Holding AB	100%	100%
Innehavets omfattning		
Nominellt värde 1 000 st aktier á 100 kr		
Ingående anskaffningsvärde	10 465	9 876
Årets förändring*	1 064	588
SUMMA	11 529	10 464

Från år 2020 ska aktier och andelar i hel- och delägda företag redovisas på samma sätt som andra anläggningstillgångar, enligt anskaffningsvärdemetoden. Det regleras i 5 kap. 7§ i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

*) Värdet av andelarna har prövats mot det egna kapitalet 10 529 tkr i LTU Holding AB 2020-12-31 varefter återföring gjorts med 64 tkr av föregående års nedskrivning. För år 2021 har ett kapitaltillskott om 1 mnkr lämnats till LTU Holding AB. Summa förändring 1 064 tkr.

NOTER BALANSRÄKNING, TKR

Not	Periodavgränsningsposter	
13	211231	201231
Förutbetalda hyreskostnader	42 912	43 230
Övriga förutbetalda kostnader	13 590	15 031
SUMMA	56 502	58 261
UPPLUPNA BIDRAGSINTÄKTER PER FINANSIÄR		
Vetenskapsrådet	87	361
Vinnova	16 405	13 553
Forte	14	0
Formas	1 082	2 848
Statens energimyndighet	7 833	7 659
Tillväxtverket	183	360
Länsstyrelser	111	104
Statliga myndigheter övr	3 796	3 870
Univ. och högskolor	101	145
Kommuner	3 481	3 134
Regioner	25 938	25 928
Svenska företag	16 992	14 429
Övriga sv stiftelser	3 561	4 299
Kempestiftelsen	7 396	4 721
Wallenbergsstiftelsen	814	9 691
Övriga statliga enheter	89	73
Mistra	152	0
SSF	7 548	9 966
STINT	30	0
EU forskningsprogram	22 805	21 447
EU strukturfonder	15 114	17 227
EU, interreg	15 749	18 128
Utländska företag, org	3 981	4 200
SUMMA	153 262	162 143
Posten avser fordringar för upparbetade kostnader i bidragsfinansierade projekt där medel utbetalas i efterhand.		
Övriga upplupna intäkter-inomstatliga	1 181	1 594
Övriga upplupna intäkter-utomstatliga	8 892	6 417
SUMMA	10 073	8 011
TOTALT	219 837	228 415

Not	Avräkning med statsverket	
14	211231	201231
ANSLAG I RÄNTEBÄRANDE FLÖDE		
Ingående balans	0	0
- Redovisat mot anslag	1 219 663	1 155 039
- Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-1 229 056	-1 155 039
UTGÅENDE BALANS AVSEENDE ANSLAG I RÄNTEBÄRANDE FLÖDE	-9 393	0
Anslagssparande inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgår till 9 376 tkr. Anslagssparande för Idébanksmedel uppgår till 17 tkr.		

Not	Kassa och bank	
15	211231	201231
Behållning räntekonto i RGK	1 055 078	892 324
Valutakonton	25 176	57 195
ICA Banken	-20	-115
SUMMA	1 080 233	949 404
Beviljad räntekontokredit enligt regleringsbrev	0	0

NOTER BALANSRÄKNING, TKR

Not 16 Myndighetskapitalet

	Statskapital			Balanserad kapitalförändring, anslagsfin.vht	Balanserad kapitalförändring avgiftsbelagd vht	Kapitalförändr enl resultaträkning	Summa
	Kultur-tillgångar	LTU Holding AB	Donationskapital				
Utgående balans 2020	585	10 875	106	396 619	17 431	107 847	533 463
Ingående balans 2021	585	10 875	106	396 619	17 431	107 847	533 463
Föregående års kapitalförändring		-410		111 184	-2 927	-107 847	0
Årets kapitaltillskott		1 000					1 000
Årets kapitalförändring						133 650	133 650
Summa årets förändringar	0	590	0	111 184	-2 927	25 803	134 650
Utgående balans 2021	585	11 465	106	507 803	14 504	133 650	668 113

Lämnade kapitaltillskott till LTU Holding AB uppgår till 16 725 tkr (start +4 000 tkr, kap.tillskott 2012 +2 925 tkr, kap.tillskott 2013 +1 800 tkr, kap.tillskott 2014 t.o.m. 2021 +1 000 kr per år).

Statskapital Konst= Från statens konstråd har konst till ett bokfört värde av 259 tkr överförts till universitetet. Övrig konst är finansierad av anslagsfinansierad verksamhet.

Luleå tekniska universitet redovisar anslagsfinansierad verksamhet och bidragsfinansierad verksamhet inom de två verksamhetsgrenarna, utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt forskning och utbildning på forskarnivå. I och med det nationella införandet av SUHF:s fullkostnadsmodell 2009 och kravet på full kostnads-täckning bedömer LTU att den bidragsfinansierade verksamheten inte genererar något myndighetskapital. Kapitalförändringen för Uppdragsutbildning och Uppdragsforskning, redovisas under rubriken avgiftsbelagd verksamhet.

Indelning av verksamheten

	Balanserad kapitalförändring (A)	Direktbokförd kapitalförändring (B)	Årets kapitalförändring (C)	Summa (A+C)
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå				
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	243 613		87 593	331 206
Uppdragsverksamhet	6 636		-637	5 999
Summa	250 249		86 956	337 205
Forskning och utbildning på forskarnivå				
Forskning och utbildning på forskarnivå	275 346	1 000	47 228	323 574
Uppdragsverksamhet	7 868		-534	7 334
Summa	283 214		46 694	330 908
Totalt	533 463		133 650	668 113

Not 17 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	211231	201231
Ingående avsättningar för pensioner	1 961	2 562
+ årets pensionskostnad	-31	1 640
- årets pensionsutbetalningar	-1 253	-2 242
Utgående avsättningar	677	1 960
Övriga avsättningar	7 525	6 476
UTGÅENDE SALDO	8 202	8 436

Årets pensionsförpliktelser för delpensioner utgör 677 tkr och avser 5 personer. Övriga avsättning uppgår till 7 525 tkr för kompetensutvecklingsmedel.

Not 18 Lån i Riksgäldskontoret

	211231	201231
INGÅENDE BALANS	143 998	127 088
Årets upptagna lån	24 132	58 661
Årets/ackumulerad amortering	-22 346	-41 751
UTGÅENDE SALDO	145 784	143 998
Beviljad låneram	162 000	170 000

Not 19 Kortfristiga skulder till andra myndigheter

	211231	201231
Arbetsgivaravgift	20 470	19 724
Mervärdesskatt	5 855	4 340
Övriga skulder till andra myndigheter	14 217	9 961
SUMMA	40 542	34 024

NOTER BALANSRÄKNING, TKR

Not	Leverantörsskulder	
20	211231	201231
Leverantörsskulder - utomstatliga	51 063	69 493
Leverantörsskulder - utländska leverantörer	2 553	1 580
SUMMA	53 616	71 073

Not	Övriga kortfristiga skulder	
21	211231	201231
Avräkning EU-medel	25 176	57 195
Personalens skatter	19 519	19 195
Övriga skulder	111	82
SUMMA	44 806	76 472

Avräkning EU-medel avser medel på valutakontot i koordinatorsprojekt.

Not	Periodavgränsningsposter	
22	211231	201231
UPPLUPNA KOSTNADER		
Upplupna semesterlöneskulder	52 994	50 691
Upplupna löneskulder	10 229	12 731
Övriga upplupna kostnader	37 916	30 054
SUMMA	101 138	93 476
OFÖRBRUKADE BIDRAG PER FINANSIÄR		
Vetenskapsrådet	15 413	14 647
Vinnova	58 196	65 191
Forte	2 326	3 483
Formas	61 198	56 267
Statens energimyndighet	64 083	55 036
Tillväxtverket	315	169
Länsstyrelser	503	686
Statliga myndigheter övr	46 337	55 391
Univ. och högskolor	22	0
Regioner	3 211	1 347
Kommuner	5 532	7 434
Svenska företag	4 384	7 545
Övriga privata	1 197	1 208
Övriga sv stiftelser	45 110	49 023
Kempestiftelsen	42 426	42 530
Övriga statliga enheter	0	46
Wallenbergsstiftelsen	868	846
SSF	224	414
STINT	3 016	2 246
Mistra	0	104
EU forskningsprogram	88 195	60 938
EU strukturfonder	999	1 347
Utländska företag, org	4 212	2 248
SUMMA	447 767	428 146

Posten innehåller förskott från externa bidragsgivare i nystartade och pågående forskningsprogram och större forskningsprojekt som ännu inte använts i verksamheten samt medel avsedda att täcka återstående avskrivningar till investeringar som beviljats bidrag.

forts. Not 22

	211231	201231
ÖVRIGA FÖRUTBETALDA INTÄKTER		
Förutbetalda hyresintäkter- utomstatliga	23	0
Förutbetalda intäkter- inomstatliga	6 451	549
Förutbetalda intäkter- utomstatliga	20 831	20 969
SUMMA	27 305	21 518
SUMMA	576 210	543 140
OFÖRBRUKADE BIDRAG - INOMSTATLIGA		
Förbrukas inom 3 månader	42 122	45 579
Förbrukas inom 4-12 månader	126 366	136 735
Förbrukas inom 1-3 år	84 224	68 177
SUMMA	252 712	250 491

Oförbrukade bidrag med inomstatlig motpart uppgår till 252 712 tkr.

Noten har tagits fram i enlighet med HfR redovisningsråds rekommendation. Metoden innebär en schablonberäkning av den genomsnittliga omsättnings-hastigheten/förbrukningstakten. Förbrukningstakten för bidragsverksamhet med statlig finansiering bedöms sammantaget vara linjär.

Not	Övriga ansvarsförbindelser	
23		

Universitetet har ansvarsförbindelser gentemot Akademiska Hus AB till ett sammanlagt värde av 22,5 mnkr. Om projektering av nybyggnation av Deltakvarteret avbryts från Luleå tekniska universitets sida eller om beslut fattas att inte ingå hyresavtal avseende lokalerna, ansvarar universitet ekonomiskt för nedlagda kostnader för projekteringen. Nedlagda kostnader avseende nybyggnationen av Deltakvarteret uppgår till 22,5 mnkr.

VÄSENTLIGA UPPGIFTER

	2021	2020	2019	2018	2017
UTBILDNING OCH FORSKNING					
Totalt antal helårsstudenter [*]	8 422	7 913	7 485	7 456	7 599
andel kvinnor	49%	49%	49%	49%	47%
andel män	51%	51%	51%	51%	53%
Kostnad per helårsstudent (tkr)	89	94	97	93	92
Totalt antal helårsprestationer	6 420	6 200	6 168	6 214	6 342
andel kvinnor	51%	51%	51%	50%	49%
andel män	49%	49%	49%	50%	51%
Kostnad per helårsprestation (tkr)	116	120	118	112	111
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst)**	74	57	40,9	27	25
Totalt antal nyantagna doktorander	104	90	108	75	92
andel kvinnor	38%	44%	46%	36%	39%
andel män	62%	56%	54%	64%	61%
Totalt antal doktorander med någon aktivitet (hela året)***	568	549	544	551	570
andel kvinnor	40%	40%	40%	37%	36%
andel män	60%	60%	60%	63%	64%
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.)	340	330	293	312	317
andel kvinnor	41%	41%	40%	40%	36%
andel män	59%	59%	60%	60%	64%
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag (årsarb.)	0	0	0	0	0
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen	2,8	3,0	2,7	2,7	2,6
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen	4,4	4,2	4,3	4,3	4,5
Totalt antal doktorsexamina	74	67	78	59	68
andel kvinnor	35%	42%	31%	27%	25%
andel män	65%	58%	69%	73%	75%
Totalt antal licentiatexamen	29	18	34	34	32
andel kvinnor	34%	50%	41%	35%	34%
andel män	66%	50%	59%	65%	66%
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer	1 029	1 007	868	882	850
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation	990	977	1 142	1 050	1 092
PERSONAL					
Totalt antal årsarbetskrafter	1 476	1 429	1 365	1 341	1 347
andel kvinnor	49%	48%	48%	47%	46%
andel män	51%	52%	52%	53%	54%
Medelantal anställda	1 788	1 727	1 655	1 591	1 667
Totalt antal lärare (årsarb.)	610	587	580	557	547
andel kvinnor	39%	38%	37%	36%	36%
andel män	61%	62%	63%	64%	64%
Antal disputerade lärare (årsarb.)	517	496	485	467	464
andel kvinnor	36%	35%	33%	33%	33%
andel män	64%	65%	67%	67%	67%
Antal professorer (årsarb.)	152	149	149	150	143
andel kvinnor	27%	27%	29%	27%	27%
andel män	73%	73%	71%	73%	73%
EKONOMI					
Intäkter totalt (mnkr), varav	1 920	1 846	1 793	1 696	1 625
utb. på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	854	802	767	749	714
andel anslag (%)	93%	94%	93%	94%	94%
andel externa intäkter (%)	7%	6%	7%	6%	6%
Forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	1 066	1 044	1 026	947	911
andel anslag (%)	40%	40%	38%	40%	40%
andel externa intäkter (%)	60%	60%	62%	60%	60%
Kostnader totalt (mnkr)	1 786	1 738	1 728	1 629	1 636
andel personal (%)	69%	64%	64%	65%	64%
andel lokaler (%)	11%	12%	12%	12%	13%
Lokalkostnader per kvm (kr)	1 685	1 719	1 715	1 650	1 650
andel av justerade totala kostnader (%)	11,5%	12,5%	12,1%	12,4%	12,4%
Balansomslutning (mnkr)	1 537	1 411	1 175	1 041	950
varav oförbrukade bidrag	448	428	360	328	309
varav årets kapitalförändring	134	108	65	66	-12
varav myndighetskaptal (inkl. årets kapitalförändring)	668	533	425	358	291

* Exklusive uppdragsutbildning och beställd utbildning.

** Exklusive Erasmus mundus, tredjelandsstudenter (Betalar ej full avgift).

*** Exklusive doktorand, MC och forskningsassistent

UPPGIFTER OM UNIVERSITETSSTYRELSEN 2021

Enligt regeringsbeslut utgår arvode till de externa ledamöterna med 28 000 kronor per år. Till ordförande utgår ett arvode med 66 000 kronor per år.

Nedan redovisas skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till ledamöterna samt deras uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag. I de fall inget annat anges avser representation för tiden: 2021-01-01-2021-12-31.

Ordförande utsedd av regeringen

Eva Hamilton 66 tkr
Film & TV-producenterna, ordförande; Nexiko produktionsbolag, ordförande; Bonnier News, styrelseledamot; Bonnier Local, styrelseledamot; Expressen, styrelseledamot; LKAB, styrelseledamot, Yrkesnämnden för Film och TV, styrelseledamot

Rektor för Luleå tekniska universitet

Birgitta Bergvall-Kåreborn 1 395 tkr
Vinnova, styrelseledamot; Lulebo, styrelseledamot; Luleå Näringsliv AB, styrelseledamot; Luleå Business Region, styrelseledamot; LTU Business AB, ordförande; LTU Holding AB, ordförande.

Ledamöter utsedda av regeringen

Ann Persson Grivas 28 tkr
SOS Alarm Sverige AB, styrelseledamot; Entry Point North AB, styrelseordförande; Aviseq Critical Communication AB, styrelseordförande; LfV Holding AB, styrelseordförande; LfV Aviation Consulting AB, styrelseordförande; Luftfartsverket/LfV, styrelseledamot; Institutet för rymdfysik, ledamot insynsrådet.

Markus Gustafsson 28 tkr
Styrelseledamot i: Communication Management North AB, Gamechange Mobilaris Industrial Solution AB, Xolaris AB, Borealis Wonders AB, MindDig AB.

Mikael Nyström 28 tkr
Mobilaris, vd; Mobilaris Industrial solutions AB, styrelseledamot.

Mikael Ramström 28 tkr
Mobilaris MCE AB, styrelseledamot.

Pontus de Laval 28 tkr
WACQT-IP AB, Ingrid Cloud AB, Nanosc AB, Pontus de Laval Teknikkonsult AB.

Sara Bjärstorp 28 tkr
Media Evolution AB, styrelseledamot; On Message Advisory and Consulting AB, styrelseledamot.

Åsa Sundqvist 28 tkr
Stiftelsen LKAB Excellence Centre, ordförande; Stiftelsen LKAB Akademin, styrelseledamot; Stiftelsen LKAB:s fond till minne av Erik Hammarsten, styrelseledamot; LKAB:s stiftelse för främjande av forskning och utbildning vid Luleå tekniska universitet, styrelseledamot; IVA Nord, styrelseledamot; SWERIM AB, styrelseledamot.

Å

Myndigheten skall i årsredovisningen redovisa de skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som betalats ut under räkenskapsåret samt de framtida åtaganden som avtalats för var och en av ledamöterna i myndighetens styrelse, de ledamöter i myndighetens råd som utsetts av regeringen och ledande befattningshavare vid myndigheten som utsetts av regeringen. För dessa personer skall myndigheten också uppge uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Ledamöter valda av lärarna vid Luleå tekniska universitet

Kristina Ek 758 tkr

Roland Larsson 990 tkr
Sustainalube AB, styrelseledamot och ägare

Uday Kumar 1 219 tkr
Riksföreningen för Svensk Underhåll, styrelseledamot; Nordic Production and Maintenance Services AB, ordförande.

Ledamöter valda av studentkårerna

Albin Allevret (2101-2106) 14 tkr
Teknologkåren, ordförande; Kårhusr restaurangen i Luleå AB, styrelseledamot; Stiftelsen Luleå studentlokaler, styrelseledamot; Stiftelsen Set. M. Kempe, styrelseledamot; Allevret Consulting AB, suppleant.

Axel Lindgren (2101-2106) 14 tkr
Luleå Studentkår, ordförande; Kårhusr restaurangen i Luleå AB, ägarrepresentant; Stiftelsen Luleå Studentlokaler, styrelseledamot; Stiftelsen Set. M. Kempe, styrelseledamot.

Erik Bosen (2107-2112) 14 tkr
Teknologkåren, ordförande; Kårhusr restaurangen i Luleå AB, ägarrepresentant; Stiftelsen Luleå studentlokaler, styrelseledamot; Stiftelsen Set. M. Kempe, styrelseledamot;

Amanda Jonsson (2107-2112) 14 tkr
Luleå Studentkår, ordförande; Kårhusr restaurangen i Luleå AB, ägarrepresentant; Stiftelsen Luleå Studentlokaler, styrelseledamot; Stiftelsen Set. M. Kempe, styrelseledamot.

Daniel Fjellborg 333 tkr
Doktorandsektionen vid Luleå Tekniska Universitet, ordförande
Doktorandkommitteen vid Sveriges Förenade Studentkårer, ledamot

STYRNING OCH KONTROLL

Universitetsstyrelsen är ansvarig för att det finns en process för intern styrning och kontroll som säkerställer att universitetet med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller verksamhetskraven som anges i myndighetsförordningen.

Universitetet bedriver ett systematiskt arbete inom intern styrning och kontroll i enlighet med kraven i förordning 2007:603. Ansvar och befogenheter är tydligt definierade och fastställs av universitetsstyrelsen i Arbetsordning för Luleå tekniska universitet, som ligger till grund för rektors delegationer i besluts- och delegationsordningen. Styrelsen har ett beredande organ, revisionsutskottet, som bereder olika frågor som rör intern styrning och kontroll. Internrevisionen, som rapporterar direkt till styrelsen, tar årligen fram en internrevisionsplan som diskuteras i revisionsutskottet innan den beslutas av styrelsen.

Uppföljning av intern styrning och kontroll sker som en integrerad del av universitetets ordinarie uppföljningsprocess. Uppföljningen, som presenteras för styrelsen, sker vid två tillfällen under året, i samband med den universitetsövergripande uppföljningen. Särskild återrapportering av fastställda väsentliga risker sker dessutom i den årliga styrelserapporten som tas fram i samband med årsredovisningen.

Som ett led i den interna styrningen och kontrollen utfördes en riskanalys inför 2021 för att identifiera omständigheter som utgör en väsentlig risk för att myndigheten inte ska kunna fullgöra sina uppgifter, uppnå verksamhetens mål och uppfylla kraven i myndighetsförordningen. Riskanalysen mynnade ut i att elva risker fastställdes som särskilt kritiska.

Riskerna återfanns inom:

- lokalförsörjning
- rekrytering av studenter och doktorander
- attrahera akademisk nyckelkompetens och ledningskompetens
- arbets- och studiemiljö
- finansiering av forskning och forskningsinfrastruktur
- informationssäkerhet och efterlevnad av dataskyddsförordningen
- påverkansarbete

För att reducera risknivån för dessa risker initierades och vidtogs ett antal strategiska satsningar och åtgärder under året. Utifrån vidtagna åtgärder bedömdes kvarvarande risknivå för varje enskild väsentlig risk. Den pågående pandemin påverkar fortfarande verksamheten, om än inte lika påtagligt som tidigare. Bedömningarna visade sammantaget en rörelse i positiv riktning.

I det systematiska arbetet inom intern styrning och kontroll värderas och hanteras även specifika risker, risker inom verksamhetens processer, som inte återfinns inom väsentliga risker på övergripande nivå. Åtgärder för att hantera specifika risker anges i verksamhetsplanen. En del specifika risker, som är en del av verksamheten hanteras med interna kontroller, som varje avdelning själv ansvarar för.

Under året genomförde och avrapporterade internrevisionen granskningar inom universitetets verksamhet. Med anledning av internrevisionens iakttagelser och rekommendationer har styrelsen beslutat om åtgärder, vilka ska genomföras av verksamheten. Förutom granskningar har internrevisionen även följt upp hur universitetet har hanterat beslutade åtgärder med anledning av tidigare granskningar enligt granskningsplan.

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid Luleå tekniska universitet har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Luleå 17 februari 2022

Eva Hamilton
ordförande

Birgitta Bergvall-Kåreborn
rektor

Ann Persson Grivas

Markus Gustafson

Mikael Nyström

Mikael Ramström

Pontus de Laval

Sara Bjärstorp

Åsa Sundqvist

Kristina Ek

Roland Larsson

Uday Kumar

Amanda Jonsson

Erik Boson

Daniel Fjellborg

	Sid		Sid
Regleringsbrev för universitet och högskolor		Förordning (2015:139) om fördelning av statliga medel för innovationskontor vid universitet och högskolor	
Hållbar utveckling	62	Innovationsverksamhet	56
Jämställdhetsintegrering	63	Ekonomisk redovisning	
Kvalitetsförstärkning	36	Anslagsbelastning	74
Samverkan om kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården	34	Intäkter och kostnader fördelade på verksamhetsgrenar	68
Studieavgifter för tredjelandsstudenter	32	Omfattning och förändring av oförbrukade bidrag, inbetalade forskningsbidrag	70
Utbildningsutbud	25	Redovisning av myndighetskapital.....	83
Utbyggnad av vissa utbildningar	30	Förordning om årsredovisning och budgetunderlag	
Tillgodoräknande av tidigare utbildning	32	Kompetensförsörjning	60
Regleringsbrev för Luleå tekniska universitet		Kostnad per prestation. Helårsstudent	17
Decentraliserad utbildning	33	Kostnad per prestation. Helårsprestation	17
Rymdvetenskap i Kiruna	32	Kostnad per prestation. Vetenskaplig publicering.....	42
Rekryteringsmål för professorer	64	Sjukfrånvaro	62
Mål för andel biträdande lektorer	64	Högskolelagens övergripande mål för universitet och högskolors verksamhet	
Mål för antal examina	29	Breddad rekrytering.....	22
Sommarmarkurser.....	38	Dimensionering av lärarutbildning	35
Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende anslag 2:64 inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning		Hållbar utveckling.....	62
Behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.....	36	Internationalisering.....	20
Distansundervisning	36	Kvalitet.....	15
Särskild kompletterande pedagogisk utbildning		Samband mellan forskning och utbildning.....	24
- Teach for Sweden	35	Samverkan	49
Validering inom kompletterande pedagogisk utbildning	37	Studenternas inflytande över utbildningen.....	38
VFU i lärarutbildning, övningskolor och övningsförskolor	29	Trovärdighet och god forskningssed	47
Stöd för studentinflytande	38		
Studenthälsa	39		
Integrationsåtgärder, kompletterande utbildning	34		

Luleå tekniska universitet, 971 87 Luleå
Telefon 0920-49 10 00
www.ltu.se